

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXII • Núm. 1.117 • 250 ptes. / 1,50 euros

15 • febrer • 2001

«Qui sempre m'insulta,
no m'ofèn mai»
Víctor Hugo

El dimoni està a l'aguait

L'existència del diable, una veritat de fe que molts cristians es resisteixen a creure

L'Evangeli ens presenta la salvació com una lluita entre Jesús, Fill de Déu, i Satanàs, príncep de les tenebres. Aquest llenguatge potser ja ha passat de moda, però no pas el fons. Avui, en ple tercer mil·lenni, el dimoni encara és una realitat misteriosa que l'Església reconeix obertament. Forma part del patrimoni de la fe, tot i que no constitueix una veritat de primera categoria.

Molts cristians, no obstant això, no hi acaben de creure. De proves, però, no en falten. Les Sagrades Escripures estan plenes de la seva presència, a l'Antic i al Nou Testament, que el consideren el gran enemic de Déu i de l'home. No és un mal abstracte, contra el qual ens hem de re-

sistir, sinó àngels caiguts que es van rebel·lar contra Déu i que des de llavors treballen nit i dia perquè l'home segueixi el seu exemple. Satanàs, el seu cap, no representa l'equivalent oposat de Jesús, sinó de l'arcàngel Miquel i se'l coneix com l'adversari, el que divideix, el mentider...

Però no cal obsessionar-s'hi, només tenir-ho en compte i posar els mitjans en la lluita contra ell. Res no pot contra Déu, malgrat que aquest li permeti de tant en tant manifestar-se de manera extraordinària. La vida de fe n'és el millor antídote.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Primera visita del nunci a Montserrat

Si bé és cert que Manuel Monteiro de Castro havia estat a Montserrat l'any 1964 com a prevere, la del 3 de febrer va ser la seva primera visita a la comunitat benedictina com a nunci del Vaticà a Espanya. Mons. Monteiro de Castro va presidir la missa conventual al monestir coincidint amb la so-

lemnitat de la dedicació de la basílica, esdevinguda el 3 de febrer del 1592. En l'homilia, el nunci va fer una invitació a la comunitat benedictina a «continuar sent un indret privilegiat on el Senyor es fa present en els camins dels homes, es deixa trobar i els impulsa a ser apòstols de l'evangelització».

Pàg. 18

El nunci va presidir la missa conventual.

Homenatge a l'arquebisbe Pont i Gol

L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Martínez Sistach, i el bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig, van ser les personalitats eclesials destacades que van participar el 29 de gener en la inauguració institucional de l'exposició homenatge *El Dr. Pont i Gol, l'home d'Església clau per al país*, que pretenia honrar la memòria d'aquest arquebisbe de la seu tarragonina (1971-1983) considerat decisiu en un moment històric. El vicari general de l'arxidiòcesi tarragonina, Mn. Miquel Barbarà, va ser l'encarregat de glossar la insigne figura de l'arquebisbe Pont, del qual fou un estret col·laborador.

Pàg. 17

Els bisbes de Tarragona i Solsona escolten les explicacions de Josep Pont, president de la Diputació de Lleida i nebot de Pont i Gol.

Foto: Joan Borral

Sumari

Pàg. 8 Entrevista al teòleg Bruno Forte

Pàg. 19 La Tarraconense se solidaritza amb els immigrants

Pàg. 22 El bisbe Camprodon explica com prepara el relleu

Pàg. 23 Setmana de tres sants tortosins

Pàg. 31 La passió de sant Fructuós en llibre i vídeo

Devoció de Gaudí a la Mare de Déu de Misericòrdia

Pàg. 20 i 21

Editorial

El dimoni no és un conte

Vivim un temps en què molts dels principis bàsics de la nostra fe són posats en dubte, no tan sols pels qui es consideren allunyats de la nostra fe, la qual cosa és més que raonable, sinó també pels mateixos cristians, la qual cosa ja és més preocupant.

Diverses enquestes mostren seriosos dubtes entre els creients sobre temes fonamentals de la nostra fe. Entre aquests temes es troba l'existència del diable o de l'infern. Alguns cristians afirmen sense problemes que «el dimoni és un conte, com ho és per exemple Adam i Eva o la creació del món segons el relat del Gènesi». Certament, la ciència ha demostrat amb teories com la del l'evolucionisme que les coses no van passar exactament com ens diu la Bíblia, però d'aquí a dir que Déu també és un conte o un invent hi va un salt molt gran.

També en el tema del dimoni passa el mateix, és un conte el dimoni que llueix banyes i cua i que s'aguanta en un terrible trident. Aquesta figura és molt divertida i gaudeix d'una bona tradició sobretot en les escenes dels entranyables *Pastorets* que es representen per Nadal en diverses poblacions catalanes. Els cristians adults sabem que aquest personatge vestit de vermell i amb una capa tenebrosa no és més que una forma d'expressar de manera simpàtica i divertida el protagonista negatiu de la història del naixement del Fill de Déu. Però, d'aquí a afirmar que el dimoni no existeix hi va un considerable i perillós salt mortal.

Encara que per parlar del diable haurem d'allunyar-nos del llenguatge popular gairebé infantil, i també de l'estrictament científic per entrar en conceptes i en idees d'un tarannà més metafísic. El mal existeix en el nostre món, i d'això ningú no en té cap dubte, ens rodeja per tot arreu, ho veiem als rostres de tants personatges negatius per a la humanitat, encara que també ho veiem en nosaltres mateixos, quan ens deixem seduir per ell, actuem

incorrectament, i ens perjudiquem a nosaltres mateixos, als nostres germans o a l'obra de la creació de Déu. I de la mateixa manera que assimilem el bé màxim, la perfecció absoluta i inabastable pels humans en el nostre Pare del Cel, també hem de personificar el mal suprem i absolut en el Príncep dels Inferns més conegut com el dimoni.

Ni Déu és un avi venerable amb barba llarga ni el cel està per damunt dels núvols i està ple d'angelets grassonets amb ales com ocells. Tampoc l'infern són les olles d'en Pere Botero, situades sota els nostres peus a l'interior de la terra, ni el dimoni té rostre humà ni va saltant d'un costat a l'altre. Però Déu és real, existeix i està pendent de les nostres obres des de la seva bondat i misericòrdia, i el diable també és ben real, existeix i està a l'aguait per allunyar-nos de Déu i perquè practiquem el mal en aquesta vida.

El dimoni existeix i no és un conte, com Déu també és una realitat. No ens els trobarem pel carrer, ni els podem tocar o observar amb els nostres ulls. Encara que és ben cert que, de la mateixa manera que Déu se serveix d'éssers humans per fer-se present en la humanitat (els profetes, els sants i el seu Fill Jesucrist), també el dimoni es fa present a través dels seus representants malvats.

No hem de tenir por ni obsessionar-nos amb el tema. Curiosament la nostra societat amb diverses pel·lícules i amb psicosis de programes sobre realitats paranormals ens vol aterrir sobre el perill del diable. És cert que Satanàs és perillós i que actua de formes imprevisibles, però el bon cristià que manté sempre la seva fe i confiança en Déu no l'ha de témer. El Pare sempre és més fort i no hi ha perill. El que no podem fer com diu el refrany és posar «una espelma a Déu i una altra al diable», perquè amb aquest ésser menyspreable no es pot jugar.

CATALUNYA⁺ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Peré Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035

E-mail: catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 12.480 ptes.

Resta d'Europa: 22.950 ptes.

Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.

Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

La primera rebel·lió contra Déu

■ Els dimonis són àngels caiguts l'objectiu dels quals és allunyar els homes de la salvació

Segons algunes enquestes, el 70% dels catòlics no creuen en l'existència del dimoni ni de l'infern. Sens dubte, aquesta és una de les victòries més grans del l'enemic, haver fet creure a molta gent que no existeix. En aquest context, s'hi mou a gust, amb llibertat de moviments i

d'actuació. Però tan perjudicial com no creure en ell és obsessionar-s'hi i sentir un interès excessiu. Són dues realitats que complauen igualment Satanàs i els seus «sequaços». Totes dues els permeten interposar-se en els quefers humans sense necessitat de posar en pràctica tot el seu arsenal.

El dimoni és una realitat molesta, incòmoda, però realitat al cap i a la fi. La seva existència sempre ha estat proclamada per l'Església com una cosa innegable. Tant és així que ni tan sols mai no hi ha hagut la necessitat d'establir una declaració dogmàtica explícita sobre ell. Però els temps canvien i una de les coses que sembla haver portat la modernitat, sobretot dins de l'àmbit cristià, és la increença respecte del dimoni i les seves actuacions sobre els homes. L'Església, però, no pot més que continuar fidel a la Veritat i, per això, mai no ha deixat de reconèixer aquests éssers personals que són els diables com els majors enemics de l'home.

Per a molts, els dimonis són una creença primitiva, entre el mite i la llegenda, éssers trets de contes de fades i que resulten atractius per a representacions teatrals. Les Sagrades Escripures no ens els presenten així. Satanàs i els seus apareixen en 23 ocasions en el Nou Testament, i no cal dir en l'Antic, on surten amb gran protagonisme des del Gènesi. El mateix sant Pere, cap de l'Església primitiva, adverteix amb insistència ja des dels inicis d'aquesta realitat tan palesa: «Sigueu sobris, vetlleu! El vostre adversari, el diable, rugint com un lleó, ronda cercant qui engolir. Resistiu-li fermes en la fe. Ja sabeu que la vostra comunitat de germans d'arreu del món ha de suportar els mateixos sofriments» (1Pe 5,8-9).

Al llarg de la història, l'Església ha anat detallant algunes coses sobre els diables, especialment a mesura que sorgien dubtes i possibles desviacions. Ja en el Concili de Braga, el 561, s'afirma que tots els àngels van ser creats bons per Déu i que els dimonis es van pervertir per la seva pròpia voluntat. Es tornaria a insistir en aquests aspectes en el Concili IV del Laterà, on s'establiria una doctrina que molts han oblidat o s'han estimat més oblidar. En ella, es presenta Satanàs com una de les criatures més perfectes sortides de les mans de Déu, dotat de reconeguda autoritat i superioritat sobre la resta d'àngels, però que es va enfrontar al seu Creador. Ell va liderar la primera rebel·lió contra Déu i s'hi van unir un nombre indeterminat d'àngels caiguts.

Satanàs, el príncep dels diables, és un àngel caigut, oposat a l'arcàngel Miquel.

Des de llavors es dediquen a fer el mal i a intentar per tots els mitjans que els homes s'allunyin de Déu. Aquesta és la seva missió, que l'home odii Déu com ell l'odia i que no arribin mai a ocupar el lloc en el cel que ells van perdre.

A més dels teòrics d'aquesta realitat, l'Església sempre ha comptat amb experts en la vessant més pràctica. Tot i que la intervenció més habitual del dimoni sobre l'ésser humà és la temptació, també es donen fenòmens excepcionals on manifesta directament el seu poder. D'aquests casos s'ocupen els exorcistes, sacerdots nomenats per l'Església perquè en el seu nom lluitin contra aquestes manifestacions «extraordinàries». Ells tracten a diari amb el Maligne, s'hi enfronten, i contemplen el seu rostre més temible.

El P. Pere Sunyer, s.j., parla del diable amb coneixement de causa.

El P. Pere Sunyer, jesuïta, va ser durant uns quants anys exorcista de la diòcesi de Barcelona. Reconeix que la majoria dels casos que va tractar no es tractava de presència diabòlica real, sinó que més aviat eren malalts psicòtics, esquizofrènics, etc. En cinc o sis ocasions, però, pot afirmar que va tractar gent posseïda per un dimoni. Es pot dir que l'ha tingut cara a cara, ha vist del que és

capaç, tot i que no deixa de repetir que «el dimoni és un pobre diable, no pot res contra Déu. Va ser creat per ell i està infinitament per sota d'ell. Comparat, no obstant això, amb els homes, és bastant més poderós, com els àngels, perquè malgrat pervertir-se no va perdre el poder». El P. Sunyer parla amb naturalitat del diable, sense exageracions ni il·luminismes, admet que els seus casos han estat pocs i no tan cridaners com relaten altres exorcistes. De tota manera, ha estat suficient per fer-se una idea de com treballa l'Enemic: «Té tres trets fonamentals. El primer, que és molt intel·ligent, intel·ligentíssim, fora del normal, amb gran rapidesa i subtileza, i coneix fins i tot coses ocultes. El segon, que és molt dolent, que només vol fer

el mal i destruir, tot i que a vegades s'amagui sota la capa del bé. I el tercer i més important, que és un mentider. Sempre mira d'enganyar, confondre, mai no se l'ha de creure.»

Malgrat les experiències que explica, aquest jesuïta de 70 anys no deixa de tocar de peus a terra. Creu que el dimoni és massa llest i que per això no li cal manifestar obertament el seu poder per fer mal a l'home. «La intervenció del diable en la nostra vida és quotidiana, més invisible, més solapada, més subtil del que ens pensem, però alhora més perillosa.» I és que, per a ell, «el mal per excel·lència és el pecat, la resta, tot i que siguin casos dolorosíssims i penosos de possessió o assetjament diabòlic, no deixen de ser mals relatius». En aquestes ocasions, a més, el dimoni corre el perill que «li surti un tret per la culata, perquè això pot fomentar la fe en trobar-se els afectats amb realitats transcendents difícils de negar i que poden tornar-nos cap a Déu». De fet, com també deia algun exorcista, «mai no s'ha trobat cap diable ateu». Es confirma així que d'alguna manera Déu permet la intervenció diabòlica, sigui ordinària o extraordinària, tot i que pensant sempre en la conversió dels homes.

Per molt que es digui, els dimonis sempre restaran envoltats d'un halo de misteri. La mateixa Congregació per a la Doctrina de la Fe així ho reconeix: «La realitat demonològica, testificada concretament amb allò que anomenem Misteri del Mal, roman encara avui com un enigma que envolta la vida cristiana.» Un enigma que no ho desa-

Joan Pau II i el dimoni

L'actual Pontífex és un dels papes moderns que més catequesis ha dedicats als àngels i als dimonis. Joan Pau II ha volgut en diverses ocasions remarcar aquesta existència, sobretot perquè cada vegada està més estesa la seva negació. Amb això no pretén espantar ni obsessionar ningú, només advertir d'un dels perills més grans que sotgen l'home. El Papa ha recalcat especialment la seva acció més ordinària, la de cada dia, tot i que no descarta l'extraordinarietat. Fins i tot se li atribueixen durant el seu pontificat diversos exorcismes, tot i que això ja forma part de la rumorologia popular.

En un dels discursos més significatius en aquest sentit, l'agost del 1985, Joan Pau II es referia al que ell anomena el «mentider còsmic» en aquests termes:

«L'acció de Satanàs consisteix abans que res a temptar els homes per al mal, influir sobre la seva imaginació i sobre les seves facultats superiors per situar-los en direcció contrària a Déu. (...) No s'exclou que, en certs casos, l'esperit maligne arribi fins i tot a exercir el seu influx no només sobre

les coses materials sinó també sobre el cos de l'home, la qual cosa permet parlar de possessions (Mc 5,2-9). No sempre resulta fàcil discernir el que hi ha de preternatural en aquests casos, ni l'Església condensa fàcilment la tendència a atribuir molts

fets i intervencions directes del dimoni. Però en un principi no pot negar-se que, en el seu afany de fer mal i conduir al mal, Satanàs pot arribar a aquesta extrema manifestació de la seva superioritat.»

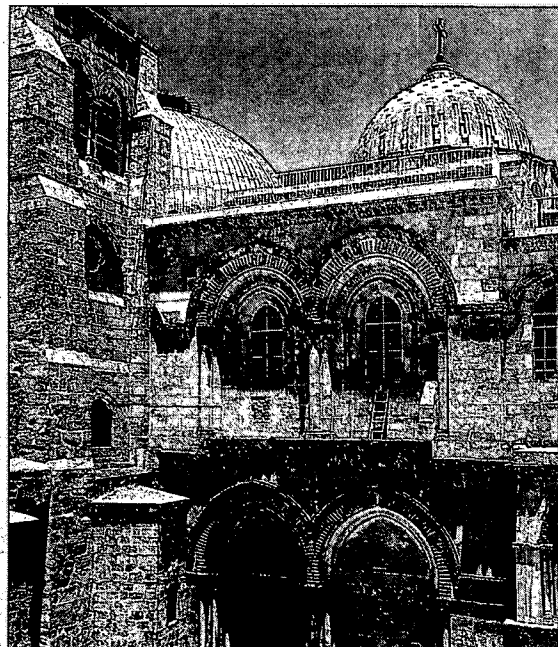
credita ni nega, més aviat tot al contrari, ho confirma. Pau VI, en una audiència general del 1972, tampoc no deixa lloc als dubtes: «El Mal no és només una deficiència. És el fet d'un ésser viu, espiritual, pervertit i pervertidor. Realitat terrible, misteriosa i temible. S'aparten dels ensenyaments de la Bíblia i de l'Església aquells que rebutgen reconèixer la seva existència.» (S.G.)

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«*Pelegrins de la Paraula*» al país de Jesús

- Del 26 de març al 2 d'abril - Especial contemplatiu
- Del 5 al 12 d'agost
- De l'1 al 8 d'octubre
- Del 2 al 9 de novembre
- Del 28 de desembre al 4 de gener del 2002

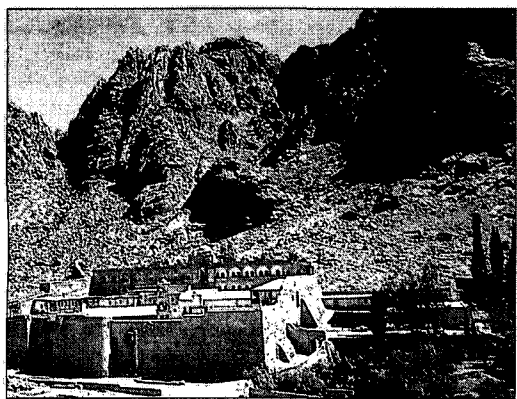
Una vivència excepcional de reflexió, de pregària i de celebració de la fe a les fonts mateixes de la nostra salvació.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

Del 4 al 17 de març

ITINERARI BÍBLIC SINAI

Egipte i Jordània

La ruta de l'Èxode fins a Jerusalem.

RUTES RAIMUNDIANES

Amb motiu del IV centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort.

RUTA CATALANO-OCCITANA

Del 30 de maig al
3 de juny

- Provença
- Llenguadoc
- La Selva
- Penedès

Sant Ramon en el seu temps...

RUTA ITALICA

Del 19 al 26
d'octubre

- Bolonya
- Florència
- Assís
- Roma

Els viatges de sant Ramon.

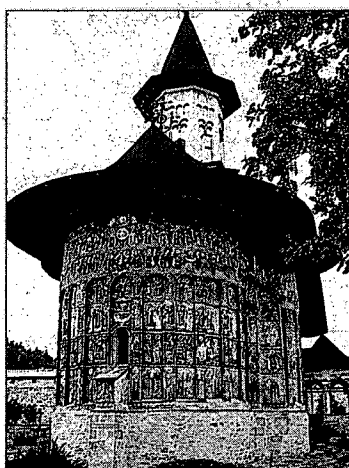
DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 17 al 24 d'abril
ANDALUSIA

Sevilla / Còrdova / Granada

Un repàs a la història del: Al Andalus.

ROMANIA MEDIEVAL

Els Carpats i Monestirs

Els testimonis de la més típica tradició oriental.

Del 16
al 23
d'agost

Del 19 al
30 de
novembre

**REP. SUD-AFRICANA
ZIMBABWE**

Parc Kruger / Catarates Victòria

A la descoberta dels contrastos més exòtics del món.

«El cristià que viu la seva vida d'unió amb Crist ha de tenir molt poca por del dimoni»

■ El Dr. Joan Antoni Mateo imparteix des de l'1 de març fins al 5 d'abril un curs sobre àngels i dimonis a l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

La seva especialitat és la teologia dogmàtica, especialment la cristologia i la mariologia. De tant en tant, però, Mn. Mateo fa algunes investigacions sobre el tema del dimoni. No és que li agradi especialment, però concretament en aquesta disciplina troba a faltar més atenció. Els dimonis, com els àngels, constitueixen una

realitat que moltes vegades queda oblidada, fins i tot dins de l'Església. No cal, però, obsessionar-s'hi, advertint aquest prevere de la diòcesi d'Urgell, només tenir-ho present i posar mitjans en la lluita contra ells, sobretot davant de les seves intervencions més ordinàries, com són les temptacions.

—Cal conèixer el dimoni per lluitar-hi en contra?

—La lluita contra el Maligne forma part de l'existència de tot cristià. En el ritual del baptisme ja tenim present una pregària d'exorcisme, en la qual s'anomena específicament aquesta lluita. El cristià, que participa des del seu baptisme de la victòria de Jesucrist, participa també i queda consagrat en aquesta lluita contra el mal que haurà de sostenir durant tota la seva vida. Per tant seria una temeritat ignorar aquest enemic que tenim, i que és potser l'enemic més temible. Jesús, en l'evangeli de sant Joan, l'anomena «el que és homicida des del principi». Aleshores, cal ser conscient de la seva existència, de la seva actuació, per lluitar contra ell i per guardar-nos-en.

—Què en sabem, del dimoni?

—Més que dimoni, hauríem de parlar de dimonis, ja que com es fa referència en alguns textos del Nou Testament es tracta de Satanàs i els seus àngels. Els dimonis són àngels pervertits, és la primera rebel·lió contra Déu. A la Sagrada Escriptura té molts noms: l'homicida, el mentider, el

tenir molt poca por de tot això, perquè Jesús l'ha vençut i encadenat. Però quan nosaltres, amb la nostra llibertat, donem lloc al diable, certament ens posem sobre la seva acció i influència.

—Si teològicament és innegable l'existència del dimoni, com s'entén que molts cristians continuïn negant-la?

—L'existència del diable és una cosa evident a la Sagrada Escriptura. I Jesús, el Fill de Déu, ho dona com un fet clar en la seva predicació i en els advertiments que fa als seus seguidors. També l'Església ho ha il·luminat amb el seu Magisteri. Davant la negació d'aquesta veritat de fe per molts cristians jo també preguntaria per què molts cristians han abandonat el sagrament de la penitència, per què molts cristians neguen veritats essencials de la fe, per què molts cristians no van a missa el diumenge i no practiquen la seva fe... Això només es pot atribuir a una crisi profunda de fe, que fa anys que arrosseguem i que costa de superar. Però certament això no es cap argument per negar l'existència del Maligne. Deia Newman que mil dubtes no constitueixen ni una sola certesa. Una altra cosa són les accions extraordinàries més estrepitoses.

—Vol dir que l'extraordinarietat sí que es pot qüestionar?

—No es poden negar, perquè realment es donen en algunes ocasions, però davant de les accions extraordinàries hem de ser sempre molt reticents. La mateixa Església, en el seu discerniment, allò que pot explicar per causes naturals no ho explica per causes sobrenaturals. El ritual d'exorcismes recomana el consell d'un assessor, psicòleg o psiquiatra, que exclou qualsevol deteriorament del psiquisme humà. Com amb els miracles o qualsevol fet sobrenatural, l'Església té un discerniment molt caut i això és una cosa molt necessària i convenient. Ningú no està obligat a creure en aquests casos extraordinaris, però a vegades no es poden negar les evidències.

—De quina manera poden interferir els dimonis en la vida dels cristians?

—L'acció ordinària del diable és la temptació i per això l'anomenem el temptador. Però també actua a vegades de manera extraordinària, com pot ser a través

d'infestacions, obsessions o fins i tot la possessió diabòlica, que són casos ja molt extraordinaris. Aquests darrers casos són rars, malgrat que hem de reconèixer que augmenten en la nostra cultura de manera alarmant, potser fruit d'un més gran culte diabòlic o de la creixent descristianització. Crec que avui cal il·luminar especialment sobre aquest fet perquè hi ha molts nois i noies que s'aproximen a aquesta realitat misteriosa i amenaçant pel camí de l'espi-

Mn. J. A. Mateo ha estudiat el dimoni des de la seva vessant més teològica.

la nostra fe, amb coherència, practicant-la, pregant, vivint l'eucaristia, amb devoció a Maria, amb els signes sacramentals com l'aigua beneïda i les pregàries tradicionals, i sobretot acudint amb freqüència al sagrament de la penitència. La lluita contra el Maligne començada al Baptisme es renova de manera particular en el sagrament de la penitència, tot acollint la gràcia que Crist dona amb el perdó.

—És curiós, vostè és un expert en mariologia que també ha aprofundit en el tema del dimoni. No són, però, qüestions tan distants, oi?

—Certament que no. Maria és precisament la que trepitja la serp perquè amb la seva obediència trenca la desobediència d'Eva, la primera mare. Maria és l'adversària temible del Maligne, perquè no hi ha

tingut res a veure, perquè ha estat concebuda sense pecat original, i per tant el dimoni no pot trobar absolutament res en ella. Ella és qui ens dona el Crist, el vencedor del Maligne. En aquest sentit, Maria, com ha ensenyat el Concili Vaticà II, és el mirall de l'Església, en ella l'Església contempla el que està cridada a ser, el model de perfecta adhesió i seguiment a la voluntat de Déu i de Jesucrist. En la mesura que vivim les seves qualitats també som més

forts contra els atacs del mal. Recomano moltíssim la vivència de l'autèntica devoció a Maria.

—Què el va portar a interessar-se pel tema del diable?

—El meu interès ve donat per la recerca teològica i la inquietud pastoral. Crec que el tema del àngels i els dimonis ha estat oblidat i marginat durant un quant temps i que ha reaparegut moltes vegades fora de l'àmbit cristià amb el perill de deformar-se. Penso que des de la reflexió teològica s'ha d'acollir la integritat de la fe i això comporta també aquests elements que no són essencials, com són els àngels i els dimonis, però que formen part del patrimoni d'aquesta.

—Realment creix la influència del dimoni en la nostra societat?

—Avui, arreu del món, i sobretot curiosament d'aquest món Occidental més racionalista, apareix la superstició sota moltes formes i entre elles el retorn d'allò diabòlic. El cardenal Ratzinger, ja fa molts anys, ho advertia en aquell famós llibre, *Informe sobre la Fe*, quan deia que «si s'apaga la llum de Crist torna el terror dels dimonis». Això vol dir que si es deixa la veritable fe és probable i és fàcil caure en la superstició, com està passant. (S.G.)

CONSULTORI DE DOCTRINA Y MORAL

El Dr. J. A. Mateo iniciarà a partir del número 1.119 de *Catalunya Cristiana* una columna setmanal on respondrà als lectors sobre dubtes de la doctrina i la moral de l'Església. Qui ho desitgi pot enviar les seves preguntes o suggeriments a: iohannes@terra.es catcris@idgrup.iber.net indicant «Consultori»

que divideix (que és el que significa la paraula grega *diabolos*), el que es rebel·la, el que nega, el que es vol posar en lloc de Déu... En realitat els diables són una llibertat pervertida i perversa, i que com a éssers espirituals tenen una potència que no podem imaginar.

—Això ens ha d'acovardir?

—No, no li hem de tenir por, perquè Crist ens ha alliberat de la por als dimonis, però tampoc l'hem de menystenir. No l'hem d'ignorar a la vida cristiana, però sense atabalar-nos. Algun pare de l'Església ha dit que el dimoni és com un gos estacat que només pot mossegar aquell que se li atansi. El cristià que viu la seva vida d'unió amb Crist, la seva vida de fill de Déu, la seva vida d'inhabitació de l'Esperit Sant, ha de

El diable ensenya les banyes

■ L'Església reconeix la possibilitat que el dimoni es manifesti de manera extraordinària

El «pare de la mentida» no necessita grans coses per tenir-nos entretinguts. La seva acció habitual és la temptació, la forma més comuna amb la qual s'insinua als homes i els fa allunyar-

se de Déu. Això no vol dir, però, que de tant en tant no surti a la superfície i manifesti el seu poder de manera extraordinària. Són casos excepcionals, que s'esdevenen molt de tant en tant i que

escapen a tota raó humana. Fenòmens als quals no estem acostumats, que ens resulten incomprendibles i fins i tot molestos, però que s'han donat des de sempre en el si de l'Església.

He quedat amb Dolores Avalos per parlar del dimoni. Malgrat la meua insistència, acabem parlant fonamentalment de Déu. És un bon senyal. Dolores compta amb una experiència molt forta en aquest sentit, però no desitja entretenir-s'hi; a la que pot, comença a parlar de Crist i del molt que aquest ha canviat la seva vida. Perquè això fos possible abans va haver de passar per una etapa de purificació duríssima. El dimoni la va assetjar durant un any i mig. Ella creu sincerament que formava part del pla de Déu, que ell ho va permetre, com l'única forma d'atraure-la cap a ell.

El rostre de Dolores deixa entreveure un patiment que no és d'aquest món. Transmet, però, una gran pau. No voldria parlar d'ella mateixa, de la seva experiència, em costa de convèncer-la; només la mou la possibilitat que a algú li pugui fer servei. Fins i tot em dóna permís per creure que està boja. Miro de fer-li cas, però no puc, senzillament no em sembla una persona desequilibrada.

Pateix molt recordant l'època en la qual el diable no deixava d'assetjar-la. Allà va començar el que ella anomena la seva «bogeria». Va ser fa vint anys, ella estava allunyada de Déu, seduïda pel món i els seus plaers. Va ser llavors quan va començar a ximplejar amb l'«ouija», una forma de superstició que fa servir un got d'aigua de cap per avall i uns paperets en cercle amb les lletres de l'abecedari i els números de l'1 al 10, i mira d'esbrinar coses futures o desconegudes mitjançant la invocació d'esperits.

Dolores compta amb una forta experiència d'assetjament diabòlic.

Ella s'ho va prendre com un joc, «una cosa excitant i curiosa», però aviat aquest joc es va convertir en un malson. Va començar a sentir que no estava sola i que algú l'observava permanentment. Després de diverses sessions es va adonar que fos qui fos que els responia pensava per ell mateix, que era intel·ligent i fins i tot eludia preguntes. Va començar a sentir por i va pensar a deixar-ho. En una de les últimes sessions va arribar a preguntar-li si era el dimoni, i aquella

presència els va respondre que sí i que havia vingut a buscar la seva ànima. Dolores, sense adonar-se gaire d'on s'havia ficat, va enllestir la conversa i va prometre no tornar-hi.

Dos dies després començaria l'assetjament, i allò que ella mateixa no deixa d'anomenar insistentment la seva «bogeria»: «Va ser un veritable període de terror. Constantment sentia com m'acaronava el cap. Tampoc no em deixava dormir, perquè quan anava a agafar el son el llit es movia com si fos una barca. (...) En tot moment em sentia acompanyada per algú. No el veia, però em feia posar els cabells de punta. Sentia esbufecs a prop meu i un dia vaig veure una cara horrorosa que se'n reia de mi. (...) Durant un any i mig no va passar ni un sol dia sense que la sensació de terror m'envaís.»

Va arribar a pensar que estava boja i encara avui no s'ho acaba de creure. Tampoc pretén que ningú la cregui, ara només vol proclamar Crist i servir d'instrument en la salvació de moltes ànimes. Dolores Avalos es va refugiar en l'Església, en els sants, en Crist, com a única defensa davant d'aquell enemic horrible. Un bon dia aquell assetjament va cessar, les veus amenaçadores van desaparèixer, i en lloc seu va aparèixer una altra veu, la de Crist, que mai no l'ha deixat. Sap que el seu cas és molt excepcional, ho entén com una gràcia especial i això l'ha fet abocar-se des de llavors en el seguiment de Crist i en el servei als altres.

Tot i que resulti paradoxal, ella és de les que pensa que el dimoni no necessita

aquestes excepcionalitats per fer mal, «està per tot arreu, està en l'egoisme humà, en l'afany de riqueses, en la luxúria...». Després de la seva experiència veu fins i tot amb una claredat més gran l'acció del diable en les persones: «I és que ell té el seu segell, com també el té Déu.» Ja no li fa por, sap que Déu és amb ella, però el vol ben lluny, perquè coneix el seu poder terrible. Per allunyar-lo fa servir les úniques armes que té: la pregària, la missa i la penitència. Quan ella mateixa ja no té més forces, en la lluita de cada dia que continua tenint com tothom, només li queda l'abandonament confiat i amorós en les mans de Déu: «Aquesta confiança en Crist és veritablement la que ens salva.»

El cas de Dolores Avalos és allò que l'Església reconeix com a assetjament o obsessió diabòlica. Forma part de les accions extraordinàries del Maligne, sense arribar a la possessió, i provoca atacs a la persona amb injúries, danys al seu cos o actuant sobre els seus sentits. És difícil establir causes on moltes vegades no n'hi ha, però una de les coses que sembla obrir la porta a aquests fenòmens i que coincideix en la majoria dels casos, són les pràctiques espiritistes i més encara les satàniques. En aquests últims temps, a més, en què augmenten aquest tipus de pràctiques i culte al dimoni, l'actuació extraordinària de Satanàs, que és un dels noms del príncep de les tenebres, també ha començat a augmentar de forma alarmant.

Reportatge: Samuel Gutiérrez

El rostre més aterridor de l'Enemic

La possessió diabòlica és el turment més greu causat pel dimoni. Aquest s'apodera del cos (mai de l'ànima) i el fa actuar i parlar com ell vol. És la forma de manifestació extraordinària que més es presta a l'espectacularitat: parlar llengües desconegudes, demostrar una força excepcional, revelar coses ocultes... De tota manera, són fenòmens que es produeixen en molt poques ocasions i abans de confirmar-los cal descartar tota possibilitat de malaltia psíquica. Alguns dels exorcistes més importants de l'Església han explicat alguns dels casos més sorprenents:

«**H**o vam fer al cor, a l'altar, i el vam lligar amb dues cordes de niló. En començar l'exorcisme estava perdut, en coma, rígid com l'acer, fred com el gel. Els homes que m'ajudaven, poc creients, estaven sorpresos. Els vaig dir que allò era un exorcisme, i que era Satanàs qui provocava totes aquelles misèries. Poc després l'home va començar a elevar-se amb sis homes a sobre, sense saber si s'aturaria o no. Després es va aturar i va tornar a baixar, sempre de panxa enlaire, fins a restar al terra. Només tocar el terra va tornar en sí de cop i volta i va començar a cridar: «¡Pare, pare, estic curat! ¡El dimoni em va posseir perquè em va enganyar totalment i hi vaig creure!»

P. Matthieu, o.f.m. Cap., a la televisió francesa

La pel·lícula «L'exorcista» està basada en un cas real de possessió diabòlica, tot i que portat a l'extrem de l'espectacularitat.

«**E**m vaig posar a parlar-li de religió i es va excitar cada cop més. Em vaig posar a parlar-li en català i la nena em responia en català, llengua que no coneixia. Després ho vaig fer en llatí, francès i grec clàssic. I ella responia, insultava i em contradeïa en les llengües que jo li parlava. Llavors vaig decidir portar-la a la capella ajudat per les religioses i la vaig ruixar amb aigua beneïda. Llavors es va elevar per sobre

d'elles fins a arribar al presbiteri. Allà va caure, es va encongir com una bola fins a perdre l'aparença humana i tots els seus membres semblaven forçats i torts com si fossin de goma, com si no tinguessin ossos. Les mans estaven crispades com garfis. Llavors es va posar a girar vertiginosament igual que una baldufa, fins que esgotada, va quedar estesa al peu de l'altar. Li vaig fer el senyal de la creu sobre el front i el pit i va romandre encara una estona inconscient. Després va començar a obrir els ulls i va preguntar què havia passat i on era. Dies després la religiosa li va anar preguntant amb cautela. Tot s'havia esborrat. Aquella nena va ser completament normal.»

P. Solà, s.j., a *Tele Express* (1975)

«**H**e vist elevar-se del terra una posseïda, però m'estimo més no recordar aquell cas. He vist levitar, però no tant com el meu mestre, que va presenciar com una dona ascendia fins al sostre de l'església i a mesura que es desenvolupava l'exorcisme descendia lentament. I he vist un nen que no podia ser subjectat per quatre homes robustos. I una dona a la qual parlàvem cinc capellans en italià, anglès, alemany, àrab i coreà i ens responia a tots plegats. I un posseït volia escopir-me i li vaig posar la mà a la boca; quan la vaig retirar hi havia tres claus. La saliva, al contacte amb l'aire, s'havia convertit en claus. No és tan estrany, l'aigua beneïda els crema com foc.»

P. Amorth, c.m., a *El País* (2000)

Vaticà

Milers de pelegrins assistiran a la creació dels nous cardenals

ROMA.— El vuitè consistori de creació de cardenals, que tindrà lloc el proper 21 de febrer, esdevindrà una festa per a milers de persones procedents d'arreu del món que participaran a la trobada.

Segons ha explicat un comunicat de premsa de la Santa Seu, els milers de pelegrins que assisteixen els dimecres a la tradicional audiència general setmanal podran participar a la cerimònia, juntament amb els parents i amics dels 44 nous cardenals designats pel Summe Pontífex. El Papa llegirà la fórmula tradicional per a la «creació» de cardenals i després pronunciarà la llista dels nous membres del Sacre Col·legi. El primer cardenal, designat pel Papa, l'italià Giovanni Battista Re, prefecte de la Congregació per als Bisbes, donarà les gràcies al Pontífex en nom dels neopurpurats. Després d'un discurs del Papa, els nous cardenals juraran fidelitat i obediència al bisbe de Roma, i mostraran la seva fidelitat a l'Església fins a la mort.

Joan Pau II imposarà després la birreta de color vermell porpra a cada cardenal. En aquest moment, recordarà a cada purpurat que és «vermella com a signe de la dignitat cardenalícia, per significar que han d'estar disposats a portar-se amb fortaleza, fins al vessament de sang, per l'increment de la fe cristiana, per la pau i la tranquil·litat del

Poble de Déu i per la llibertat i la difusió de la santa Església romana». Finalment, el Sant Pare lliurarà la butlla de creació de cardenal i la d'assignació del títol o de la diaconia, i farà l'abraçada de pau als nous cardenals, els quals, al seu torn, faran el mateix els uns amb els altres.

L'endemà, també a la plaça de Sant Pere, el Papa concelebrarà amb els cardenals una missa en el decurs de la qual els lliurarà l'anell cardenalici, «signe de dignitat, de sol·licitud pastoral i de comunió estreta amb la seu de Pere».

Joan Pau II va anunciar la creació de 37 nous cardenals el diumenge 21 de gener i per sorpresa va nomenar, el diumenge següent, uns altres cinc cardenals, alhora que va revelar els noms dels dos cardenals que havia designat en secret, *in pectore*, en el consistori del 1998. Es tracta del nombre més gran de cardenals que reben el títol cardenalici en el decurs d'un consistori de l'Església. Amb els nous nomenaments, el Sacre Col·legi estarà format per 185 cardenals, entre ells 50 amb més de 80 anys i per tant sense dret a elegir el Pontífex en cas de conclave. (Zenit)

SIGNES D'AVUI

La conversió ecològica

El Dr. Francesc Barnosell acabava una entrevista, publicada fa uns anys en un rotatiu barceloní, amb aquesta expressió: «Déu perdona sempre; els homes, a vegades; la natura mai.» Hem experimentat amb singular contundència la força amenaçadora de la natura a les darreres setmanes. Els terratrèmols d'El Salvador i l'Índia han produït milers de morts. Les petites pantalles s'han omplert d'imatges dramàtiques i els titulars de la premsa escrita els han dedicat la primera pàgina. Altres fets han atret i continuen atraient l'atenció com «les vaques boges», el submarí nuclear *Typhoon*, les bombes d'urani empobrit utilitzades a les últimes conteses amb participació de les tropes de l'OTAN o la contaminació de l'entorn de les illes Galápagos per enfonsament d'un vell petrolier.

Diverses consideracions sorgeixen davant d'aquest panorama tan negre. Cal discernir, en primer lloc, quins fets són evitables i quins no. Possiblement, els terratrèmols escapen al nostre control, tot i que no del tot les conseqüències que produeixen. Si les construccions de les cases i edificis fossin més consistents, el risc de pèrdues humanes seria molt menor. N'hi ha prou amb recordar la reacció dels habitants de Gujarat contra els constructors per haver especulat els guanys amb l'aportació de materials més fràgils i barats. No tot es pot atribuir a un comportament capriciós de la natura. Hi ha una gran dosi de responsabilitat humana.

Els altres fets esmentats entren dins de la falta de respecte a la natura. Les motivacions del diner fàcil o del control social provoquen desastres a llarg termini. Es poden amagar per un quant temps els efectes secundaris d'actuacions discutibles o fins i tot immorals, però tard o d'hora surten a la llum. Amb la natura no es juga. L'alarmisme no ajuda, però no és honest que els governants o els empresaris amaguin els resultats negatius per por a la reacció de la gent. En aquest criteri es basen els advocats que busquen indemnitzacions milionàries per als seus clients fumadors, actius o passius. El Papa, després del Jubileu, apunta temes de projecció de futur com si tracés línies mestres no tan sols per al dia a dia sinó per al nou mil·lenni. A mitjans gener va parlar de la «conversió ecològica», després de denunciar que «l'home ha devastat sens dubtar-ho planures i valls boscoses, ha contaminat aigües, ha deformat l'hàbitat de la terra, ha fet irrespirable l'aire, ha trastornat els sistemes hidrogeològics i atmosfèrics, ha desertitzat espais verds, ha establert la industrialització salvatge, i ha humiliat —per fer servir una imatge de Dante Alighieri— aquell «hort» que és la terra, la nostra casa». Tenir cura del planeta blau és necessari per sobreviure de manera digna i és conseqüència d'una ètica de solidaritat amb les generacions futures.

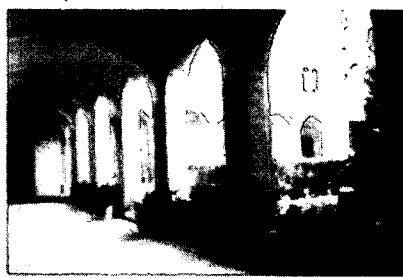
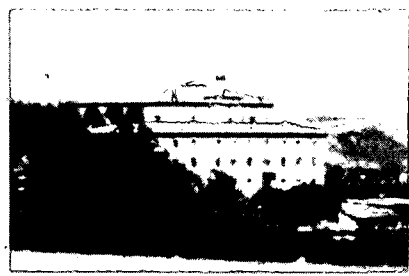
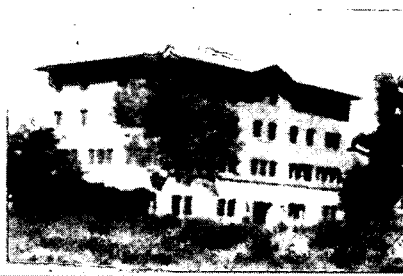
Lluís Serra i Llansana

CENT ANYS

Monestir Del Miracle

CASA D'ESPIRITUALITAT

1. Casa d'Espiritualitat. 2. Vista general del monestir, façanes sud i est. 3. Detall Claustre. 4. Façana principal.

Enguany el Santuari del Miracle celebra el CENTENARI DEL MONESTIR (1901-2001). Són 100 anys al servei de l'Església a Catalunya. També celebrem els 20 anys (1981-2001) de la Casa d'Espiritualitat. Més de 30.000 persones han participat en les seves activitats.

Invitem els amics, subscriptors i lectors de Catalunya Cristiana i les seves famílies a visitar el Santuari del Miracle per conèixer i admirar els seus valors històrics, artístics i religiosos.

Veniu a passar un Cap de setmana de recés a la Casa d'Espiritualitat, en un ambient acollidor, unes instal·lacions i uns serveis adients -42 habitacions renovades, amb bany- que permeten una estada senzilla i agradable. Serà una experiència personal enriquidora.

MARÇ

del 17 al 18

PER A VÍDUES I VIDUS. RECÉS, CAP DE SETMANA.

Director: P. Salvador Plans, monjo.

del 19 al 25

PER A TOTHOM. EXERCICIS ESPIRITUALS.

Director: Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona.

del 23 al 25

PER A TOTHOM. RECÉS, CAP DE SETMANA.

Director: Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona.

ABRIL

del 12 al 15 (matí)

PER A TOTHOM. RECÉS, SETMANA SANTA.

Reflexions sobre el Misteri Pasqual.

Director: G. Josep-Miquel Bauset, monjo.

del 27 al 29

PER A MATRIMONIS. RECÉS, CAP DE SETMANA.

Director: P. Daniel Codina, monjo.

MAIG

del 14 al 20

PER A TOTHOM. EXERCICIS ESPIRITUALS.

Director: P. Carles M. Gri, monjo.

del 18 al 20

PER A TOTHOM. RECÉS, CAP DE SETMANA.

Director: P. Carles M. Gri, monjo.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES:
CASA D'ESPIRITUALITAT

Tlf: 973 48 00 45

Fax: 973 48 02 43

25287 - EL MIRACLE (El Solsonès)

«Si creus en Déu no pots ser pessimista»

■ Entrevista a Bruno Forte, teòleg

Bruno Forte és napolità. És fàcil parlar amb ell. Als seus 51 anys és un dels teòlegs amb més projecció a Europa. Dóna classes a la facultat de Teologia de Nàpols i està acostumat a viatjar i a palpar la situació de l'Església catòlica en tots els racons del món. Sacer-

dot des de fa 27 anys, la seva obra principal és *La Simbolica Ecclesiale* en vuit volums. La Santa Seu li va encomanar que presidís el grup de treball que ha redactat el document *L'Església i les culpes del passat*. Forte ha estat uns dies a Barcelona.

—He vingut per motius teològics. Em va convidar el Centre d'Estudis Pastoral per parlar sobre el canvi cultural i els reptes que suposa aquest canvi en l'acció pastoral de l'Església. A més ho he aprofitat per participar en un seminari amb professors de la Facultat de Teologia als quals he presentat algunes de les tesis de la meua obra teològica. I també he participat en la presentació d'una obra homenatge a Mn. Rovira Belloso, un teòleg a qui aprecio molt. Tot ha estat molt enriquidor.

—Ha participat també en una xerrada organitzada per la Fundació Joan Maragall en què va explicar la tasca que més temps l'ha ocupat en aquests darrers anys.

—Sí, he presentat el document de memòria i reconciliació *L'Església i les culpes del passat*, que és el document de la Comissió Teològica internacional de la qual formo part i que ha preparat l'acte solemne de petició de perdó del Papa durant el Jubileu. Relaciona les culpes de l'Església en la història i presenta la necessitat de reconèixer la veritat per renovar l'Església.

—De què és culpable l'Església? Per què cal demanar perdó?

—En el text crec que hem donat exemples molt clars. Un primer aspecte és la divisió dels cristians perquè és un escàndol. Com es pot proclamar l'Evangeli de la comunió i de l'amor si estem dividits? Un segon és l'antisemitisme, aquella mentalitat que no ha reconegut en la fe d'Israel l'arrel de la nostra fe i que ha permès la cultura del menyspreu al jueu. Això està en contra de la veritat de l'amor de l'Evangeli. També hi ha el contratestimoni que ha fet que moltes persones s'hagin allunyat de la fe perquè no han trobat creients que donessin testimoni d'amor, de veritat, d'humilitat. A més, el Papa ha subratllat molt els silencis. Quan no hem denunciat situacions d'injustícia i d'opressió amb prou força i claredat.

—I l'ús de la violència per imposar unes idees...

—Sí, també els mètodes violents al servei de la veritat. La veritat no es pot imposar. La veritat no necessita ser defensada. Es defensa per si mateixa si és veritat. Aquells que creuen en la veritat no poden fer servir mai la violència. Reconèixer aquests casos històrics ens ajuda a no repetir avui els errors ni les culpes del passat.

—Una de les seves últimes obres és *On va el cristianisme. On va? Ho sap, vostè?*

—El cristianisme ha de ser donar testimoni d'una fe i d'una teologia més històrica, més teològica. Que uneixi la fidelitat a la història i la fidelitat a l'etern. Una fe més històrica vol dir que ha de ser més fidel a l'home i a la veritat de les seves preguntes. Jo diria un cristianisme més humà, que té en compte la humanitat de l'home, el seu sofriment, els seus camins de vida, els seus problemes, les seves interrogacions reals. Però també ha de ser un cristianisme més teològic, que està a l'escolta de Déu, que dóna la primacia a la dimensió contemplativa de la vida perquè tan sols si ens deixem estimar per Déu en descobrim el sentit profund. Conjuminar

—Aquest Nadal van visitar Barcelona 80.000 joves de tot Europa. Van venir a pregar. És vostè optimista?

—Jo sóc incurablement optimista. Per tres raons. Primer perquè crec en l'acció de l'Esperit Sant. Si creus en Déu no pots ser pessimista, perquè Déu té un gran aliat que és el cor de l'home. Ell ha fet el nostre cor, i el nostre cor no descansa en pau fins que no descansi en Ell. Segon, jo sóc optimista perquè sóc napolità. Pertanyo a la tradició cultural del pensament històric de Tomàs d'Aquino que va estudiar i ensenyar a Nàpols. I finalment jo sóc optimista perquè viatjo molt per tot el món a causa de la meua feina teològica.

Bruno Forte entre el Dr. Rovira Belloso i el Dr. Matabosch.

la fidelitat al temps present i la fidelitat al món que ha de venir em sembla l'empresa pròpia de la teologia i també em sembla el gran repte de futur del cristianisme.

—Vostè és un expert en Teologia. A molts cristians els costa sentir parlar de teologia. Els sembla una cosa molt complicada, molt difícil.

—Filosofia vol dir «amor a la saviesa». La teologia és més, és la saviesa de l'amor. És l'esforç humil de dur a la paraula l'experiència d'estimar, de ser estimat per Déu en Jesucrist. Em sembla que aquesta simple definició té un gran significat. Especialment en el nostre temps postmodern caracteritzat per la recerca del sentit. Necessitem donar un sentit a la vida personal i col·lectiva. La teologia planteja preguntes veritables. S'esforça per escoltar les preguntes veritables del cor de l'home i de la dona, i mira d'escoltar també la paraula i el silenci de Déu en Jesucrist.

Puc dir que conec l'Església de tots els continents, sobretot en situacions de frontera, als països del Tercer Món. Em sembla que aquella Església jove que es compromet al servei dels pobres és portadora de futur.

—D'aquests països del Tercer Món viatgen moltes persones a Europa a la recerca d'oportunitats. Molts dels immigrants són d'altres religions. Cal aprendre a entendre's entre les grans religions així com entre els pobles.

—Sense dubte. En l'aspecte sociològicocultural crec que necessitem un canvi de mentalitat. Som hereus d'una mentalitat on la identitat del subjecte havia estat molt subratllada. No hi havia espai per a l'altre. El repte de la immigració ara a Europa vol dir convertir-se a una mentalitat que reconeix que l'altre, el diferent, el divers, no és un risc, sinó una riquesa, un do. Des del punt de vista econòmic Europa necessita la immigració. És una

qüestió molt pràctica. Això vol dir que el problema és una mentalitat d'acollida que doni espai al diàleg, al respecte a la diferència, i també naturalment posi condicions de respecte de la identitat dels que acullen.

—I el xoc entre religions diferents...

—Està ben clar que en el cristianisme hi ha una fe profunda en el disseny de Déu Pare que abraça tots els homes i també en l'acció de l'Esperit Sant que va més enllà del que és visible de l'Església. El cristià ha de discernir els valors presents en totes les religions i això implica una actitud de diàleg i d'escolta, però sense renunciar a proclamar la seva fe perquè Jesús és el camí, la veritat i la vida. Diàleg i proclamació junts són les dues actituds que des del punt de vista de la fe es necessiten per establir una trobada real amb els creients d'altres religions que ara vénen a casa nostra i als quals hem d'acollir.

—Al llarg dels seus viatges, on ha vist més fe?

—En tots els contextos del món on he viatjat sempre m'he trobat amb testimonis de fe en situacions diferents. Qui és testimoni de la fe? És l'home o la dona que es deixa fer presoner de l'invisible. Que deixa que Déu sigui el Senyor de la seva vida i que mira de veure-ho tot en la llum de la paraula i el silenci de Déu que s'ha comunicat amb nosaltres. És enamorar-se de Déu. Quan et lliures a Déu amb tot el teu cor, Déu et demana que et lliuris al servei dels altres. Fe i caritat sempre estan juntes.

—Com es pot parlar de la fe d'una manera tan científica com fa en algun dels seus llibres?

—Si entenem per ciència una ideologia tancada que absolutitza la raó llavors no hi ha relació entre fe i ciència perquè la fe transcendeix sempre el límit d'una lògica tancada en si mateixa. Aquesta manera d'entendre la ciència està totalment superada. La ciència vertadera, el veritable donar raó, és donar raó del fet que la raó no pot donar raó de tot. És reconèixer-ne els límits. Aquesta lògica de límits condueix a un estupor de la raó enfront

del misteri de la vida, de la mort, de la història, del dolor, de l'amor. Tots els homes i dones tenen en la profunditat del seu cor una nostàlgia de Déu, una pregunta oberta, una necessitat de transcendir. Sobre la tomba del filòsof de l'esperança Ernst Bloch a Alemanya hi ha escrita aquesta frase. «Denken heist übersehzeiten» (pensar vol dir transgredir). Pensar vol dir no acontentar-se amb l'evident sinó reconèixer la condició paradoxal de l'existència i estar sempre en una condició de recerca. La fe obre el cor i la ment, no els tanca. Com ha dit el Papa, «la fe i la raó no s'oposen sinó que s'ajuden recíprocament». La fe ajuda la raó a obrir-se a l'abisme del misteri de la vida i de la història, del Déu viu. I la raó ajuda la fe a plantejar sempre de nou preguntes per fer una fe viva que ha de fer amb el Déu vivent, que és foc, foc devorador.

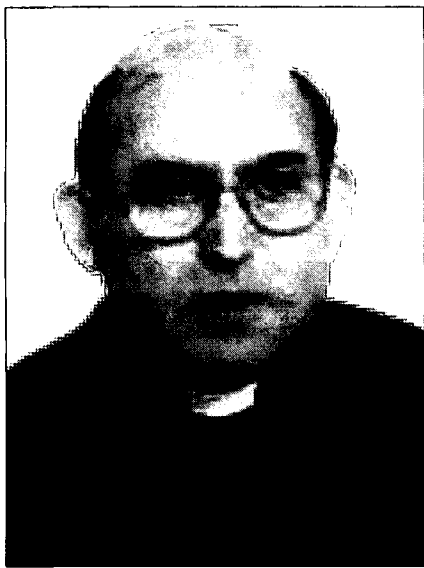
Espanya

Zamora ja té bisbe

■ Mons. Casimiro López: el bisbe més jove d'Espanya

ZAMORA.—La nunciatura apostòlica a Espanya va comunicar el 2 de febrer que el Sant Pare ha nomenat bisbe de la diòcesi de Zamora el prevere Casimiro López Llorente, vicari general de la diòcesi d'Osma-Sòria. La diòcesi de Zamora estava vacant des de feia un any pel trasllat del seu bisbe anterior, Mons. Juan María Uriarte, a la diòcesi de Sant Sebastià. D'aquesta manera, Casimiro López esdevé el bisbe més jove d'Espanya, amb 50 anys. «He rebut aquest nomenament amb joia i amb temor. Hi veig la crida de Déu, som en les seves mans i sempre tenim el seu suport. El Senyor em vol a Zamora i allí hi vaig, amb il·lusió i amb esperança. A més, aquest nomenament també és un reconeixement per a la diòcesi d'Osma-Sòria.»

Al nou bisbe l'afligeix deixar la seva diòcesi perquè «són molts anys de treball, s'han creat amistats, he com-

Mons. Casimiro López.

partit il·lusions conjuntes... Tinc el "cor partit" però Déu em crida a l'Església de Zamora, que a partir d'ara és la meua Església. Però he de dir que des de Zamora m'han acollit molt bé,

amb molta estimació i esperança, perquè feia un any que no tenien bisbe».

El bisbe electe de Zamora va néixer a El Burgo de Osma el 10 de novembre del 1950. Va ser ordenat prevere el 5 d'abril del 1975. Va cursar la llicenciatura en Teologia a la Universitat Pontifícia de Salamanca i la llicenciatura de Dret Canònic a la Universitat Ludwig-Maximilians (Munic). Des del 1980 és professor de diferents matèries al Seminari diocesà d'Osma-Sòria. Va ser rector d'aquest seminari entre el 1988 i el 1993, quan va ser nomenat vicari general d'aquesta diòcesi, que va regir així mateix com a administrador diocesà durant uns mesos del 1995. Des del 1987 era canonge doctoral de la catedral de El Burgo de Osma i des del 1997, vicari judicial de la diòcesi. Des del 1986 servia en dues parròquies rurals. Entre el 1975 i el 1986 va ser capellà de religioses. (R.M.J.)

Mons. García-Gasco demana «entrega generosa» al seu auxiliar

VALÈNCIA.— L'arquebisbe de València, Mons. Agustín García-Gasco, va demanar al seu nou bisbe auxiliar, Mons. Esteban Escudero, durant la missa d'ordenació episcopal «disponibilitat per a l'entrega generosa als que estan allunyats de Déu i de l'Església». La solemne eucaristia va estar presidida per l'arquebisbe de València, que va celebrar amb 20 bisbes, gairebé tots nascuts a l'arxidiòcesi de València, i 200 preveres.

En la seva homilia, Mons. García-Gasco es va adreçar al nou prelat per dir-li que, en aquesta nova responsabilitat, «l'Església de València et rep amb goig i esperança». Per això, li va demanar «fidelitat i constància en l'anunci de l'Evangeli, preocupació per la conservació íntegra i pura del dipòsit de la fe i esforç en l'edificació

de l'Església en comunió amb el Papa». En finalitzar la cerimònia, el nou bisbe va assenyalar que se sentia «símbol de la plena unió de l'Església».

Esteban Escudero va néixer a València el 4 de febrer del 1946. Va ser ordenat prevere el 1975. A Roma es va doctorar en Filosofia per la Pontifícia Universitat Gregoriana amb una tesi sobre el pensament filosòfic de Miguel de Unamuno. El 1982 va tornar a València per treballar en la Delegació diocesana de Joventut. Més tard, va assumir la responsabilitat de la Delegació d'Ensenyament i va iniciar la seva activitat com a professor de Filosofia al CEU San Pablo de Montcada. El 1999 va ser nomenat canonge de la catedral de València. És autor de diversos llibres, entre ells *Creer es razonable*. A més ha

Mons. Agustín García-Gasco.

estat guia-animador religiós pel Patriarcat de Jerusalem de les peregrinacions a Terra Santa. (C.C.)

Centenari dels Missioners de la Consolata

MADRID.— Els Missioners de la Consolata han celebrat el primer centenari de la fundació de la congregació. Van ser fundats pel beat José Allamano el 1901 a redós del santuari de Nostra Senyora de la Consolació, a Torí (Itàlia). Els Missioners de la Consolata tenen com a principal i única tasca en l'Església «l'anunci de l'Evangeli entre els pobles encara no evangelitzats o d'una evangelització molt recent», explica el religiós Manuel Collado Granados. Presents a Espanya des del 1955, tenen dos centres a Madrid i també es troben a Màlaga, Saragossa i Elx. Actualment, «els missioners que ens trobem aquí som els mínims i indispensables per tirar endavant el nostre treball d'animació missionera i donar a conèixer un rostre més autèntic dels pobles del Sud entre les diòcesis de tot Espanya», comenta Collado, alhora que recorda la feina d'«animar i fer possible la solidaritat a través de projectes finançats amb donatius» i «la formació integral dels joves que se senten cridats a l'anunci del Regne». (Confer)

Una llar per als més necessitats

MADRID.— El projecte jubilar diocesà de la Casa dels Pobres, que depèn de Càritas diocesana, podrà ser una realitat gràcies a la generositat dels pelegrins madrilenys que, durant l'any jubilar, han donat prop de 70 milions a través de les col·lectes fetes a les parròquies i a la catedral de l'Almudena. L'objectiu d'aquesta llar és ajudar les persones sense arrelament social a viure amb dignitat. Però per a la seva construcció, no n'hi ha prou amb els gairebé 70 milions que s'han recaptat fins ara. Per això, Càritas Madrid continua recollint fons per a aquest projecte jubilar. (C.C.)

PORTUGAL

Davant de la imatge de Fàtima, el Papa va renovar la consagració del món a la Mare de Déu.

Fàtima, un marc religiós únic

FÀTIMA.— El turisme religiós està imminentment unit amb la ciutat de Fàtima, i un esdeveniment important pretén reforçar el seu paper i la importància que per al món i també per a l'Església representa aquest flux de viatjar «per motivació religiosa». Fàtima és un marc religiós únic i potser per això ha estat triat per al Congrés Internacional dels Santuaris Marians, que tindrà lloc al setembre.

La qualitat del turisme religiós implica, sobretot, una acollida més bona... d'aquí la preocupació del departament de Pastoral de Turisme, Santuaris i Peregrinacions de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) davant de la mobilitat humana i l'auge de la presència de l'Església en aquest fenomen social, l'acció de la pastoral de l'Església, l'expansió de les peregrinacions que, al seu torn, són mitjans formidables d'evangelització i per a la qual cosa caldria promoure l'aportació de laics, preparats per a la catequesi i l'acollida als santuaris, transformant els visitants en pelegrins. Es va tenir la idea de crear una associació de laics i de l'Associació Catòlica del Turisme Religiós, que es pretén erigir en alguns bisbats tot i que hauria de ser aprovada per la CEE, encara més amb els estatuts ja presentats al Comitè Executiu.

Avui es posa de manifest que l'ésser humà té set de Déu i donat que Fàtima va ser notícia arreu del món l'any passat, que va ser qualificat ja com a «any d'or» i per descomptat, històric, les peregrinacions s'incrementaran. El 20 de febrer vinent se celebrarà la primera festa litúrgica dels beats germans i pastoretos vidents de Fàtima, Francesc i Jacinta Marto. Precisament en l'aniversari de la mort a Lisboa d'aquesta última es prepara un congrés internacional del 9 al 12 de maig i per al mes de setembre, el de santuaris marians, que al seu torn serà el quart després dels celebrats a Czestochowa (Polònia), Altötting (Alemanya) i Loreto (Itàlia).

Fàtima va viure l'any 2000 un seguit d'esdeveniments que tindran una importància extraordinària per al futur... Aquest «futur d'un món» que el Papa va confiar a la Mare de Déu en una cerimònia que va tenir lloc a Roma amb la presència de la imatge de Fàtima. Davant de la imatge, el Papa va deixar el futur del món en mans de Maria, perquè «la humanitat pot fer del món un jardí, però també reduir-lo a escombraries».

Jaime Vilalta Berbel

Espanya

Carta del provincial dels jesuïtes de Loiola sobre el funeral de Gregorio Ordóñez

SANT SEBASTIÀ.— El provincial de Loiola de la Companyia de Jesús, Ignacio Echarte, ha escrit una carta per a ús intern on es refereix a les informacions aparegudes als mitjans de comunicació sobre la postura de la Universitat de Deusto (UD) per a la celebració d'una missa funeral per Gregorio Ordóñez, dirigent del PP assassinat per ETA el 23 de gener del 1995.

Ignacio Echarte escriu als sis provincials jesuïtes d'Espanya «perquè pugueu ajudar els nostres companys jesuïtes de la resta de les províncies d'Espanya a llegir amb una altra perspectiva les informacions parcials que sobre l'Església del País Basc solen publicar alguns mitjans de comunicació». La carta fa referència a una informació apareguda al diari ABC, que assenyalava: «Pel que fa a la parròquia de la Universitat de Deusto, fonts del PP van indicar que, tot i que en un principi va acceptar (celebrar l'eucaristia), més tard s'hi va negar "per pressions" que, segons van insinuar els mateixos mitjans, podrien ser de la mateixa Església.»

Segons el provincial de Loiola cap membre del PP no va sol·licitar a la UD l'ús de l'església de la universitat per celebrar l'eucaristia de commemoració:

«La primera notícia d'aquesta celebració va arribar a la UD-Sant Sebastià quan diversos policies es van presentar en diferents moments sol·licitant conèixer l'església, ja que sabien que s'hi anava a celebrar una missa funeral per Gregorio Ordóñez. Cap responsable de la comunitat ni de la UD tenia notícia d'aquesta celebració. En tot cas, es va acompanyar la policia per visitar l'església de la universitat.» El vicerector va considerar no convenient la celebració de l'eucaristia a la capella per diverses raons, assenyalava Echarte: «Si bé es tractava d'una celebració litúrgica, en realitat era un acte del PP, i a cap sigla política no se li cedeix l'ús dels espais universitaris; es proposava celebrar-la en dia lectiu, i en aquests dies tota la universitat, inclosa la capella, només és per a ús de la comunitat universi-

tària; s'havia sol·licitat a darrera hora, com a cosa feta, sense donar possibilitat d'oferir la proximitat de la UD a les víctimes i per mitjà de terceres persones.»

El P. José M. Ábrego, rector de la UD, va parlar sobre aquest tema amb algun alt responsable del PP al País Basc, «que va comprendre la postura de la UD i no hi va posar cap objecció». La carta destaca que l'Església de Sant Sebastià va actuar amb respecte i acollida de tots els fidels i segons criteris comuns a tots ells. Echarte considera, en l'escrit, que «aquesta celebració de l'eucaristia tenia un marcat ca-

ràcter polític partidista respecte del qual l'Església diocesana sempre ha mirat de mantenir-se independent i lliure. (...) Sens dubte que recordareu les nombroses vegades que us he mirat de transmetre com la província de Loiola viu amb dolor quan comprovem que des d'altres parts d'Espanya som jutjats i etiquetats sense que ni tan sols ens permetin el dret de rèplica. Des d'aquí fem la lectura d'una campanya mediàtica de desprestigi de tot el que pugui tenir un mínim índex de normalitat social, política o eclesial al País Basc». (IVICON)

Un 83,1% dels espanyols es declaren catòlics

Joan Armengol (esquerra) va entrevistar Fernández Díaz en el programa «Amb llum pròpia», de Ràdio Estel.

BARCELONA.— El baròmetre del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS), corresponent al desembre del 2000, es va presentar el 18 de gener a Madrid. Hi ha un apartat, però, que no ha tingut ressò als mitjans de comunicació. Es tracta de les creences i la pràctica religiosa dels espanyols. El secretari d'Estat de Relacions amb les Corts, Jordi Fernández Díaz, va destacar, dins el programa *Amb Llum Pròpia* de Ràdio Estel, que un 83,1% dels ciutadans es declaren catòlics i un 2,2%, creients d'altres confessions. Va revelar que el 56% dels espanyols assegura que és més o menys practicant. Per contra, els no creients i els agnòstics sumen un 9% i els ateu, un 4,1%. És molt significatiu el fet que un 25% dels espanyols (un de cada quatre) digui que va a missa els diumenges o cada dia. Un 42,9% assegura que no participa regularment en l'eucaristia. La quantitat d'espanyols que

es declaren catòlics ha baixat des de l'any 1985 (aleshores superava el 90%). Tot i el descens, el percentatge continua sent molt majoritari i, a més, ja no cau tant sinó que tendeix a un estancament. La pràctica religiosa també veu frenada la davallada que va patir durant els anys vuitanta.

Fernández Díaz va lamentar, al final de l'espai dirigit i presentat per Joan Armengol, que aquestes xifres no hagin estat tan comentades com les referides a la tolerància dels estrangers. En aquesta línia, va fer una crida als mitjans confessional, com Ràdio Estel o *Catalunya Cristiana*, perquè les facin públiques. Aquesta estadística sobre religiositat és un dels apartats del sondeig que el CIS presenta cada mes de desembre. Recordem que aquest organisme estatal fa enquestes cada mes sobre l'opinió dels ciutadans. (Ignasi Miranda)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.** ☐
Àsia i Oceania: 39.100 ptes. ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Títular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 C/Puiggarí, 5 · 08014 Barcelona · Tel.: 934 905 988 · Fax: 934 902 035

Manyanet Solidari

BARCELONA.— Manyanet Solidari posa en marxa una nova campanya amb l'objectiu d'ajudar en una missió de religiosos Fills de la Sagrada Família a l'Alto Putumayo (Colòmbia), amb unes 5.000 persones, en un 80% indígenes de les tribus dels *ingas*, on la situació de pobresa és molt gran. Els diners que es recullen es

destinaran a la reconstrucció d'una casa per acollir vianants, a l'adquisició de dos habitatges de 58 m² per a famílies molt necessitades i a ajudar el «menjador de benestar familiar». Donatius: "la Caixa" 2100-0760-51-0200097548. Més informació: P. Pere Pas, c/ Sant Sebastià, 47, baixos - Barcelona, tel. 933 113 305. (C.C.)

Carta Dominical

Joan Pau II ens demana que llegim

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Justament el vespre que desitjo escriure sobre la Bíblia és el del 21 de gener, data que em porta un record. La Bíblia més antiga que tinc a casa està impresa l'any 1832, però no és això el més important, sinó el fet que era la que jo veia llegir al meu pare moltes nits, perquè havia estat la d'un avantpassat nostre, capità del brig Relàmpago, que l'hi havia regalat al port de Nova York un bon sacerdot, el pare Hubbard, que feia aquest apostolat al port i l'hi dedicà al capità, remarcant que s'havia de guardar a la seva cabina. Aquest vespre fa 151 anys d'aquell fet —la dedicatòria està firmada

aquest dia de l'any 1850. Penso molt sovint que ja ningú al món deu pregar per aquell apòstol del món de la mar, a part de mi.

Parlo d'aquesta Bíblia perquè la contemplació del rostre de Crist, a la qual vaig referir-me la setmana passada, ens porta a un altre tema que el Sant Pare desenvolupa en la carta d'inici del nou mil·lenni, dient que la lectura de la Sagrada Escriptura està impregnada del misteri de Crist, d'una manera fosca en l'Antic Testament i plenament revelat en el Nou, fins al punt que sant Jeroni afirma amb vigor: «Ignorar les Escriptures és ignorar el Crist mateix.»

«Déu ha parlat en la Sagrada Escriptura, diu el Vaticà II, per mitjà dels homes i d'una forma humana» (DV 12). Se'ns ha revelat en els termes d'un diàleg amistós. Més tard, «la Paraula de Déu expressada en llengües humanes s'ha fet semblant al llenguatge humà, com el Verb del Pare etern, assumint la nostra feble condició humana, es féu semblant als homes» (DV 13). Aquest caràcter autènticament humà de la Sagrada Escriptura ja revela per si mateix el profund secret de Déu —diu Manucci—, que no és un altre que la *filantropia* (Tt 3,4). Déu estima els homes. Parlant en el seu llenguatge, Déu es comunica amb ells, es fa comprendre i, al mateix temps, restitueix al llenguatge humà la

seva autèntica veritat.

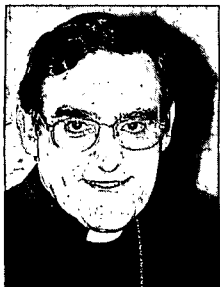
El que ens ha arribat per mitjà dels apòstols, «que varen tenir l'experiència viva de Crist, la Paraula de vida, el van veure amb els seus ulls, el van escoltar amb les seves oïdes i el van tocar amb les seves mans» —continua dient el Sant Pare— és una visió de fe, fonamentada en un testimoni històric precís. És un testimoni veritable, amb una intenció primordialment catequètica i transmesa d'una manera plenament comprensible.

«En realitat —afegeix—, els evangelis no pretenen ser una biografia completa de Jesús segons els canons de la ciència històrica moderna.» Tanmateix, d'ells, «emergeix el rostre del Natzarè amb un fonament històric segur, ja que els evangelistes es varen preocupar de presentar-lo recollint testimoniatges fiables, treballant sobre documents sotmesos a un atent discerniment eclesial».

Ens parlen del seu naixement virginal, dels trenta anys de fuster a Natzaret, del seu ministeri públic amb la consciència de ser el *Fill estimat*, de la tensió creixent entre els grups dominants i Jesús, de l'epíleg dramàtic del Gòlgota, del Natzarè victoriós sobre la mort, de la recepció per ells de l'Esperit Sant i del manament d'anunciar l'evangeli a tots els pobles.

Paraula i vida

Diàleg intercultural

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Aquest any 2001 és l'Any Internacional del Diàleg entre les Civilitzacions. Això ho ha proposat l'Organització de les Nacions Unides. Joan Pau II ha dedicat el seu missatge per a la Jornada mundial de la pau a aquesta mateixa temàtica.

El diàleg entre les cultures sorgeix com una exigència intrínseca de la mateixa naturalesa de l'home i de la cultura. No hi ha dubte que les cultures troben en el diàleg la salvaguarda del seu caràcter peculiar i de la recíproca comprensió i comunió. El diàleg no suposa que les cultures s'anul·lin en la uniformitat o que arribin a una forçada homologació o assimilació.

El diàleg és un instrument important per realitzar la civilització de l'amor i de la pau, que és l'ideal en el qual cal inspirar la vida cultural, social, política i econòmica del nostre temps. Al inici del tercer mil·lenni és urgent proposar de nou la via del diàleg a un món marcat per molts conflictes i violències.

Avui l'ideal d'una fraternitat vertaderament univer-

sal es fa més viu. Hi ha molts indicis que fan pensar que aquesta convicció emergeix amb major força en la consciència de la humanitat. La reflexió dels creients, en les diverses religions, tendeix a subratllar que la relació amb l'únic Déu, Pare comú de tots els homes, afavoreix el fet de sentir-se i de viure com a germans.

L'estil i la cultura del diàleg són particularment significatius pel que fa a la problemàtica de les migracions. Aquest és un fenomen social molt important del nostre temps. L'èxode de grans masses té com a conseqüència la mescla de tradicions i costums diferents, amb moltes repercussions en els països d'origen i en els d'acolliment.

El diàleg entre les cultures ha de tendir a superar qualsevol egoisme etnocèntric per a conjugar l'atenció a la pròpia cultura i el respecte de la diversitat. Per assolir-ho és fonamental l'educació, la qual ha de transmetre a les persones la consciència de les pròpies arrels i ha d'oferir-los punts de referència que els permetin trobar la seva situació personal en el món.

Joan Pau II afirma que «el coneixement de les altres cultures, realitzat amb el sentit crític convenient i amb sòlids punts de referència ètica, porta a un major coneixement dels valors i dels límits inherents a la pròpia cultura i revela, a la vegada, l'existència d'una herència

L'educació ha de transmetre a les persones la consciència de les pròpies arrels.

comuna a tot el gènere humà».

El diàleg entre les cultures sovint és difícil perquè hi ha la hipoteca de tràgiques herències de guerres, de conflictes, de violències i d'odis que la memòria continua fomentant. Tanmateix, per a superar les barreres de la incomunicabilitat, el camí que cal recórrer és el del perdó i la reconciliació. El Papa, en l'esmentat missatge, afirma que «molts, en nom d'un realisme desenganyat, consideren aquest camí utòpic i ingenu. En canvi, en la perspectiva cristiana, aquesta és l'única via per a assolir la meta de la pau».

opinió

Zoom

Israel va néixer de les cendres de l'Holocaust. Després de tanta crueltat els jueus supervivents somiaven un lloc on no fossin estrangers i on regnés la pau. Però pràcticament des que es va fundar Israel no ha crescut més que amb la guerra, i 50 anys més tard d'haver estat creat és molt lluny de ser un model de país pacífic. Els israelians desitgen, diuen, viure en pau, però l'elecció d'Ariel Sharon ens fa preguntar si realment saben el que volen. (E. B.)

Notes insignificants

Germà Adrià

«Qui la fa la paga»

Fa poc estava de tertúlia amb un grup d'amics, gairebé tots de la meua edat. I em van recriminar durant una bona estona la meua actitud amb els presos.

Em deien que els canonitzo tots; que per a mi tots són bons i que els ajudo massa.

D'altres insistien en el fet que «qui la fa la paga», i que estiguin tancats, que així no tornaran a molestar-nos.

Intentava convèncer-los que podrien pagar els seus errors d'una altra manera millor per a ells i per a nosaltres, els bons, però es van enfadar.

Sovint sentim que ho paguin, que no haurien de sortir de la presó mai més. Així pensem molts del que no anem a la presó. Però, potser no hi hem anat mai per casualitat... Jo mateix recordo alguna cosa que m'hi hauria pogut conduir.

No, no canonitzo els presos.

No, no crec que tots siguin bons... Molts han fet barbaritats.

Però, penso que molts no haurien d'anar a la presó. Seria millor per a tots que no hi anessin.

No els canonitzo però, a vegades, les seves cartes em fan entendre que molts són millors, tenen més bons sentiments i una religiositat més profunda que els que no hi anem.

La tertúlia amb els amics l'he confrontada amb una carta de Juan Antonio. En reproduïxo unes línies:

«Jo continuo igual. Intento viure el dia a dia tal com ve. Hi ha estones tristes i estones alegres. No puc escapar de la realitat; cal viure-la.

»Sé que Déu és amb nosaltres, sens dubte. Però hem vingut a aprendre a través de les experiències. I això forma part de cadascú, i cadascú ha d'assumir-la a la seva manera. Les proves les trobem en el camí de la vida, perquè formen part del camí...

»Aquell que camina en la senda de la Llum és fidel a Crist i mira sempre cap a Déu...»

Aquí queden les paraules de Juan Antonio.

No, jo no el canonitzo, però els anys de presó l'han fet madurar com a home i com a cristià.

Podem tenir molts de nosaltres aquestes conviccions?

Anem pel Camí de la Llum que ens condueix a la fidelitat a Crist amb totes les seves conseqüències?

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Els nous cardenals nomenats pel Papa

El diumenge 21 de gener, el papa Joan Pau II va nomenar la xifra rècord de 37 nous cardenals, incrementant la llista de papables; i una setmana després, el 27 de gener i contra tot pronòstic, va anunciar set cardenals més.

La procedència dels elegits són: 23 d'Europa, 11 d'Amèrica Llatina, 4 d'Àsia, 3 d'Amèrica septentrional i també 3 d'Àfrica.

De la llista, tretze són religiosos: tres jesuïtes, dos franciscans, dos salesians, dos dels Sagrats Cors, un benedictí, un claretí, un paül i un dels pares de Schönstatt.

De la cúria romana n'hi ha dotze, i de patriarques orientals, tres. Tots els nous cardenals són bisbes o sacerdots. En principi, el Papa pot nomenar laics com ha esdevingut en altres moments de la història i en temps moderns.

Com sempre, s'han fet moltes interpretacions sobre els mèrits que reuneix cada cardenal per haver estat elegit. Una opinió general sembla que aquesta vegada Joan Pau II s'ha recordat especialment d'alguns dels que havien estat perseguits i empresonats pel règim comunista, com ara Mons. Lubomyr Husar, arquebisbe ucraïnès que va experimentar la desaparició de la seva Església per ordre de Stalin i va haver de fugir del seu país després d'haver viscut un temps en la més estricta clandestinitat.

Entre els nous purpurats destaca Mons. Karl Lehmann, bisbe de Magúncia i president de la Conferència Episcopal Alemanya durant tres mandats consecutius de sis anys cadascun. Mons. Lehmann ha jugat amb summa destresa com a mediador entre un sector catòlic alemany antiromà i el Vaticà.

Bolívia compta ara amb un cardenal, Julio Terrazas Sandoval, arquebisbe de Santa Cruz de la Sierra. El mateix passa a Sud-àfrica amb Wilfrid Fox Napier, arquebisbe de Durban i franciscà.

Després del consistori, en el qual Joan Pau II imposarà la birreta als novells cardenals el 21 de febrer al Vaticà, inaugura un dels col·legis cardenalícis més nombrosos de la història, amb 185 purpurats, dels quals 136 serien electors d'un nou Papa ja que tenen menys de 80 anys actualment.

Punt de vista

Josep Casellas
Capellà i periodista

S'han de complir sempre les lleis?

Coincidint amb l'entrada en vigor de la llei d'estrangeria diverses entitats catalanes, com ara ONG i sindicats, han fet una crida a la resistència activa —eufemisme per referir-se a la desobediència civil— a aquesta llei. Afegim-hi la naturalitat i la convicció amb què algunes persones, a Andalusia, han manifestat davant les càmeres de TV3 que havien transgredit algun dels preceptes de la llei pel fet d'haver acollit africans sense papers acabats d'arribar a la península. Tot plegat planteja la qüestió de saber si un ciutadà, o una institució, pot en algun cas desobeir una llei aprovada legítimament per un Parlament elegit democràticament.

La història del cristianisme és plena de situacions conflictives entre les persones i les autoritats públiques per motius de consciència. Jesús de Natzaret ja va atacar el legalisme quan va afirmar que el dissabte havia estat fet per a l'home i no a la inversa. Ell mateix va acabar clavat en una creu condemnat per les autoritats de l'època, que el titllaven de transgressor i d'incitador a la transgressió. Davant les autoritats de l'Imperi Romà, els primers cristians eren sovint acusats d'ateisme perquè es negaven a retre culte a l'emperador. I, davant el sanedrí —les autoritats religioses del judaisme—, Pere i Joan declaren que no faran cas de la prohibició d'ensenyar en el nom de Jesús perquè obeir Déu és abans que obeir els homes.

El teòleg protestant Jacques Ellul considera que l'aliança entre el tron i l'altar va fer que, d'ençà del segle V, les Esglésies s'adaptessin a les formes de l'Estat i adoptessin la seva ideologia. Fent-se ressò de l'advertiment de sant Pau sobre el risc d'emmotllar-se al món present, Ellul demana als cristians que superin tota mena de flexibilitat conformista i no caiguin en l'acceptació acrítica de la ideologia dominant a cada

moment històric. «Cal aprendre a mirar les realitats de les nostres societats des d'un punt de vista diferent del que és dominant a l'Estat», diu.

Davant el fenomen de la immigració, i davant d'altres realitats socials complexes, els governants tenen la responsabilitat d'intervenir, respectant sempre els drets fonamentals de les persones, per ordenar aquestes situacions amb vista al bé de la col·lectivitat. El problema es planteja quan com a conseqüència d'aquesta intervenció dels representants de l'Estat els drets bàsics d'algunes persones o de segments sencers de població queden lesionats.

La doctrina social de l'Església posa els fonaments per a la resistència activa davant les lleis que conculquen drets humans fonamentals. El Concili Vaticà II reconeix la licitud moral de l'objecció de consciència. Afirmar clarament que «si l'autoritat pública, sobrepasant les seves competències, oprimeix els ciutadans, aquests no refusaran de fer allò que és objectivament exigint pel bé comú» (*Gaudium et spes*, 74). En aquests casos, continua dient el Concili, els ciutadans poden legítimament «defensar llurs drets i els dels conciutadans contra els abusos d'aquesta autoritat, respectats els límits marcats per la llei natural i l'evangèlica». El Catecisme de l'Església catòlica, de l'any 1992, és ben explícit en aquest punt: «Si s'escau que els dirigents dictin lleis injustes o prenguin mesures contràries a l'ordre moral, aquestes disposicions no poden obligar en consciència» (núm. 1.903).

Joan Pau II no s'ha cansat de proclamar que la sol·licitud de l'Església afecta cada persona i la persona sencera. Ja ho va fer en la seva primera encíclica, la *Redemptor hominis*, i ho ha reafirmat en la seva última carta apostòlica, la *Novo millennio ineunte*. En aquest darrer document el Papa diu que ha arribat l'hora d'una nova «imaginació de la caritat», en la qual s'exerceixi la capacitat de fer-se pròxims i solidaris amb qui sofreix. I convida els cristians a «actuar de tal manera que els pobres, en cada comunitat cristiana, se sentin com a casa seva». En una societat determinada pot passar que les lleis estigmatitzin unes determinades persones i, amb amenaces de sancions, mirin de fer desistir els qui, moguts per la fe o per la bona fe, els donarien un cop de mà. Quan això passa, queda el recurs a la resistència activa.

saber escoltar

«Respon-me!»

Legeixo a la premsa que l'escriptora Susanna Tamaro ha publicat un llibre titulat *Respon-me!* La seva darrera novel·la *Vés on et porti el cor* tenia Déu com a protagonista. L'entrevistador pregunta a l'autora a qui adreça *Respon-me!* Ella assenyala amb el dit índex cap enlaire i diu que reclama la resposta d'Algú que està, evidentment, a les altures. Explica que la seva obra tracta la desesperació humana, la condemna, l'autocondemna... Un escrit que l'ha fet patir molt, però que és com un fill que estima.

El periodista pregunta a Susanna per què, quan era petita, anava sovint a visitar una ermita i si el que l'atreia era el claustre que hi ha. Respon que era un reclam vers el Transcendent, una relació amb l'Absolut que està en la nostra pregonesa... Avança l'entrevista: què l'impressionava d'aquesta relació? Contesta que una idea de la seva infantesa tenia relació amb els números. La senyoreta, a classe, ensenyava a comptar i Tamaro pensava que havia d'existir un nombre que continués tots els altres. Un dia gosà preguntar-ho i la mestra li replicà «que no digués tonteries». I la nena arribà a la conclusió que un dia arribaria a descobrir tota sola el nombre dels nombres o el supernombre. Encara el seu magí infantil rumiava com podia ser que a la seva ciutat de Trieste —pel fet d'haver-hi tantes confessions religioses— Déu hi tingués tantes cases on habitar. Pensava que al cel, tal vegada, hi hauria xarxes de filferro i fronteres. «Però, pot existir un Déu que estigui d'una banda i un altre que estigui de l'altra? No, em

responia, perquè de Déu només n'hi ha un.»

L'entrevistador insisteix si algú li podia respondre. Susanna fa: «No, en absolut, era el buit més ple. Als infants se'ls responia infantívolament, perquè a ningú no se li acut que poden tenir grans intuïcions. Recordo la gran desil·lusió de la catequesi, a la qual anava plena d'expectatives: per fi algú em dirà les respostes que cerco! En canvi resultà un avoriment de preguntes i respostes, de paperets que volaven per l'aula, mentre jo estava esperant la Veritat. Però la relació amb les preguntes prosseguia, sobretot les relacionades amb la mort.»

L'entrevista acaba així: «No sóc una persona bona... El cristianisme és una fe molt severa, no és de cap manera "bonifàcia". Se l'ha transformat en quelcom edulcorat, tanmateix és molt sever... Crec que la fe és un viatge profundíssim a l'interior de si mateix per trobar l'Altre, que per a mi s'anomena Crist. També hi ha moltes persones que senten que creuen en alguna cosa, en les boires, en la naturalesa... però creure en el Ressuscitat és una altra història, surt del comú. És quelcom que trastorna la vida, no és una cosa que implica petites millores: un xic millor, una mica més generós i, al final, tal vegada arribarà al Paradís... Crec que la fe és viure ara el Paradís, començar des d'aquí.»

La literata no vol parlar des d'una càtedra de teologia, però les seves declaracions fan pensar.

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

Al cor

Qui em va llegir la setmana passada potser es devia preguntar quina relació tenia el títol amb el que vaig explicar. Honestament li diré que allò només era l'inici del que diré avui. Si bé inicialment l'emigració pot representar un problema d'orde social i laboral, l'acceptació o la repulsió de l'emigrant és un bon test per descobrir la dosi de racisme d'un poble. I si el racisme està al centre de gravetat dels problemes, al nucli d'aquest hi ha el cor, la capacitat d'estimar. És, doncs, un bon termòmetre de la caritat col·lectiva, l'existència de matrimonis satisfactoris mixtos i d'amistats interracials.

León Bloy va néixer al nord del país basc, fill d'una pietosa mare espanyola i d'un pare francès laic i aburguesat. Traslladat a París on va exercir la crítica literària i l'assaig, amb un entusiasme religiós que ratllava el fanatisme i una rigorositat estricte, va obtenir èxits cristians, com la conversió entre d'altres de Jacques i Raïsa Maritain, i fracassos rotunds en el seu exercici professional, que el van conduir a viure pràcticament en la misèria. El 1889 es va trobar amb Joana Molbech, danesa per família i naixement. L'enamorament apassionat i la seva fe profunda, qualitat aquesta que va provocar la conversió al catolicisme de la seva estimada, són recollits en el llibre *Cartas a su novia*. Per poder entendre una mica el seu dinamisme interior, un dia que Joana li va dir que estimava més Déu que a ell, León li va contestar amb rotunditat: «Doncs jo, Joana, estimo Déu en tu.» A casa d'aquest matrimoni, molt freqüentada per literats i artistes (llegiu el bonic llibre que va escriure Raïsa: *Las grandes amistades*) no es va patir ni racisme ni problemes d'emigració, tan gran era l'amor i tan profunda la fe que es vivien.

He dit de León que era un desplaçat, molts altres també ho som per motius laborals en empreses esteses per un ampli territori, van ser traslladats els nostres pares i amb ells vam venir els fills, significa això que som emigrants? Un altre cas és el de les multinacionals. Tinc un amic enginyer que treballa per a una prestigiosa empresa de Canadà, aquesta el cedeix a una multinacional espanyola que a la vegada l'ha enviat al Brasil per dirigir les instal·lacions tècniques de les seves filials en aquest país i en altres del Con Sud. Penso, en quina nació és emigrant? Està clar que el seu càrrec no li representa problemes econòmics ni socials, però sí a vegades d'orde personal.

Si el problema laboral, i el dels «papers» que implícitament comporta, és la qüestió urgent, tot i resoldre'l no s'arriba a la pau definitiva. Alguna cosa podem aprendre de la França de fa dècades. Hem de preguntar-nos, sent de diferents procedències, expressant-se en diferents idiomes, sense una mínima estabilitat econòmica, és possible l'amor? Aquí radica la qüestió. I si la resposta és afirmativa aconseguirem relativitzar la importància de molts disturbis. I si matisem la resposta i reconeixem les múltiples equivocacions en què podem caure, arribarem al cor de la qüestió.

P-J Ynaraja,

Capellà del Montanyà (ynaraja@retemail.es)

Polèmica d'anuncis sobre Companys

La publicació en el nostre setmanari de dos anuncis de signe contrari sobre la figura històrica del que fou president de la Generalitat Lluís Companys ha generat una important polèmica en diferents mitjans de comunicació i també entre els nostres lectors.

Catalunya Cristiana no vol entrar en aquesta polèmica, i no vol expressar cap opinió sobre els fets dramàtics esdevinguts entre els anys 1936 i 1939. Es tracta d'un temps molt dolorós per a tots els que van viure aquesta lluita fratricida. Per això hem mantingut sempre aquests temes en el pla de l'opinió, ja sigui des de les cartes dels lectors o des de la publicitat, ja que

són els signants o els anunciants els que assumeixen la seva opinió i no pas el setmanari.

No volem allargar més aquesta confrontació d'opinions, és per això que amb la publicació de les cartes que ara reproduïm creiem haver donat veu a totes les parts implicades, i volem donar per tancada aquesta polèmica per no hipotecar aquesta secció de participació dels lectors a un sol tema, i ja des de la setmana vinent poder tractar altres temàtiques. Demanem disculpes als lectors als quals no ha estat possible expressar la seva opinió en les nostres pàgines.

LA DIRECCIÓ DE «CATALUNYA CRISTIANA»

Contra la difamació del president Companys, i de la Generalitat republicana

En els darrers mesos els lectors d'alguns diaris de Barcelona s'han referit als tràgics esdeveniments del 1936 amb apreciacions històricament equivocades o han abocat infàmies contra el president Companys i la Generalitat de Catalunya. Però l'article més indigne de tots és el que ha publicat a *Catalunya Cristiana*, amb data 1 de febrer, el senyor Francesc d'Assís Picas, que anteriorment ja havia escrit cartes denigratòries sobre el mateix tema.

Cal fer un repàs a la història. I dir que el 18 de juliol del 1936 l'exèrcit espanyol es va alçar en armes, ajudat per alguns civils d'extrema dreta, contra la República. A Barcelona hi va haver diversos focus de resistència de tots els regiments que s'havien alçat, però foren vençuts sobretot per les forces d'ordre públic, dirigides pel comandant Frederic Escofet, comissari general d'Ordre Públic de la Generalitat, el qual a les seves memòries desfà el mite que va ser l'acció dels revolucionaris incontrolats al carrer la que va aconseguir aquesta victòria.

El govern de la República va dissoldre l'exèrcit a Barcelona, llevat d'un regiment d'intendència que no s'havia sublevat. Aleshores la revolució s'emparà del carrer i el poder de la Generalitat quedà molt dèbil. És prou sabut que els dirigents de la FAI anaren al Palau i negociaren amb Companys amb les pistoles damunt de la taula. El poder del nostre govern era molt feble, com han constatat les memòries, per exemple, de Carles Pi-Sunyer, Pere Bosch-Gimpera o Ferran Soldevila. Companys consultà amb els seus íntims col·laboradors si hi havia possibilitats amb els pocs centenars de Mossos d'Esquadra de què disposava i la part dels guàrdies civils que no s'havien sumat a la rebel·lió militar, de vèncer els milers d'anarquistes i altres extremistes armats i li van dir que no. Pensem que en ser derrotats els militars, van deixar milers d'armes abandonades a la caserna de Sant Andreu, i quan hi va arribar el comandant Escofet ja havien estat pràcticament requisades per la FAI i altres grups extremistes. De seguida va començar la revolució iconoclasta i criminal: crema d'esglésies, assassinats o afusellaments (uns vuit mil segons les fiables estadístiques de l'obra de Josep Maria Solé i Sabaté i Joan Villarroja). Entre aquests hi havia uns dos mil cinc-cents sacerdots, religiosos i religioses. Josep Benet en el llibre col·lectiu *Catalunya i la guerra civil* (Barcelona, 1988), pàg. 13, escriu: «La persecució religiosa fou molt més que una expressió de l'anticlericalisme tradicional. Fou un intent d'alguns moviments polític-socials i d'algunes persones d'acabar amb l'existència del catolicisme a Catalunya.» Així l'òrgan de la CNT Solidaridad Obrera en l'article *¡Abajo la Iglesia!* (15 d'agost del 1936) va escriure, per exemple: «La Iglesia ha de desaparecer para siempre. Los templos no servirán más para favorecer las alcahueterías más inmundas (...) no existen covachuelas católicas. Las antorchas del pueblo las han pulverizado (...). Pero hay que arrancar a la Iglesia de cuajo (...) los obispos y cardenales han de ser fusilados.» No tots els anarquistes

estaven d'acord amb aquestes consignes i accions criminals. Així el ministre de la República, Joan Peiró, anarquista moderat i afusellat per Franco el 1942, escriu en el seu llibre *Perill a la rera* (pàg. 20): «Enmig d'un poble desbordat s'hi han introduït els amoralers, els lladres i els assassins per professió i per instint (...) i han continuat robant i assassinant per a deshonra de la revolució i per escarni dels qui es juguen la vida als fronts de guerra.» Malgrat tot, l'esforç de la Generalitat per salvar vides, institucions i patrimoni fou extraordinari. Un llibre publicat després de la guerra pel Consolat General de França a Barcelona explica que, entre 1936 i 1938, els vaixells francesos van evacuar 6.630 persones, de les quals 2.142 eren religiosos i religioses. Amb les poques forces de què disposava la Generalitat van protegir els edificis oficials i van poder salvar esglésies emblemàtiques com les catedrals de Barcelona, Girona i Tarragona, el monestir de Montserrat en el moment que l'anaven a cremar els anarquistes, el monestir de Pedralbes, etc. Però no donaven l'abast. Ventura Gassol, conseller de Cultura, vivia a la Conselleria i el mateix feia el de Governació, Josep Maria Espanya, i tots dos donaven passaports a mans besades. També van ajudar a aconseguir molts passaports l'alcalde Carles Pi-Sunyer, el comandant Escofet, el conseller Tarradellas, l'exministre Nicolau d'Oliver, i Joan Casanovas, president del Parlament de Catalunya. Tres bisbes van ser assassinats, però la Generalitat va salvar els prelats de Girona, Tarragona, Tortosa, la Seu i Vic. La trucada al Comitè de Montblanc del president Companys per salvar el cardenal Vidal i Barraquer fou determinant. Vidal va viure tres dies a Governació fins que fou evacuat per mar com ho va ser l'abat de Montserrat, Antoni Maria Marcet, i part dels seus monjos.

Però la tasca salvadora de la Generalitat, sempre amb el compromís del president Companys, va arribar també a escriptors i periodistes, sobretot després de l'assassinat de Josep Maria Planes, que havia fet uns articles molt violents contra la FAI. Entre els evacuats hi havia Josep Maria de Sagarra, Carles Soldevila, «Gaziel» (el qual Josep Maria Espanya convocà i increpà al seu despatx perquè no havia fugit encara), Rossend Llates, Ignasi Agustí, Josep Pla, Joaquim Pellicena, director de *La Veu de Catalunya*, Joaquim Ventalló, Modest Sabaté, Joan Costa i Déu, Carles Sentís, etc.

Industrials, polítics partidaris d'Alfons XIII o d'Unión Patriótica, el partit del general Primo de Rivera, també foren evacuats pel nostre Govern. Així Josep Maria Marcet, futur alcalde de Sabadell, Miquel Mateu, futur alcalde franquista de Barcelona, el comte de Godó, el comte d'Egara, president de la Unión Monárquica Nacional a Catalunya, el baró de Viver, molt vinculat a la dictadura de Primo de Rivera, el vescomte de Güell, el comte del Montseny (a través d'un «canje»)... Sovint cotxes de la Generalitat duïen els fugitius al port i els embarcaven disfressats de proletaris, oficials de la marina estrangera, etc. Però aquell mateix 1936, amenaçats de mort per la FAI, es van haver d'exiliar els consellers Gassol i Espanya, el president del Tribunal de Cassació, Santiago Gubern, o el comissari d'Ordre Públic, Escofet.

També vaixells italians, alemanys i d'altres

nacionalitats contribuïen a la tasca de salvament dels que es trobaven amenaçats de mort pels anomenats revolucionaris. La Generalitat va salvar l'estat major de la Lliga: J. Puig i Cadafalch, expresident de la Mancomunitat; R. Coll i Rodés, exalcalde de Barcelona; Raimon d'Abadal, senador; J. Vallès i Pujals, senador; J. Ventosa i Calvell, exministre; F. Valls i Taberner, diputat; L. Puig de la Bellacasa, diputat; J. M. Trias de Bes, diputat; J. Garriga i Massó, senador; Fèlix Escales, expresident de la Generalitat durant el Bienni Negre; P. Rahola, senador; J. M. Casabó, diputat; J. A. Maragall, J. Parpal i Bruna, Joaquim M. Nadal o Xavier Ribó, els dos darrers secretaris de Cambó, etc.

Els episodis de salvament d'aquestes i d'altres persones figuren en diversos llibres i també en el meu *De 1936 a 1975. Estudis sobre la guerra civil i el franquisme* (Abadia de Montserrat, 1999).

El senyor Picas en el seu article *Vivències dels avantguardistes de FJCC en temps del president Companys* (1 de febrer del 2001) desconeix o vol desconèixer tots aquests fets i confon la FAI amb la Generalitat i el president Companys. La revolució fou obra dels que ocuparen el carrer i se saltaren la legalitat, però els primers culpables foren els militars sublevats contra un poder legalment constituït, encara que no els agradés i hagués comès errors. Per tant Companys no va armar els revolucionaris i, si va haver de fugir a l'exili, va ser perquè la República i Catalunya van perdre la guerra. Ja no parlem de l'altra repressió, la dels franquistes, ben documentada en llibres com els de Josep Benet, Solé i Sabaté i Joan Villarroja.

El senyor Picas no diu que Companys fou segrestat per la policia militar alemanya i entregat a les autoritats de la dictadura franquista. Si s'ha convertit en un símbol de Catalunya és perquè el règim anterior el va jutjar gairebé clandestinament, ja que la premsa espanyola no en va dir res, i el van afusellar sobretot perquè era president de la Generalitat de Catalunya. Precisament el seu defensor fou el tinent Colubí, militar sublevat el 1936, i al qual Companys va evitar la pena de mort.

Fa pocs mesos es va constituir a Presidència de la Generalitat la Comissió Institucional Lluís Companys de la qual formen part historiadors i representants dels sis partits polítics del nostre Parlament. Jo en sóc el secretari i en qualitat de tal i també com a historiador i com a cristià crec que he de contestar les infàmies del Sr. Picas.

ALBERT MANENT
Barcelona

La veritat té un preu?

Acabo de llegir a *Catalunya Cristiana* l'escrit signat per Francesc d'A. Picas, on l'autor recull les *Vivències dels avantguardistes de la FJCC en temps del president Companys*. Permeteu-me felicitar l'escriptor Picas Pons per la valenta vindicació idealista de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, perseguida a mort durant l'ominós règim roig que va sembrar de màrtirs la Catalunya cristiana (1936-39).

Ja és hora que es proclami amb forta veu l'holocaust martiriàl de tants i tants patriotes catalans i l'heroïtat del seu testimoniatge de fe. Els qui som testimonis sobrevivents d'aquella desfeta eclesial, promoguda i encoratjada pels governants de torn a la Generalitat, ens sorprenen actituds de gent d'Església que refusa amb el seu silenci el patrimoni gloriós dels màrtirs cristians de Catalunya i glorifiquen, en canvi, els autors i responsables d'aquella matança.

Més sorprenent encara el que, per deixar sentir la seva veu a les pàgines de C.C., en Francesc A. Picas hagi hagut de recórrer a la via de la «publicitat», com si la veritat tingués un preu que cal pagar, segons tarifa, per ser proclamada.

El gest de l'autor del reportatge vindicatiu és més meritori encara: a la valentia de dir les coses pel seu nom hi afegeix el cost. Gest que mereix felicitació doble. Tant de bo l'exemple d'en Picas Pons deixés els esperits covards; i la història recent, intencionadament perversa i adulterada, recobri la lluentor de la veritat.

JOSEP M. FARRÉ COMPANYS
Les Borges Blanques

«Em va deixar orfe»

Des de la meua tendra edat, vaig tenir la sort compartida amb Francesc A. Picas i cantava el «Sí, som els més petits, som fermes i decidits, deixebles de Jesús, cadets de sa bandera... Avant, avant i sempre avant, els àngels cantaran», però voldria donar una visió ampliada dels fets.

Quan sols havien transcorregut un parell de mesos del 18/7/1936, era detingut al Masnou sota l'acusació de subversiu per portar l'ensenya dels Avantguardistes a la camisa. Jo tenia nou anys i ja era un perillós membre feixista, segons van dir els milicians. La meua detenció, però, va durar sols unes hores. S'adonaren de la bajanada comesa.

També vull precisar sobre Companys que, si bé no en fou plenament responsable, sí que en fou consentidor, a part que si el jutjaren i condemnaren, no fou pas assassinat, sinó ajusticiat, però hi ha una anècdota. A Mataró hi havia un destacament que es va posar al costat dels sublevats, i el cap va ser detingut i condemnat a mort. La família era amiga de Companys i la mare el va anar a veure per demanar-li el favor de la commutació de la pena de mort. La resposta laconica, segons va aparèixer publicada, del president Companys va ser molt curta: «En... va apostar per una causa que fou perdedora, i ara cal que n'accepti les conseqüències, no puc fer-hi res...»

Amb això voldria precisar que si no fou responsable de les barbaritats comeses pels escamots i comitès revolucionaris, sí que va consentir-ho, d'antuvi deixant armar tots els anarquistes revolucionaris i després no posant-los a rotllo. No és vàlid que ajudés a salvar vides, perquè a mi em va deixar orfe.

Sóc un dels privilegiats que han estat catequitzats per un altre màrtir a qui el president no va ajudar a viure. Es tracta d'en Joan Roig i Diggle, que sols tenia dinou anys i estava protegit per l'ambaixada anglesa, ja que era fill de mare anglesa. Sols en el meu petit i tranquil poble del Masnou, els sostenidors i que van donar suport al president, evitant ser derrotat, van llevar la vida a una cinquantena de persones a qui el president tampoc no va salvar la vida.

No sóc pas rancorós, de tal manera vaig ser educat, i la meua mare va signar per tal d'evitar que el qui va declarar-se culpable primer de l'assassinat del meu pare, li fos commutada la pena capital, cosa que no va saber, poder o voler fer el president Companys en el seu moment. No em sento capacitat per treure'n conclusions de cap mena i només he volgut aportar un testimoniatge dels fets desgraciats d'un llunyà juliol del 1936.

JORDI MONFORT i ALABAU
El Masnou-Ocata

Pregàries de guarició

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Demanar la guarició de la malaltia

«El desig de felicitat, arrelat profundament en el cor humà, ha anat acompanyat des de sempre pel desig d'obtenir l'alliberament de la malaltia i d'entendre el seu sentit quan se'n fa l'experiència. Es tracta d'un fenomen humà que, tot i que interessa d'una manera o d'una altra a tothom, troba en l'Església una ressonància particular. En efecte, la malaltia s'entén com un mitjà d'unió amb Crist i de purificació espiritual, i, per part d'aquells que es troben davant el malalt, com una ocasió per a l'exercici de la caritat. Però no solament: la malaltia, com els altres sofriments humans, constitueix un moment privilegiat per a la pregària, tant per demanar la gràcia d'acollir la malaltia amb fe i acceptació de la voluntat divina, com per suplicar la guarició. La pregària que implora la recuperació de la salut és, per tant, una experiència present en qualsevol època de l'Església, i ho és naturalment en el

moment actual.»

Les reunions de guarició

«Allò que constitueix un fenomen d'alguna manera nou és la multiplicació d'encontres de pregària, units algunes vegades a celebracions litúrgiques, que tenen com a finalitat obtenir de Déu la guarició, o millor, les guaricions. En alguns casos, no del tot esporàdics, es proclamen guaricions realitzades, i suscitaven així l'esperança que el mateix fenomen es repeteixi en altres encontres semblants. En aquest context es fa apel·lació alguna vegada a un pretès carisma de guarició.

»Uns encontres així per obtenir guaricions plantegen també la qüestió del just discerniment des del punt de vista litúrgic, amb particular atenció a l'autoritat eclesiàstica, a la qual correspon vigilar i donar normes oportunes per al correcte desenvolupament de les celebracions litúrgiques.

»Ha semblat oportú, per això, publi-

car una instrucció que, a norma del can. 34 del Codi de Dret Canònic, serveixi sobretot per ajudar l'Ordinari de cada lloc, de manera que puguin guiar millor els fidels en aquesta matèria, afavorint allò que hi ha de bo i corregint allò que cal evitar.»

Una clarificació pastoral

Els textos que precedeixen corresponen directament a la instrucció de la Congregació per a la Doctrina de la Fe sobre les pregàries de guarició, publicades el dia 14 de setembre del 2000. L'objectiu queda ben precís, i la doctrina sobre la malaltia i la pregària per la salut dels malalts, molt especialment el sagrament de la Unció dels malalts, hi són precisades. El problema que ha fet convenient aquesta instrucció és el de les convocatòries de fidels en vistes a fer guaricions. És evident l'equívoc que això pot portar no poques vegades, i de fet porta, sobretot quan els mitjans de comunicació se'n fan ressò. Heus aquí algunes de les normes amb les quals es

concreta la instrucció:

«Els fidels són lliures d'elevat pregàries a Déu per obtenir la guarició. Quan aquestes es realitzen en l'Església o en un altre lloc sagrat, és convenient que siguin guiades per un sacerdot o per un diaca.»

«Les pregàries de guarició són litúrgiques si apareixen en els llibres litúrgics aprovats per l'autoritat competent de l'Església; en cas contrari no són litúrgiques.

»Les pregàries de guarició no litúrgiques es realitzen amb modalitats distintes de les celebracions litúrgiques, com encontres de pregària o lectura de la Paraula de Déu, sense ometre la vigilància de l'Ordinari del lloc, segons el can. 839,2.

»Cal evitar amb tota cura qualsevol tipus de confusió entre aquestes pregàries lliures no litúrgiques i les celebracions litúrgiques pròpiament dites.

»És necessari, també, que durant el seu desenvolupament no s'arribi, sobretot per part dels qui les guien, a formes semblants a l'histerisme, a l'artificiositat, a la teatralitat o al sensacionalisme.»

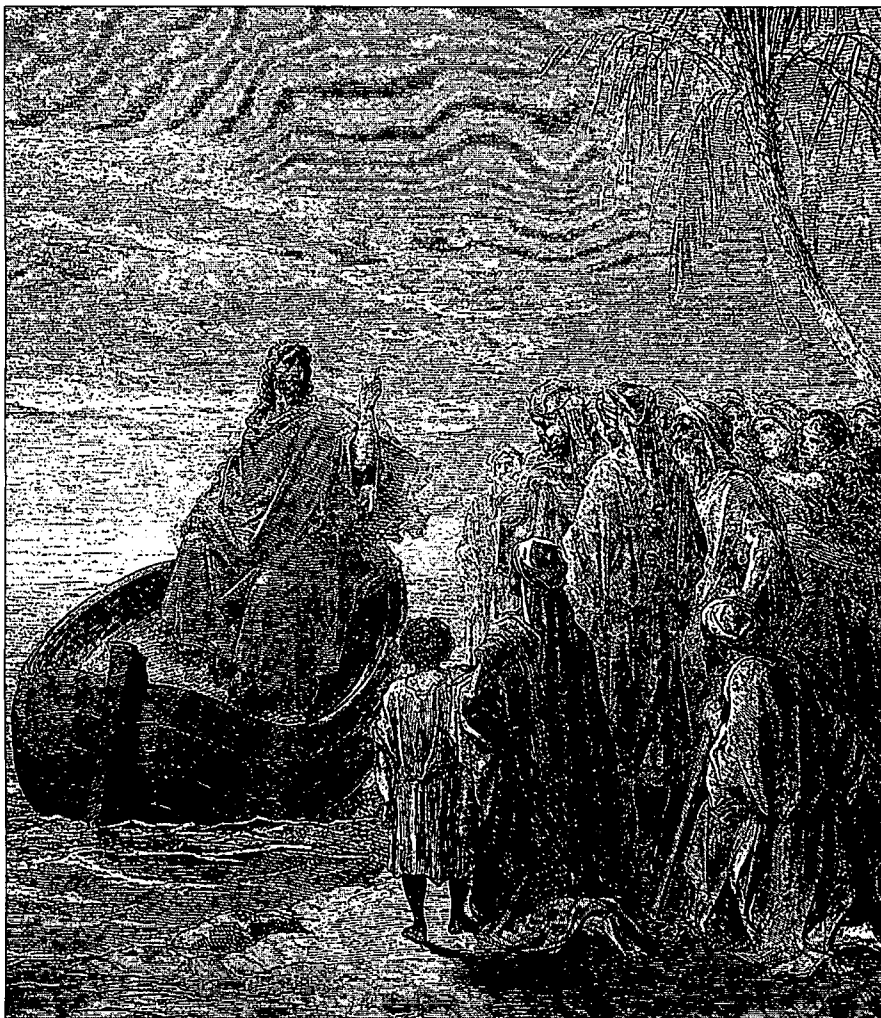
petites homilies

El llistó

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Germans, quan Déu modelà Adam, el primer home, es convertí en un ésser animat, però el darrer Adam es convertí en esperit que dona vida. No va ser primer l'espiritual, sinó l'animal, l'espiritual vingué després. El primer home, fet de la terra, era de pols. Però el segon home és del cel. Partia la humanitat en dos grans blocs, l'animal i l'espiritual? De vegades ho sembla. El destí, però, és tot un altre. Des dels orígens la humanitat camina cap a la seva transformació. D'entrada és un camí difícil. Més encara, humanament impossible. Jesús, però, el fa viable: Jo sóc el camí, la veritat i la vida. El Apòstol ho recorda als corintis: Donem gràcies a Déu, que ens concedeix la victòria per mitjà de Jesucrist, Senyor nostre.

On està el nostre llistó, la nostra mesura? No podem terrejar. Ens cal volar. Volar molt alt, com l'àliga, cap al sol. I el vol de l'àliga, majestuós i audaç, és l'amor. L'amor sense adjectius que el desfigurin. La Bona Nova de Jesús, l'Evangeli, es resumeix en això: Us dono un manament nou, que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. El compliment, aquest manament? És tan nou que, mirant-nos i mirant al nostre entorn, sembla encara per estrenar. Si la humanitat, els homes i les dones d'arreu, el guardés, el món fóra una bassa d'oli i la pau il·luminaria totes les encontrades. Jesús,

«Jesús predicant en el mar de Galilea» (gravat de Gustave Doré).

però, en l'Evangeli d'avui, ens ofereix un test: A vosaltres que escolteu, jo us dic: Estimeu els enemics, feu bé als qui no us estimen, beneïu els qui us maleeixen, pregueu per aquells que us ofenen. Realment inaudit. Ens corglaça l'empenta del vol. Si ja ens costa estimar de debò i sempre els que ens estimen, fer bé als qui ens en fan! No perdem l'alè. Amunt, més amunt. Hem d'arribar al llistó de l'home que és del cel. Jesús ens marca la graduació de la línia del vol, la línia de l'amor autèntic: Estimeu, feu bé, beneïu, pregueu... pels enemics. En ple vol de superació, no ens podem aturar a cercar raonaments humans, de terra, que justifiquin aquesta exigència. La gran raó de l'Evangeli marca com un gran indicador de vol, l'alçada definitiva: Vosaltres heu d'estimar els enemics, heu de fer bé i de prestar sense esperar de rescabalar-vos: llavors la vostra recompensa serà gran i sereu fills de l'Altíssim, que és bo amb els desagraïts i amb els dolents. Saltem enlaire, amunt, sense por. Creats a imatge i semblança de Déu, el nostre destí no és el de rabejar-nos en la pols, sinó el d'arribar a construir l'home perfecte. El llistó de l'autèntica humanització, Jesús l'ha posat molt alt. Confiam que l'assolirem per l'amor i la gràcia de Déu. Jo, sabent que m'estimeu, tinc plena confiança, el meu cor s'alegra: ja em veig salvat, i canto al Senyor pel seus favors.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

FEBRER

18. Diumenge

VII de durant l'any. Verd. Lectures: Samuel 26,2.7-9.12-13.22-23 / Salm 102 / 1 Corintis 15,45-49 / Lluc 6,27-38

ALTRES CELEBRACIONS: Festa de la Misteriosa Llum a Manresa. Sants, Simeó, b. mr.; Eladi i Flavià, bs.; Santes, Bernadeta Soubirous, vg.; Beat Joan de Fièsole (Fra Angèlic).

Festa Major: a Manresa.

19. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Eclesiàstic 1,1-10 / Salm 92 / Marc 9,14-29

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Conrad, erm.; Gabí, prev. mr.; Auxibi i Barbat, bs.; Mansuet, b.; Beat Àlvar de Còrdova, dom.

20. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Eclesiàstic 2,1-13 / Salm 36 / Marc 9,30-37

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nemesi i Potami, mrs.; Eleuteri, Tirani, Nil i Peleu, bs. mrs.; Sadot, b. mr.; Beat Maurici Proeta, agust.

21. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Eclesiàstic 4,12-22 / Salm 118 / Marc 9,38-40. Si es vol: Sant Pere Damià, bisbe i doctor (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Severià, b. mr.; Pateri, b.; Sèrvul i Vèrvul, mrs.; Dositeu, mjo.

22. Dijous

La Catedral de St. Pere. Blanc. Lectures: 1 Pere 5,1-4 / Salm 22 / Mateu 16,13-19

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Papies, Abili, Pascasi i Aristió, bs.; Santa Elionor, reina. Dijous gras.

23. Divendres

Sant Policarp, bisbe, màrtir (MO) Vermell. Lectures: Eclesiàstic 6,5-17 / Salm 118 / Marc 10,1-2

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Florenci, cfr.; Sirè, mjo. mr.; Santes, Marta d'Astorga, vg. mr.; Milburga i Romana, vgs.

24. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Eclesiàstic 17,1-13 / Salm 102 / Marc 10,13-16

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Modest, b.; Pretextat, b. mr.; Sergi, mr.; Edilbert, rei; Santa Primitiva, mr.; Beata Josepa Naval, vg. seglar.

Lectures bíbliques

Diumenge VII de
durant l'any

Cicle C

Lectura primera 1Sa 26,2.7-9.12-13.22.23

*Déu t'havia posat a les meves mans,
però jo no t'he volgut fer res de mal*

Lectura del primer llibre de Samuel

En aquells dies, Saül amb tres mil homes d'entre els millors guerrers d'Israel, baixà al desert de Zif a buscar-hi David. David i Abisai entraren de nit al campament de Saül, i el trobaren dormint, ajagut al centre de tots. Tenia la llança clavada a terra vora el seu capçal. Tot al voltant jeien Abner i els altres homes. Abisai digué a David: «Avui Déu ha fet caure el teu enemic a les teves mans. Ara mateix el clavaré a terra d'una llançada. No en caldran pas dues.» Però David li contestà: «No el matis pas. ¿Qui quedaria net de culpa si amb les seves mans feia res de mal a l'Ungit del Senyor?» Llavors David agafà la llança i el gerro d'aigua que Saül tenia vora el capçal i se n'anaren. Ningú no ho veié, ni se n'adonà, ni es despertà.

Tothom dormia. El Senyor havia fet caure sobre ells un son profund. David passà a l'altra banda i s'aturà un tros lluny, dalt la muntanya. Els separava una bona distància. David cridà: «Aquí tinc la llança del rei. Que vingui a buscar-la un dels teus homes. I que el Senyor recompensi aquell de nosaltres que és de debò magnànim i lleial; avui el Senyor t'havia posat a les meves mans, però jo no he volgut fer res de mal a l'Ungit del Senyor.»

Salm responsorial

102,1-2, 3-4, 8 i 10, 12-13 (R.: 8a)

Beneeix el Senyor, ànima meva,
del fons del cor beneeix el seu sant nom.
Beneeix el Senyor, ànima meva,
no t'oblidis dels seus favors.

R. El Senyor és compassiu i benigne.

Ell et perdona les culpes
i et guareix de tota malaltia;
rescata de la mort la teva vida
i et sacia d'amor entranyable. R.

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, ric en l'amor.
No ens castiga els pecats com mereixíem,
no ens paga com deuria les nostres culpes. R.

Llença les nostres culpes lluny de nosaltres
com l'Orient és lluny de l'Occident.
Com un pare s'apiada dels fills,
el Senyor s'apiada dels fidels. R.

Lectura segona

1Co 15,45-49

*Abans érem semblants a l'home fet de pols,
després serem semblants a l'home que és
del cel*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, quan Déu modelà Adam, el primer home, es convertí en un ésser animat, però el darrer Adam es convertí en Esperit que dona vida. No va ser primer el cos espiritual, sinó el cos animat. El cos espiritual vingué després. El primer home, fet de terra, era de pols. Però el segon home és del cel. Tal com era el de pols són tots els de pols, i tal com és el del cel seran tots els del cel. Abans érem semblants a l'home fet de pols; després serem semblants a l'home que és del cel.

Al·leluia

Jn 13,34

*Us dono un manament nou, diu el Senyor;
que us estimeu els uns als altres
tal com jo us he estimat.*

Evangeli

Lc 6,27-38

Sigueu compassius com ho és el vostre Pare

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «A vosaltres que escolteu, jo us dic: Estimeu els enemics, feu bé als qui no us estimen, beneïu els qui us maleeixen, pregueu per aquells que us ofenen. Si algú et pega en una galta, para-li l'altra. Si algú et pren el mantell, no li neguis el vestit. Dona a tothom qui et demani, i no reclamis allò que és teu als qui t'ho hagin pres. Feu als altres allò que voleu que ells us facin. Si estimeu els qui us estimen, ¿qui us ho ha d'agrair? També els pecadors estimen aquells que els estimen. Si heu fet bé als qui us en fan, ¿qui us ho ha d'agrair? També ho fan els pecadors. Si presteu diners als qui de cert us els tornaran, ¿qui us ho ha d'agrair? També els pecadors presten diners als pecadors quan saben que els recobraran. Però vosaltres heu d'estimar els enemics, heu de fer bé i de prestar sense esperar de rescabalar-vos: llavors la vostra recompensa serà gran i sereu fills de l'Altíssim, que és bo amb els desagraïts i amb els dolents.

Sigueu compassius com ho és el vostre Pare. No judiqueu i Déu no us judicarà. No condemneu, i Déu no us condemnarà. Absolveu, i Déu us absoldrà. Doneu i Déu us donarà. Us abocarà a la falda una bona mesura, atapeïda, sacsejada i curulla fins a vessar. Déu us farà la mesura que vosaltres haureu fet.»

Tarragona

diòcesis

Homenatge a Pont i Gol

■ Mn. Barbarà va desgranar la personalitat del que fou arquebisbe de Tarragona

TARRAGONA.— El pati del Palau de la Diputació de Tarragona va ser el marc de l'exposició homenatge *El Dr. Pont i Gol, l'home d'Església clau per al país*, que pretenia honrar la memòria d'aquest arquebisbe de la seu tarragonina, considerat decisiu en un mo-

ment històric per al país. L'acte protocol·lari de la inauguració, que va tenir lloc el 29 de gener, va estar presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, i pel bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

Mn. Barbarà havia estat estret col·laborador de l'arquebisbe Pont i Gol.

El saló de plens del Palau de la Diputació de Tarragona es va omplir de gom a gom per assistir a l'acte institucional de reconeixement a la figura del que fou arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, Dr. Josep Pont i Gol, del 1971 al 1983. Va presidir l'arquebisbe de Tarragona, acompanyat de l'alcalde de la ciutat, Joan Miquel Nadal; els presidents de la Diputació de Tarragona i de Lleida, Josep Mariné i Josep Pont (aquest, nebot del Dr. Pont i Gol), i Mons. Antoni Deig, que fou secretari de l'arquebisbe homenatjat. També hi va ser present l'arquebisbe emèrit de Tarragona, Mons. Ramon Torrella, entre d'altres personalitats.

El vicari general de l'arxidiòcesi tarragonina, Mn. Miquel Barbarà, va ser l'encarregat de glossar la insigne figura de l'arquebisbe Pont, del qual fou un estret col·laborador en aquella època, en el govern de la diòcesi. La densa personalitat de Pont i Gol va ser magistralment desgrana-

da pel testimoni de Mn. Barbarà, que enriqueix la seva exposició amb el relat de fets i vivències tot fent més entenedor el perfil humà i eclesial del pastor evocat. Al voltant del paper de Pont i Gol en els moments clau de l'Església a Catalunya, Mn. Barbarà afirmà que «sovint alguns intenten posar-se en primer pla sense haver estat rellevants. Hem de reivindicar el paper que van tenir homes de cap a peus, massissos com un roure, com el Dr. Pont i Gol, malgrat la seva senzillesa física i de tarannà dolç i acollidor, que configuren un gran capítol del paper que va tenir l'Església en el final del règim anterior i de la transició democràtica», va remarcar Miquel Barbarà.

D'altra banda, en descriure la personalitat de l'arquebisbe Pont i Gol (1907-1995), Mn. Barbarà va destacar que la fidelitat al Concili Vaticà II va marcar el seu pontificat, afegint que «el Dr. Pont no va haver de fer un canvi de mentalitat important arran del concili. Abans que aquest se celebrés, va ser

dels bisbes que ja anticipaven moltes de les coses que després promulgaria el Gran Concili Ecumènic. Un cop a casa—que deia ell—, es va dedicar amb tot el zel apostòlic a l'aplicació del Concili Vaticà II». En aquest context, es va recordar com l'arquebisbe Pont i Gol va reorganitzar els organismes diocesans i va donar impuls a tots els àmbits pastorals, a més de la participació dels laics i dels religiosos i religioses. Tal com es fa constar al llibre *Miscel·lània arquebisbe Pont i Gol*, l'acció pastoral d'aquest prelat a Tarragona va tenir com a eixos l'obertura a la participació de preveres, religiosos i laics, i l'obertura al Tercer Món.

L'arquebisbe Martínez Sistach, que va tancar l'acte, va ressaltar la tasca pastoral del Dr. Pont i Gol des de la vessant de president de la Conferència Episcopal Tarraconense, quan el bisbe Lluís n'era precisament el secretari. «Treballà a fons per una pastoral de conjunt de totes les esglésies amb seu a Catalunya i deixà ben palesa la imatge de bon pastor», va dir l'arquebisbe de Tarragona.

La mostra homenatge a Pont i Gol va arribar a la seva fi l'11 de febrer passat. Va començar el seu itinerari a Bellpuig, el poble natal de Josep Pont i Gol, per anar després a Solsona i a Vallbona de les Monges, fins a arribar a Tarragona. Va ser organitzada per l'arquebisbe de Tarragona, les diputacions de Lleida i Tarragona, i va comptar amb la col·laboració del Museu de Lleida diocesà i comarcal i l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

Joan Boronat

Aproximació a la catedral

TARRAGONA.— La carpeta de materials didàctics *Al voltant de la catedral* (de Tarragona) va ser presentada el 25 de gener a l'antic refectori. Els materials són obra de M. Joana Virgili i Gasol, directora del Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona, i han estat editats pels Amics de la Catedral. Aquest estoig de treballs va ser presentat amb un suport en forma de disc compacte.

Dues són les idees fonamentals que es desenvolupen en el treball: conèixer i aproximar els estudiants al coneixement científic i rigorós de la realitat de la catedral, sempre adaptat perfectament al nivell al qual s'adreça cadascun dels treballs. Es tracta, doncs, de difondre la singularitat del temple metropolità tarragoní i en conseqüència de desvetllar la seva estimació des de diferents franges d'edat: *El zoo petri* (5-7 anys), *Descobreix els secrets de la catedral* (8-12 anys) i el *Museu Diocesà* (12-18 anys). Cadascun comprèn una guia didàctica, dirigida als professors, un quadern de treball per a l'alumne i materials auxiliars manipulatius exposats, a més de l'esmentat disc compacte.

La presentació d'aquest recull didàctic va anar a càrrec de Josep Lluís Sebastià i Vidal, inspector d'Ensenyament i coordinador del Camp d'Aprenentatge de Tarragona. L'acte va ser presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, i altres personalitats de

la vida política de la ciutat, entre elles el delegat territorial del Departament d'Ensenyament a Tarragona.

Josep Lluís Sebastià, en referir-se a *El zoo petri*, va indicar que «l'autora s'apropa a l'alumne des d'una òptica creativa i sensible a la catedral, dirigida a cicle inicial o al tercer curs de parvulari. Els animals són personatges entranyables en la vida dels infants i els porta a descobrir bèsties i animals de fa uns 900 anys», va dir el presentador.

Pel que fa al segon contingut de la carpeta, titulat *Descobreix els secrets de la catedral*, es tracta d'una activitat lúdica i engrescadora, basada en la descoberta i el joc com a elements substancials per a la comprensió i el seu coneixement. Josep Lluís Sebastià va indicar que «en el decurs de l'activitat—la visita que es proposa a la catedral—, ens adonarem que alguns dels conceptes contemplats en ciències socials, i que ens semblava que quedaven molt allunyats de les capacitats dels nostres alumnes, com l'epigrafia, la iconografia, les sensacions..., són perfectament assimilables per aquests nivells».

Finalment, la proposta didàctica centrada en el *Museu Diocesà* de Tarragona va dirigida preferentment a alumnes d'ESO i de Batxillerat i té com a objectiu descobrir uns mecanismes d'aproximació a l'obra d'art, que seran desenvolupats en nivells superiors. Es facilita el coneixement del vocabulari específic, a més de

L'arquebisbe Martínez Sistach amb l'autora del material.

contextualitzar les peces de roba litúrgica, ornaments, com també la funcionalitat i ubicació dels estris emprats en la litúrgia actual o antiga. Altrament, atorga una importància considerable al coneixement dels

oficis que intervenen en l'elaboració d'una obra d'art. «En definitiva, aquest treball palesa, un cop més, l'estima de M. Joana Virgili per la catedral. Està impregnat per una pedagogia vivencial i altament motivadora», va concloure Josep Lluís Sebastià.

Per la seva part, l'autora de la carpeta *Al voltant de la catedral* va destacar el paper determinant que ha tingut el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya «així com altres entitats, institucions i un

valuós equip de persones que han possibilitat aquesta obra que vol ser una petita aportació al patrimoni cultural, històric i artístic de la nostra catedral de Tarragona», va afirmar M. Joana Virgili. (J.B.)

PUJOLS JOIERS,
els artesans de l'or

Medalles religioses, rellotgeria. Gran varietat de dissenys. Taller propi. Reparacions.

Visiti'ns al carrer Hospital, 29, de Barcelona, al costat de les Rambles. Tel. 933 182 284

COSM PRIMERA AGÈNCIA
MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.

Més de 25 anys d'experiència.

Dirigida per Psicòloga col·legiada.

Garantia JAC Generalitat de Catalunya.

Informi-se'n gratuïtament i sense compromís, el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)
08007 Barcelona

Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
<http://www.agenciamatrimonial.com>

Barcelona

Visita del nunci a Montserrat

■ L'abat va recordar el servei de la comunitat benedictina a l'Església

MONTSERRAT.— El nunci a Espanya, Mons. Manuel Monteiro de Castro, va visitar l'abadia benedictina de Montserrat el 3 de febrer, coincidint amb la

solemnitat de la dedicació de la basílica. Només en una ocasió anterior, l'any 1964, Manuel Monteiro de Castro havia visitat, com a prevere, el santuari.

Durant la seva estada a Montserrat, el nunci Monteiro de Castro va presidir a les onze del matí la missa conventual. En l'homilia va destacar que «Montserrat viu en la fe de Crist, camí, veritat i vida de tothom, en la devoció dels seus monjos, en la seva unió íntima amb el Senyor a través de la seva mare santíssima. Si prescindim d'aquesta dimensió, haurem despullat Montserrat de tot el seu valor; sense Crist, la seva història seria gloriosa, però seria passat; el seu art seria bell, però seria museu; les seves pedres formarien una harmonia, però seria silenci. Montserrat viu en el cor de cada fidel que, agenollat en aquest temple, diposita la seva pregària i la seva esperança en el cor de la Mare de Déu».

El nunci, que després de la missa conventual va destacar la qualitat de les veus i l'execució musical de les peces de l'Escolania de Montserrat, també va voler recordar en l'homilia que «aquesta església té en el seu centre la Mare de Déu, sota l'advocació, tan estimada pel poble català però estesa arreu del món, de Montserrat». Finalment, aquest cop en català, va proclamar «que la rosa d'abril ens beneeixi i ens aculli, ens condueixi vers el Crist, guardi la fe dels pobles de Catalunya, i l'altra gent d'Espanya, així com tots els cristians disseminats pel món, a fi que siguem en veritat pedres vives de l'Església».

En les paraules de benvinguda, el pare abat de Montserrat, Josep M. Soler, va

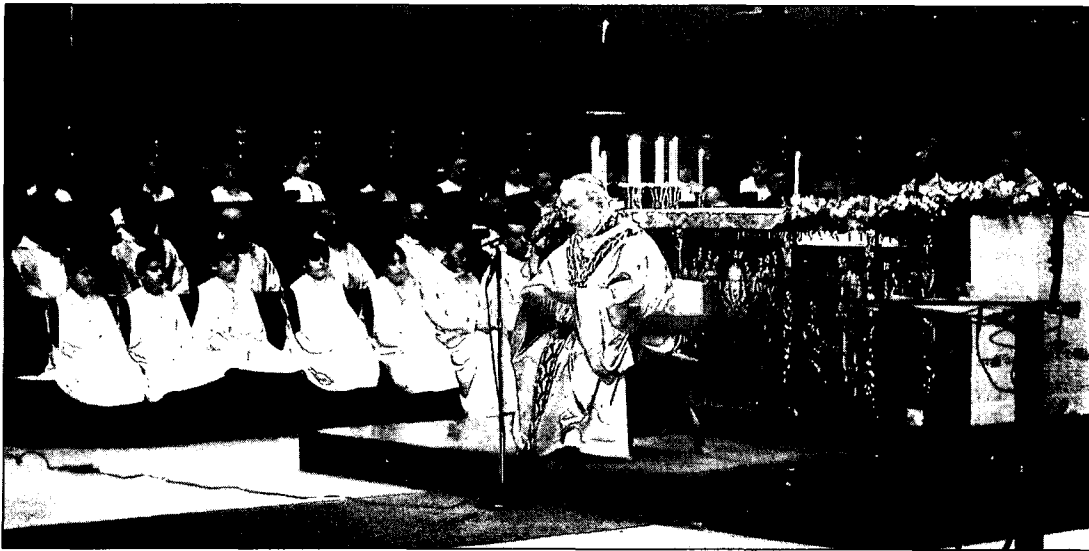
voler presentar al nunci un esbós del que és i del que significa per al poble català i per a l'Església l'abadia de Montserrat. Així, va recordar que Montserrat ha estat nomenat centre espiritual de Catalunya perquè és el lloc on es custodia la imatge romànica de la Moreneta, proclamada patrona de les vuit diòcesis amb seu a Catalunya pel papa Lleó XIII. «Certament», va indicar el P. Soler, «el monestir se sent molt arrelat en aquesta terra, a la seva història, als seus valors, a la seva identitat. Però això no impedeix que, alhora, ens sentim molt oberts als altres pobles d'Espanya i a totes les realitats eclesials i socials més importants del món».

L'abat de la comunitat benedictina també va indicar al nunci que al llarg de la història en diverses ocasions els papes els han demanat serveis especials a l'Església. «Dintre de les nostres possibilitats, hem

El nunci va presidir la missa conventual.

procurat complaure'ls amb l'esperit d'obediència que ens inculca sant Benet, el nostre pare en la vida monàstica. Aquesta disponibilitat ha fet que tres dels nostres monjos fossin distingits amb la porpra cardenalícia, l'últim dels quals pel beàt Joan XXIII, pelegrí també de Montserrat quan era patriarca de Venècia. Encara avui, en àmbits potser més modestos que en temps anteriors, som al servei de l'Església a Roma i en alguna altra missió a l'estranger».

Finalment, les paraules del pare abat al començament de la missa conventual es van encapçalar per un breu record a la mort de Raimon Civil, pare prior de l'abadia de Sant Miquel de Cuixà, que depèn de Montserrat. El P. Raimon Civil, de 65 anys, va morir en un accident de trànsit a la Catalunya Nord esdevingut el dissabte 3 de febrer. (C.C.)

Trobada general dels Equips de la Mare de Déu

BARCELONA.— El 17 de març tindrà lloc a Montserrat la trobada general dels Equips de Matrimonis de la Mare de Déu (EMD) de Catalunya i Menorca sota el lema «Comencem el segle XXI amb Maria». Els EMD és un moviment que té poc més de cinquanta anys d'existència. Va néixer a París i està estès a moltes parts del món. A Catalunya hi ha un equip responsable i un secretariat que coordina les activitats dels equips de Catalunya, Menorca, Castelló i Andorra. Aquesta zona agrupa 160 equips integrats per 715 llars i 130 consiliaris. (C.C.)

Els escolans s'aplegaran a Vilafranca

BARCELONA.— Per vuitena vegada, el Seminari Menor de Barcelona organitza la trobada d'escolans de la diòcesi sota el lema «Agermanats caminant». Es tracta d'una jornada festiva i celebrativa que tindrà lloc el dissabte 3 de març al Molí d'en Rovira, a Vilafranca del Penedès. La trobada començarà a les deu del matí amb una activitat variada que combina el joc i la reflexió. Al migdia tindrà lloc la celebració de l'eucaristia, presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Joan-Enric Vives. A la tarda, després del dinar, Pau Tarruell s'encarregarà del fi de festa. Aquesta mena de trobades ajuden els escolans a prendre consciència de la seva missió en el si de la comunitat cristiana. Alhora, és una ocasió per apropar el Seminari Menor a la vida diocesana. Per a més informació i inscripcions, us podeu adreçar al Seminari Menor, telèfon 934 393 520. (C.C.)

Jornades de la Unió Apostòlica del Clergat

BARCELONA.— La Unió Apostòlica del Clergat (UAC) és una associació internacional oberta als ministres ordenats diocesans (diaques, preveres i bisbes) que es comprometen a ajudar-se a viure l'espiritualitat que brolla del sagrament de l'orde en l'exercici del seu ministeri. Aprofitant l'estada a Barcelona de Mons. Joan Esquerda, hi va haver, el 5 de febrer, una trobada de clergues barcelonins —amb l'assistència també de Solsona, Girona i la Seu d'Urgell— a la casa de la Sagrada Família de Vallvidrera amb caire de recés. I, a més, enguany hi va haver també una segona trobada per a directors diocesans.

En la primera, Mons. Esquerda, exdirector internacional de la UAC, va parlar, a la llum principalment de la carta apostòlica *Novo millennio ineunte*, dels signes d'esperança avui. Fins a catorze en va

poder assenyalar. Per això, *Duc in altum!*, com diu el Papa. Entre aquests signes hi ha la consciència més madura de la dignitat humana, set de justícia i de pau, recerca més oberta de la veritat, solidaritat internacional, preguntes sobre el sentit de l'existència... I, si bé també hi ha signes negatius que cal superar, com el racionalisme que porta a la negació del sobrenatural, tergiversació de la sexualitat, ignorància religiosa, desconfiança envers el magisteri eclesial... no podem perdre la confiança. L'Església és una comunitat d'esperança.

Després d'escoltar Mons. Esquerda, hi va haver una estona d'oració individual i col·lectiva davant del Santíssim exposat, seguida d'un col·loqui ben interessant amb el conferenciant. Amb el dinar de germanor es va acabar la convivència.

La segona trobada va ser l'endemà, 6

de febrer, a la parròquia de Santa Anna. Era per als dirigents de la UAC d'altres diòcesis que poguessin assistir-hi, convocats per Mn. Valentí Balaguer, que és el director de la UAC a tot l'Estat espanyol. Hi assistiren, a més dels dirigents de l'associació a les diòcesis catalanes, llevat de Solsona, que no va poder anar-hi, representants de Mallorca, Oviedo, Santiago de Compostel·la i Múrcia. La conferència de Mons. Esquerda exposà com la UAC no és un simple grup més de sacerdots que volen viure un carisma particular dins del seu sacerdoci (com el Prado, els Focolars, l'Opus Dei...), sinó la concreció d'allò que és essencial a tot sacerdot o clergue diocesà: viure la unitat de presbiteri en unió amb el bisbe. La UAC no té un carisma particular sinó general, el que dimana del seguiment radical de Crist, bon pastor, amb la base

teològica de les tres realitats: consagració, missió i comunió. Encara que hi hagi altres mitjans per fomentar l'espiritualitat, segons carismes particulars, no es pot oblidar que la UAC cobreix «un espai operatiu», en paraules de Pau VI, que és fomentar el que és específic del clergue diocesà.

També hi va haver un col·loqui després de l'exposició del tema i un dinar de germanor. A la tarda, per als que pogueren quedar-se, s'organitzà una visita al temple de la Sagrada Família. Tant els directors diocesans com els altres membres de la UAC que participaren a les jornades desitgen, no cal dir-ho, que aquesta associació, que és internacional i beneïda pels pontífexs, tingui més acollida entre els ordenats, diaques i preveres, que componen els presbiteris dels nostres bisbats. (Francesc Nicolau)

Catalunya

La Tarraconense se solidaritza amb els immigrants

■ Comunicat de la reunió n. 157

Els dies 5 i 6 de febrer va tenir lloc la reunió n. 157 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada de Tiana. Els bisbes van reflexionar sobre la situació creada en algunes parròquies de l'arxidiòcesi de Barcelona que acullen persones en protesta per la llei d'estrangeria vigent, van manifestar la seva preocupació davant la situació dels immigrants i dels seus drets, així com la seva adhesió al cardenal-arquebisbe de Barcelona, que va donar suport als immigrants amb esperit de solidaritat i compromís de l'Església amb els més pobres i necessitats.

Els bisbes creuen que la solució al problema ha de passar per la negociació i el diàleg. Recomanen a les institucions que cerquin camins de solució per resoldre, tant com sigui possible, la penosa situació en què es troben aquestes persones i grups, sense, però, donar suport a cap manipulació de terceres persones o grups que puguin treure profit polític, econòmic o de qualsevol altre tipus de la situació dels immigrants.

La reunió va estar presidida per l'arquebisbe de Tarragona i hi van assistir tots els seus membres, llevat de Mons. Joan Carrera, que va excusar la seva assistència. En començar, Mons. Martínez Sistach, en nom dels bisbes, va felicitar Mons. Joan Martí [bisbe d'Urgell], amb motiu del trentè aniversari de la seva ordenació episcopal. I els bisbes van expressar també la seva felicitació a l'arquebisbe de Tarragona i als bisbes d'Urgell i Lleida per la proclamació de la Tarragona romana i de les esglésies de la vall de Boí com a patrimoni mundial per part de la Unesco.

XX trobada d'estudi dels bisbes de la CET i professors de les facultats de Teologia i de Filosofia

El tema escollit va ser *La funció, importància i valor teològic del magisteri dels bisbes*. Van assistir a la reunió vuit professors, presidits pels degans de Teologia, Dr. Josep Oriol Tuñí, i de Filosofia, Dr. Jaume Aymar.

La primera ponència va estar presentada pel Dr. Salvador Pié, que va precisar les

característiques del magisteri dels bisbes i les seves diferents formes, així com el valor d'aquest magisteri, segons els documents orientatius més recents. En la segona ponència, el Dr. Josep M. Via va exposar com el magisteri dels bisbes és rebut avui pels creients i les diverses actituds i

es es va aprofundir en els diversos aspectes del tema i en la necessitat de tenir clar el valor eclesial del magisteri dels bisbes, en el marc d'un món i d'una societat plurals. En acabar, Mons. Martínez Sistach va agrair, en nom dels bisbes, l'aportació dels professors de les dues facultats

Foto: Samuel Gutiérrez

Els bisbes de Catalunya es van mostrar preocupats per la situació dels immigrants.

sensibilitats que hi ha en el món d'avui en ordre a aquesta recepció. La tercera ponència va estar a càrrec de Mons. Joan Martí, que va parlar de la seva pròpia experiència magisterial i de com ha predicat l'Evangeli i la fe de l'Església durant els seus vint anys de prevere i trenta com a bisbe d'Urgell.

En el diàleg que va seguir les ponències

per ajudar-los en l'exercici del seu magisteri i de la missió que tenen encomanada al servei de l'Església.

Situació actual de l'ensenyament de la religió i del seu professorat

Els bisbes van tractar també de la situació actual de l'ensenyament de la religió

en els centres públics, així com el que afecta al seu professorat, a partir d'un informe presentat pel P. Francesc Riu, director del Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió (SIERC). El P. Riu va exposar les dificultats reals amb què es troba l'exercici del dret dels pares i dels alumnes per rebre l'ensenyament de la religió, tant en els centres d'educació primària com, sobretot, en els de secundària, degut en part important a l'aplicació pràctica del que està legislat.

Els bisbes continuaran fent les gestions oportunes per millorar l'ensenyament de la religió i per potenciar la formació continuada del professorat de religió.

Nous materials per a la catequesi

Mons. Xavier Salinas, bisbe president del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC) i encarregat d'aquest àmbit per la CET, va presentar als bisbes els nous materials per a la catequesi d'adults elaborats pel SIC, *Itinerari d'iniciació cristiana per a adults. Primera etapa*, i va anunciar la publicació de nous textos per a les edats de postcomunió.

Revisió de l'expedient del matrimoni

Els bisbes, amb la col·laboració dels vicaris generals de les diòcesis amb seu a Catalunya, van iniciar la revisió dels documents que conformen l'expedient que s'ha de complir per a la celebració del sagrament del matrimoni.

Aprovació del pressupost del Fons Comú Interdiocesà i nomenaments

Els bisbes van estudiar i aprovar el balanç de l'any 2000 del Fons Comú Interdiocesà i van donar el vistiplau al pressupost per a l'any 2001.

En el capítol de nomenaments, els bisbes van confirmar com a nou president de la JARC Jaume Vilà i Sunyer, de Girona, i com a nova presidenta de la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids de Catalunya, Maria Amenós i Berenguer, de Tarragona.

Així mateix, van reelegir per a un nou trienni com a vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense el diaca Aureli Ortín, de Barcelona. (C.C.)

GIRONA

Recuperació de l'arqueta de Banyoles

BANYOLES.— El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va anunciar que espera que l'arqueta gòtica de sant Martí pugui arribar finalment restaurada al municipi per les festes patronals a l'octubre. El Ministeri de Cultura ja ha pagat l'import per recuperar les figuretes robades per Erik el Belga el 1980 i que tenia en propietat una galeria d'art alemanya. Aquest mes han d'arribar a Madrid. El bisbat preveu que la destinació final sigui un museu comarcal instal·lat al monestir de Sant Esteve, a Banyoles, si s'aconsegueix l'acord per finançar-ho amb l'Ajuntament, la Generalitat i la Diputació. (G.F.)

Premis Sant Fèlix 2000

GIRONA.— La Delegació de Mitjans de Comunicació del bisbat gironí va concedir el 24 de gener el premi Sant Fèlix, otorgats en reconeixement a «les accions i tasques solidàries, de servei al proïsme i de millora social» d'entitats que treballen al bisbat. Els guanyadors d'aquesta edició han estat l'equip de voluntaris de l'hospital de Santa Caterina, a Girona, i la Cooperativa La Fageda, de la Garrotxa, que dona feina a persones amb discapacitats. Aquests premis ja han arribat a la cinquena edició. (G.F.)

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

**PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI**

☎ 93 217 56 07

C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

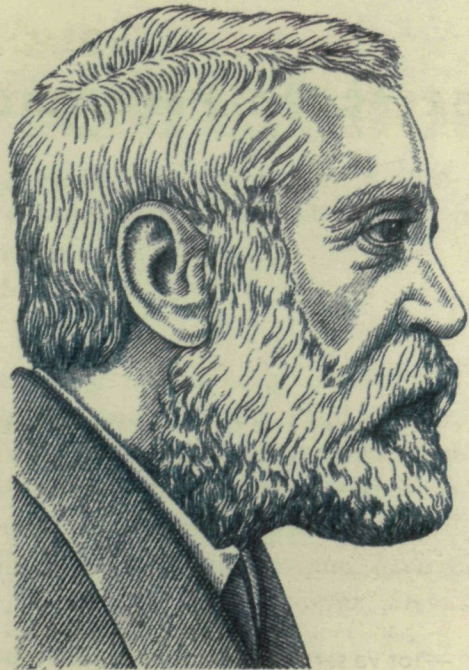

Visita Espiritual

La Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat constitueix l'ideari de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu, fundada pel bisbe Torras i Bages el 1899. Es tracta de set peticions, anomenades també deprecatories, per resar-les després de la celebració de l'Eucaristia, i invoquen la protecció de la Verge al poble català. L'estil d'aquestes combina el del manifest cívic i el prec espiritual, resumeix breument les grans tares de civisme que patia llavors, i de fet, continua patint Catalunya en aquest sentit. La seva popularitat, però, no es va arribar a estendre com altres pregàries i ha quedat relegada a cercles cristians bastant reduïts.

Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat. Deprecatòries escrites pel bisbe de Vic Torras i Bages:

- I. Aconseguiu als vostres catalans aquella fe que enfonsa les muntanyes, omple les valls i fa planer el camí de la vida.
- II. Obteniu-nos l'honestetat dels costums públics.
- III. Feu que sia desterrat d'aquest poble vostre l'esperit de maledicció i de blasfèmia.
- IV. Traieu de Catalunya l'esperit de discòrdia, i ajunteu tots els seus fills amb cor de germans.
- V. Feu que mai no es desfaci aquest poble català que Vós espiritualment engendràreu.
- VI. Defenseu d'enemics espirituals i temporals tota la terra catalana que teniu encomanada.
- VII. Aconseguiu per als pobles de Catalunya una pau cristiana i perpètua.

El 1903 Antoni Gaudí va ser l'encarregat, juntament amb Sugranyes i Rubió, del projecte de reforma de la façana del santuari. A l'arxiu comarcal de Reus hi ha uns croquis de mà de Gaudí per a l'obra, procedents del llegat de Domènec Sugranyes, successor de Gaudí en les obres de la Sagrada Família. El projecte de Gaudí no va poder tirar endavant per causa d'una disputa entre propietaris per unes servituds de pas.

Ara, gràcies a les continuades investigacions de Maria Teresa Pitarch i Morell, d'Amics de Gaudí Reus, a la Caixa Diocesana de Tarragona, es pot donar compte d'una altra mostra de devoció de Gaudí vers la Mare de Déu de Misericòrdia.

En el seu moment es va donar a conèixer l'establiment, el 25 de gener del 1925, per part de Gaudí d'un benefici a la parròquia de Sant Jaume o a l'ermita de Sant Antoni de Riudoms en sufragi de les ànimes del seu pare i de la seva neboda Rosa Egea, per tal que es resés la Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat del bisbe de Vic, Josep Torras i Bages. El benefici es nodriria de la venda d'una casa i dues peces de terra a Riudoms més unes accions del pantà de Riudecanyes, pertinences heretades del seu pare. L'arquitecte reusenc va establir el benefici a Riudoms ja que el seu pare Francesc Gaudí i Serra era fill d'aquesta població.

SUFRAGI PER LA SEVA MARE

Però hi ha un altre document, també sig-

La troballa d'uns documents certifique de l'arquitecte reusenc vers la seva pa

Devoció de Gaudí a la Mare de Déu de Misericòrdia

Durant la seva vida Antoni Gaudí va manifestar gran devoció per la Mare de Déu de Misericòrdia i el seu santuari als afores de Reus. Va prendre part en la peregrinació de reusencs residents a Barcelona el 1900 i va dissenyar l'estendard de l'agrupació en col·laboració amb el seu amic el pin-

tor Aleix Clapés i la figura de la pastoret de Misericòrdia» de caràcter truída en l'incendi arran de la guerra civil. Les fotografies defe-

El santuari de Misericòrdia va ser un lloc de culte important per a Antoni Gaudí.

nat per Gaudí el 25 de gener del 1925, segons el qual va crear un altre benefici amb la renda de 35 obligacions del Ferrocarril d'Almansa a València i Tarragona, igualment heretades del seu pare, per tal que, en sufragi de l'ànima de la seva mare, Antònia Cornet i Bertran, filla de Reus, es fes la Visita Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat al santuari de Misericòrdia o en una altra església de la ciutat.

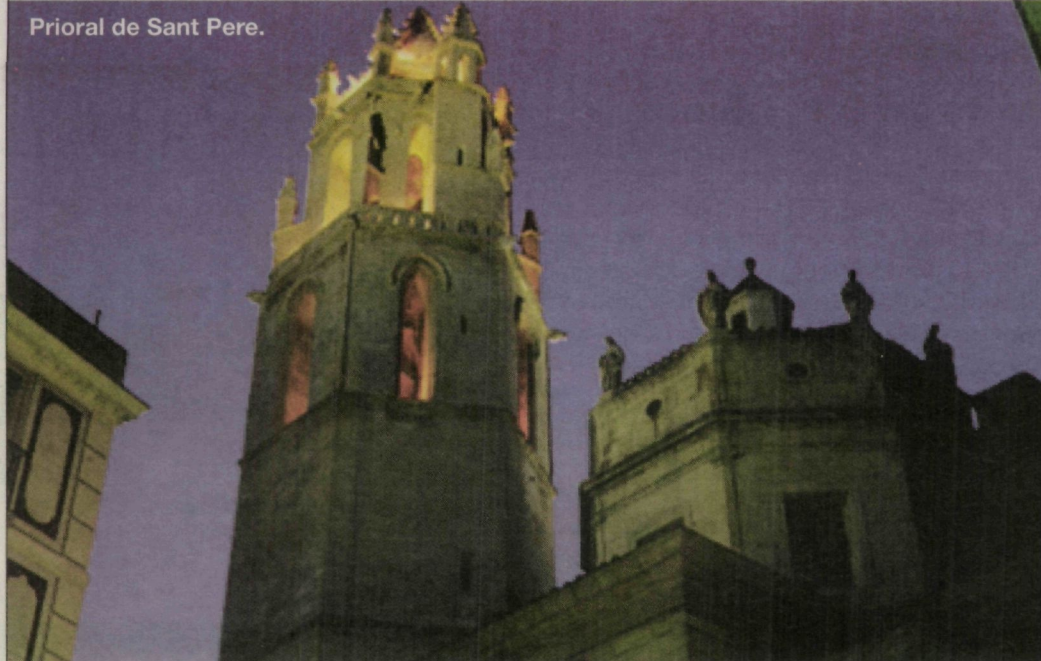
Es va posar en mans del prior de Sant Pere de Reus i rector del santuari de Misericòrdia, la realització de la voluntat de Gaudí, en document signat pel vicari episcopal i bisbe màrtir Josep Borràs el 6 de setembre del

1926, tres mesos després de la mort de l'arquitecte.

El prior de Sant Pere, en escrit del 4 d'abril del 1927, va manifestar que la pràctica devota mariana encarregada per Gaudí es faria el primer dissabte de cada mes, no a la Misericòrdia per causa de dificultats de desplaçament, sinó a la capella del Santíssim de Sant Pere, en el qual es venerava la imatge de la Mare de Déu de Montserrat.

Des del mes d'agost del 1927 es va establir la celebració de la pregària mariana en el curs de la missa de dos quarts de vuit amb l'almoïna distribuïda en 3,5 pessetes per a

Prioral de Sant Pere.

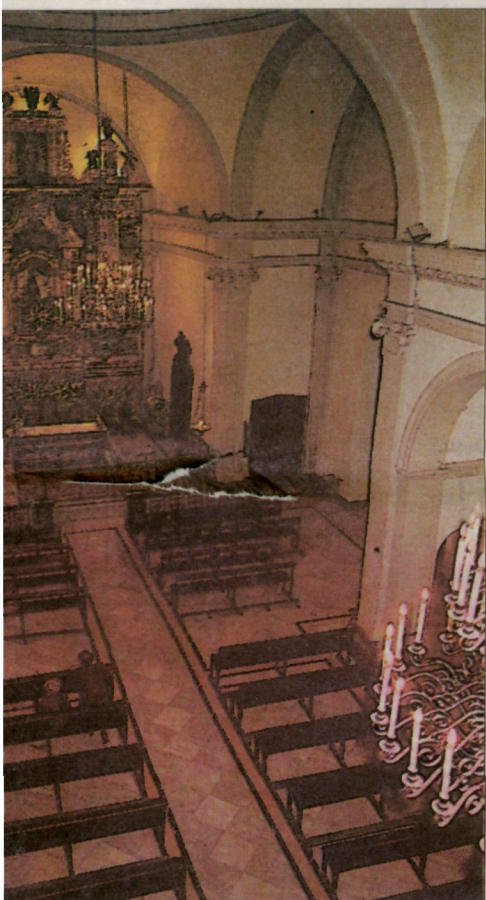
Plaça del Mercadal.

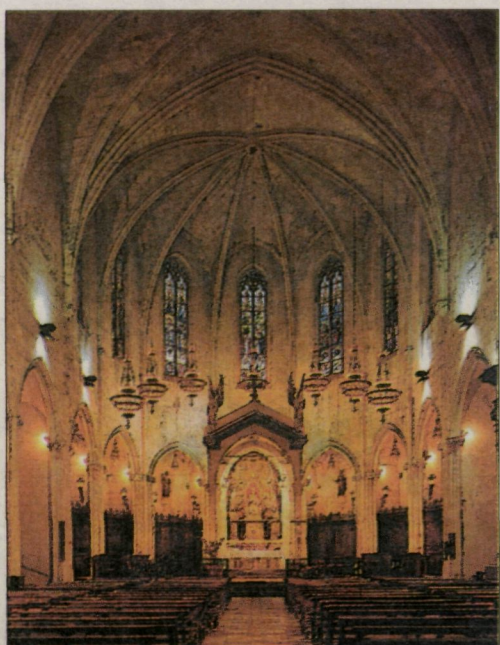
en la veneració
trona

la Mare rdia

uig. Aquesta bandera amb la
Isabel Besora i la paraula «mi-
ters ben gaudinians, va ser des-
del santuari el juliol del 1936,
vil, i solament en queden algu-
tuoses.

nl·luminat, 5 pessetes per a l'organista i nens
antaires, 4 pessetes al sagristà i escolans, 2
essetes al sacerdot del púlpit, 1 pesseta per
ls vicaris i 2,5 pesstes per al prior. Aquestes
quantitats sumen 20 pessetes al mes, o sigui
40 pessetes l'any, la qual cosa vol dir que el

Durant molts anys la Visita Espiritual
encarregada per Gaudí s'ha resat a la
Prioral de Sant Pere.

capital derivat de la venda de les obligacions
al 3% hauria estat de 8.000 pessetes.

LA POBRESA DE GAUDÍ

Es va comentar, un xic escandalosament,
que Gaudí no va morir pobre sinó milionari
perquè tenia unes tres mil pessetes al banc,
accions del pantà de Riudecanyes, obligaci-
ons del ferrocarril d'Almansa a València i
Tarragona i la casa del Parc Güell. Cal posar
les coses al seu lloc. Totes aquestes pertinen-
ces provenien d'herència del seu pare, llevat
de la casa del Parc Güell, que va adquirir a
don Eusebi el 1904. El pare de Gaudí va mor-
rir el 1906 a l'edat de 93 anys mentre que el
seu fill ho va fer abans de fer els 74 anys, per
culpa d'un accident. Si no hagués estat així,
l'expectativa de vida del genial arquitecte es
podia preveure molt dilatada, en comparar-la
amb la del seu pare.

Doncs bé, el 25 de gener del 1925, quan
comptava aleshores amb només 62 anys, es
va desprendre de les seves propietats mobili-
àries, accions i obligacions borsàries per tal
d'establir dos beneficis en sufragi dels seus
pares a Riudoms i Reus. Li va restar només la
casa del Parc Güell on vivia i les 3.000 pesse-
tes a la Caixa i Banc d'Espanya, una reserva
per a fer front a les despeses de manteniment
de la casa, la pròpia subsistència i les eventua-
litats de malaltia o incapacitat en un món on
no existia la seguretat social.

Tot això ve a demostrar el tarannà religi-
ós, després de tota vanitat o afició al luxe, que
va conduir Gaudí a una vida de pobre d'esper-
rit i fervent devot de la Mare de Déu.

Actualment el santuari de Misericòrdia no
està pas allunyat de Reus, ciutat que ha cres-
cut en el seu entorn. D'altra banda la imatge
de la Mare de Déu de Montserrat ja no es ve-
nera a la capella del Santíssim de Sant Pere,
per tant, semblaria lògic que la pregària de la
Visita Espiritual de Montserrat, segons el bisbe
de Vic Josep Torras i Bages, amic i admirador
de Gaudí, es fes a Misericòrdia, tal com va dei-
xar establert Gaudí i que, per disposició del pri-
or de Sant Pere es fes els primers dissabtes de
cada mes, precisament quan ara es resa al san-
tuari de Misericòrdia el Sant Rosari.

En aquest any en què s'escau el 75è ani-
versari de la mort d'Antoni Gaudí seria molt
consolador i adient que es reprengués la pràc-
tica religiosa que ell mateix va establir en
memòria dels seus pares.

Joan Bassegoda i Nonell
Arquitecte de la catedral de Barcelona

«Antoni Gaudí va signar sempre com a natural de Reus»

Maria Teresa Pitarch i Morell, doctora en Filosofia i Ci-
ències de l'Educació publicarà a l'abril un llibre amb mol-
ta documentació històrica sobre la relació entre Reus i
Gaudí. L'obra es titula *Empremtes de Gaudí a Reus* i serà
editada pel Patronat de Turisme de l'Ajuntament de la
capital del Baix Camp.

—El primer que fa a la seva obra és reafirmar l'origen reusenc de
Gaudí. N'està ben segura?

—No ho dic pas jo sinó que ho diu el mateix interessat. No hi cap docu-
ment oficial on no consti que Antoni Gaudí i Cornet és natural de Reus. Ell
signa sempre, des de l'institut fins al testament que és natural de Reus. Qui
millor que ell per testificar-ho! Malgrat que alguns diguin que és nascut a
Riudoms, mai no s'ha trobat cap document que ho demostrï.

—Què li va fer escriure *Empremtes de Gaudí a Reus*?

—Tot va ser a propòsit de la meua tesi doctoral. La vaig fer entre 1991 i
1996 sobre els ensenyaments al llarg de la història en l'Institut Salvador Vilase-
ca, on jo he donat classes de Filosofia durant molts anys. Aquest institut ha
estat moltes coses al llarg de la història i entre 1858 i 1870 va ser el col·legi
de segon ensenyament de les Escoles Pies. Gaudí hi va assistir durant 5 anys,
del 63 al 68, després dels quals va marxar a Barcelona amb el seu germà.
Vaig dedicar un capítol sencer de la meua tesi a Gaudí i els seus estudis a
l'institut. A partir d'aquí em vaig animar a ampliar la recerca. La troballa de
documents originals ben interessants em van despertar l'interès, vaig co-
mençar a investigar als arxius de Reus, de la diòcesi, de la prioral... i vaig
anar trobant documentació i material que testimoniava aquestes emprem-
tes que Gaudí va anar deixant a Reus.

—Moltes empremtes, però poques obres.

—No hi ha cap obra de Gaudí a Reus, és cert, malgrat que va fer un
projecte de reconstrucció de la façana del santuari de Misericòrdia, que fi-
nalment no va reeixir. Allò va significar per a ell un descens important. Tant
és així que després d'allò disminuïrien les seves visites a la seva ciutat de
naixença.

—A grans trets, quina relació va tenir Antoni Gaudí amb la seva
ciutat natal?

—Gaudí va viure i estudiar a Reus fins al 1868, moment en què va marxar
amb el seu germà a Barcelona. Allà va cursar diversos estudis fins que el
1878 va acabar la carrera d'Arquitectura. Durant aquests deu anys venia tam-
bé molt per Reus, com qualsevol estudiant, especialment durant les vacan-
ces de Nadal i les d'estiu. Quan va acabar la carrera, es va traslladar definiti-
vament a Barcelona amb el seu pare i alguns familiars propers. No deixava,
però, de venir a Reus durant l'estiu amb el seu pare, fins que aquest va mor-
rir, a principis de segle. Aquesta circumstància i el rebuig del seu projecte de
reforma del santuari de Misericòrdia van fer minvar definitivament les seves
visites a la capital del Baix Camp.

—Què li ha aportat a vostè tota aquesta investigació sobre Gau-
dí?

—Molta satisfacció personal. A mesura que comences a trobar documents
interessants, la majoria dels quals resulten inèdits, et fa gràcia continuar i
acabar allò que has començat. Són coses que no es coneixien gaire i que és
bo que la gent conegui. A més, enguany celebrem el 75è aniversari de la
seua mort i l'any vinent el 150è aniversari del seu naixement. Resulta, doncs,
un bon moment per donar a conèixer aquest reusenc universal, tot acompanyant al mateix temps el seu procés de beatificació. (S.G.)

T2000 EL PRODUCTE QUE LI RESOL DE DEBÒ EL PROBLEMA DE NETEJA DE CAMISES I ALTRES PECES

A més, altres productes:

Detergents líquids (a mà i
a màquina). Blanquejant
de juntes de rajola i de
terra. Desgreixant multiús.
Netejadors de sabates
(líquids i esponja).
Netejadors de metalls
(plata i tota classe de
metalls) en líquid i pasta.

REBEU A CASA UNA MOSTRA GRATUÏTA DE T2000

Nom

Adreça C. P.

Ciutat Tel.

Envieu-ho a: T2000 Apartat de correus 136 - 08720 Vilafranca del Penedès - BARCELONA

Girona

El bisbe Camprodon explica com prepara el relleu

GIRONA.— El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va aprofitar la roda de premsa organitzada per la Delegació diocesana de Mitjans Comunicació en la festivitat de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, per explicar com prepara la seva successió al capdavant de la diòcesi a partir del moment en què presenti la seva dimissió a la Santa Seu al desembre.

El bisbe va dir que es reunia amb el Consell Presbiteral i diocesà, així com amb el Col·legi de Consultors, per encarregar-los un estudi de l'estat de la diòcesi que puguin entregar al nou bisbe. Camprodon va acceptar de bon grat el desig dels fidels de poder participar en aquest procés, i va indicar que el millor camí era a través dels representants que participen en els òrgans encarregats de fer l'estudi. D'aquesta manera les diverses propostes podran quedar recollides en els documents que els estaments esmentats elaboraran lliurement, i el mateix bisbe podrà presentar-los a la nunciatura. «Així tindrà més força—admetia el prelat— que si es fan arribar iniciatives particulars.»

Pel que fa al perfil dels bisbes que haurien de venir properament, Camprodon creu que han de ser persones que «creïn comunió sabent escoltar les persones, i també que s'adonin que la predicació de l'Evangeli no passa sols per les paraules sinó també pel testimoni de vida cristiana i interior». Referint-se a la diòcesi de Girona, va fer notar que s'ha de tenir en compte que es tracta d'un bisbat «on la pràctica religiosa és baixa i la societat és benestant».

La roda de premsa, que va estar precedida per una eucaristia, va ser l'ocasió perquè Mons. Camprodon també es manifestés sobre temes de l'actualitat social i política. El bisbe va recordar que hi ha una obligació d'humanitat respecte dels immigrants, i que l'Església ha de poder exercir el dret d'asil. De totes maneres també va admetre els seus dubtes sobre els resultats efectius que puguin portar accions com les tancades en esglésies. D'altra banda, el responsable de la diòcesi de Girona també va respondre a les preguntes sobre el pacte antiterrorista firmat pel Partit Popular i el PSOE, i la possible adhesió de la Conferència Episcopal Espanyola. Jaume Camprodon va subratllar que aquesta hauria de ser una decisió presa en sessió plenària i després d'haver escoltat els bisbes bascos, «perquè són els que coneixen millor i de primera mà la situació». De totes maneres, i a títol personal, també va manifestar el seu rebuig per un acord que considera excoient i que no deixa la porta oberta a un diàleg entre els partits democràtics, via que segons el bisbe de Girona és fonamental.

Guillem Farré

MENORCA

El vicari general, Mn. Taltavull, i el delegat de Missions, Josep Manguán, repartint la llum de Crist.

400 veus missioneres

ES MERCADAL.— El 27 de gener, al matí, tot i la pluja i el mal temps, més de 400 infants de catequesi d'arreu de les parròquies de la diòcesi menorquina es reunien a la parròquia de Sant Martí d'Es Mercadal per celebrar la VIII Jornada Infantil Missionera.

La reflexió sobre el Baptisme va centrar la jornada matinal, en què va poder-se observar la presència testimonial d'una missionera menorquina, Felisa García Llompart, a més del ritual de renovar les promeses baptismals a través dels signes de l'aigua beneïda i la llum del ciri pasqual.

Els infants van recollir una col·lecta per a les necessitats dels infants del Tercer Món. I no cal dir que la pregària va tenir un to molt solidari, fent costat als desastres naturals succeïts a El Salvador i l'Índia, a més dels problemes socials que emanen de la nova llei d'estrangeria i la violència que ETA continua provocant. La jornada és una de les més consolidades en el calendari festiu de l'Església de Menorca. (G.F.M.)

VINE A CANTAR AMB MN. SOLER

«Catalunya Cristiana» et convida a assajar cants

- A les Dominiques de la Presentació del carrer Rosselló, 240 (entre Passeig de Gràcia i Pau Claris).

Els dimarts
20 i 27 de febrer
i 6 de març,
de les 19.30 a les
21.00 h.

Us hi esperem!

Per a més informació:
Setmanari Catalunya Cristiana
Tel. 934 905 988 (Victòria)

Inscripcions gratuïtes

Tortosa

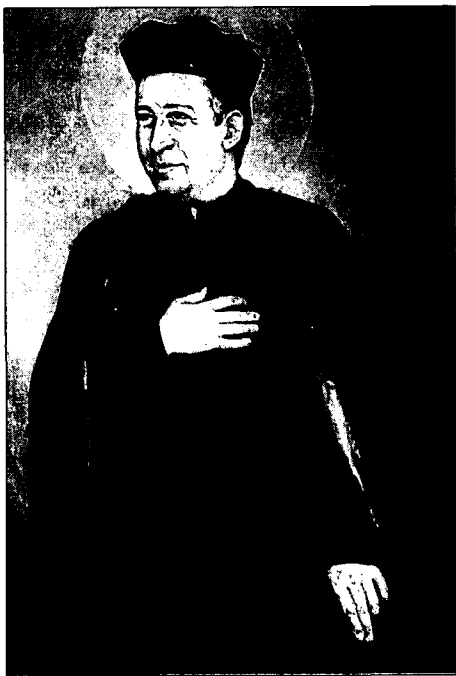
Setmana dels tres sants tortosins

■ Els missatges d'Enric d'Ossó, Mn. Manuel Domingo i Sol i Gil de Federich

TORTOSA.— Del 26 de gener al 4 de febrer s'han venerat les figures de tres sants que santificaren l'Església tortosina amb la coincidència que els seus traspassos esdevingueren a finals de gener.

El 26 de gener la capella de la residència de les religioses teresianes (Jesús-Tortosa) es va omplir d'alumnes del col·legi del Parc i de devots del pare Enric d'Ossó. La missa, concelebrada per una trentena de preveres, va estar presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Xavier Salinas. El missatge —«millorar el món»— va arribar a l'assemblea per dos camins: en la monició d'entrada i en les pregàries, i especialment en les ofrenes. D'altra banda, el prelat, partint del text de la saviesa, va explicar que per millorar la societat cal ser un enamorat de Jesús, com ho va ser des de petit Enric d'Ossó, amb tics d'aventurer enamorat. En l'homilia, va exhortar tothom a llegir els escrits del sant, també de santa Teresa i el mateix evangelí. «Procureu-vos bones companyies», va dir.

El 29 de gener, al temple de la Reparació de Tortosa, erigit pel beat Manuel Domingo i Sol, es va concelebrar una eucaristia presidida pel bisbe Salinas. En nom de la Germandat d'Operaris, va co-

Sant Enric d'Ossó i Cervelló
(1840-1896).

presidir D. Jesús Rico, delegat per a Espanya. La missa solemne, amb una litúrgia molt acurada, la van concelebrar 25 sacerdots molt vinculats a la figura de mossèn Domingo i Sol. En substància, el missatge de l'homilia episcopal va ser que Déu parla per signes i no solament per il·luminacions. En aquest sentit, el testimoni dels sants és el millor signe per

Sant Francesc Gil de Federich
(1702-1745).

discernir i acompanyar els cridats. Mn. Domingo i Sol ho tenia clar, immers en múltiples camps apostòlics, quan escrivia: «No estem destinats a salvar-nos sols.» Després de la comunió, D. Jesús Rico va agrair la participació en la festa i va destacar el missatge que «aquí vivim en una resignació insana. En canvi, a finals del segle XIX, Rosa M. Molas, Enric d'Ossó

i Manuel Domingo i Sol, que van detectar els mals d'aquella Església i societat, van saber amb passió i enginy trobar nous camins de salvació».

El diumenge 4 de febrer, el Capítol de Canonges va organitzar a la catedral una eucaristia en honor del màrtir dominic Francesc Gil de Federich (1702-1745). La convocaren també la Delegació diocesana

«El foment de les vocacions sacerdotals és el que forma i formarà el meu goig i la meva corona»

de Missions i el gremi de comerciants de Tortosa i comarca. El missatge d'aquest tortosí i màrtir a Vietnam podria ser aquest: «El zel missioner està per damunt de la saviesa humana.» Cal dir que l'1 de maig del 1729 va ser admès a l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona a títol de moralista i historiador. Sempre, però, va demanar als superiors de treballar a l'avantguarda missionera de l'Extrem Orient. A Tortosa no hi ha casa de pares dominics, però s'alcen veus de laics per difondre la figura d'aquest model d'una cultura transcendida per la fe.

J. Blanc i Bahima

El beat Manuel Domingo i Sol

Puntualment, cada 29 de gener, els sacerdots operaris diocesans de Tortosa celebren a l'església de la Reparació la festa de Manuel Domingo i Sol, el seu fundador i gran apòstol de les vocacions al segle XIX. Va néixer a Tortosa l'1 d'abril del 1836, a la matinada d'un divendres sant, i va morir a Tortosa el 25 de gener del 1909. Els pares, Francesc i Maria Josefa, van tenir dotze fills. Manuel era l'onzè. Era «un home bo i audaç», com diu un biògraf seu, de caràcter bondadós, pietós, caritatiu, comprensiu, emprenedor, incansable, sempre amb mil projectes. Va estudiar al Seminari de Tortosa i després, a València.

El març del 1862, Mn. Manuel va ser enviat de capellà a l'Aldea. Aquesta experiència parroquial va durar sis mesos. Era un sacerdot amb vocació, tenia un gran zel per la glòria de Déu que va viure amb passió. L'atreïen tots els camps de l'apostolat. «No estem destinats a salvar-nos sols.» Aquest lema compendia totes les seves il·lusions. Entenia la seva vida de sacerdot com a urgent, en la necessitat de l'apostolat.

Els seus camps de l'apostolat van ser amplis: capellà de parròquia, missioner, apòstol dels joves, professor, pu-

Beat Manuel Domingo i Sol
(1836-1909).

blicista, fundador de la Germandat de Sacerdots Operaris diocesans del Sagrat Cor de Jesús, dedicats a la formació dels seminaristes, confessor en alguns convents, animador de cercles per als obrers i patrons, capellà de

l'Adoració Nocturna, promotor de la devoció al Cor de Jesús, apòstol de la Reparació. Un fet va orientar la seva vida. La trobada amb un seminarista pobre, Ramon Valero, que es veia obligat a estudiar com a alumne extern en condicions de misèria, el va portar a besllumar la seva vocació, ajudar els qui es preparaven per al sacerdoci, donar-los un col·legi i mitjans per estudiar.

Ara es dedicarà a treballar en «la clau de la collita», treballar en l'arrel del bé. Deia Mn. Manuel com a resum del seu treball: «El Senyor m'ha donat a tastar consols i disgustos en el ministeri. Però de tot això, el foment de les vocacions sacerdotals és el que forma i formarà el meu goig i la meva corona.» Pau VI el va anomenar «el sant apòstol de les vocacions».

La situació dels seminaris al segle XIX diu que era lamentable, calia promoure una selecció, reorientar l'estudi, aixecar la vida cristiana. El 29 de gener del 1893, mentre donava gràcies de la missa, va sentir la inspiració sobrenatural de fundar la germandat amb l'objectiu de treballar en el camp de les vocacions.

Havia fundat una dotzena de col·legis de Sant Josep per promoure les

vocacions al sacerdoci; el més important fou el de Roma, Pontifici Col·legi Espanyol, l'any 1892. Allí van els estudiants de tot Espanya i continua exercint un valuós influx. També molts bisbes van decidir que dirigís els seus seminaris; en portava, divuit entre Espanya i Amèrica.

Joan Pau II va beatificar Mn. Manuel el 29 de març del 1987. En la carta que ha escrit el 6 de gener d'aquest any 2001, diu: «És necessari i urgent organitzar una pastoral de les vocacions, àmplia i capil·lar, que arribi a les parròquies, als centres educatius i a les famílies, que susciti una reflexió atenta sobre els valors essencials de la vida, els quals es resumeixen clarament en la resposta que cadascú està convidat a donar a la crida de Déu.»

El beat Manuel és un exemple per als temps moderns. Cal que ens apropem als seus escrits, que estan plens d'un zel ardent que omplia la seva ànima. Dels seus escrits es desprèn una ànima de foc. Així havia de ser aquest home de projecció universal. El seu treball té un gran futur a l'Església.

Antonio Bordàs
Doctor en Teologia

Tortosa

Els seminaristes estrenen instal·lacions

El bisbe Salinas va beneir les noves instal·lacions.

■ El bisbe Salinas va presidir la festa de Sant Tomàs

TORTOSA.— El 25 de gener la comunitat de futurs sacerdots va celebrar la festa tradicional de Sant Tomàs. El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va beneir

les noves instal·lacions de vida comunitària: sala de música dedicada al canonge i musicòleg Mn. García Julbe; sala de formació, i també un nou menjador.

El programa era un combinat entre lúdic i religiós. Així, després del cant de laudes es va passar de la capella al poliesportiu per jugar un partit de futbol entre seminaristes i professors.

Al migdia va tenir lloc l'eucaristia concelebrada i presidida pel bisbe Salinas. Com és costum, el rector del Seminari, Mn. Ramon Font, va pronunciar l'homilia, en què va recordar que Tomàs d'Aquino va rebre la formació teològica i vivencial de sant Albert el Gran, i que aquesta mateixa línia Tomàs la va seguir en la comunitat de dominics, en la càtedra i especialment en els escrits de valor perenne... Els seminaristes van captar bé la segona part del sermó: «...el

capellà ha de viure el seu ministeri íntimament lligat a la comunitat que l'acull i al presbiterat al qual pertany. (...) La presència del Senyor esdevé experiència de sentir-se estimat més enllà de les pròpies qualitats, virtuts i mèrits.»

Després de la benedicció de les noves instal·lacions, els seminaristes van entonar *El càntic de les criatures* en la versió de Kairoi i van obsequiar el bisbe Xavier amb una col·lecció de la revista *Surco* (1945-1962), que semblava als solcs parroquials llavors vocacionals i col·lectes en favor del Seminari. Tot un reconeixement al bisbe Moll, però també a la vegada un crit d'«endavant» per a l'actual pastor, que també cerca vocacions sacerdotals i laïcs i diners per pagar factures. Al vespre, amb el vicerector del Seminari, Mn. Blai Ruiz, va marxar d'excursió al Forcall, desafiant el fred de la comarca dels Ports de Morella.

J. Blanc i Bahima

Nova guia de l'Església

TORTOSA.— Durant la segona quinzena de gener s'ha distribuït entre els sacerdots i organismes interessats la *Guia de l'Església* tortosina, que presenta dades sociològiques actualitzades a l'inici del nou segle i mil·lenni. La fitxa tècnica presenta dades significatives: la diòcesi té una superfície de 6.450 km² que pertanyen a la totalitat de les comarques del Baix Ebre, el Baix Maestrat, el Montsià, la Ribera d'Ebre, la Terra Alta, i part de les comarques de l'Alt Maestrat, el Baix Camp, els Ports i el Priorat, amb un total de 240.000 habitants.

Una altra dada significativa afecta als preveres. Així, els preveres incardinats són 130, dels quals dotze resideixen a altres diòcesis. Els sacerdots en actiu són 111 i serveixen 141 parròquies totes territorials. A la diòcesi viuen tres comunitats religioses masculines, amb dotze religiosos, i un institut de vida secular, masculí, amb deu preveres. Les comunitats religioses femenines són 32: onze de vida contemplativa amb 111 religioses, i vint de vida activa, amb 239 religioses, així com un noviciat.

Si la guia es posa en mans dels capellans, el calendari litúrgic està més pensat per a les llars cristianes. El responsable de l'edició, Mn. Francesc Vives i Pitarch, té bona cura de fer-lo diferent cada any i presenta ermites i imatges que polaritzen la fe de cada comarca. Enguany és el torn de Benicarló, que ens recorda els 350 anys de l'arribada del Sant Crist del Mar. A més, la novetat d'aquesta edició rau en el fet que a cada full apareix el mapa-esquema d'un arxiprestat on figuren els noms dels preveres encapçalats per l'arxiprest, així com els noms dels pobles amb el corresponent titular, el nombre d'habitants i el número de telèfon de la rectoria. (J.B.B.)

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf BISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

104.4 FM Solsonès BISBAT DE SOLSONA

105.0 FM Alt Urgell (Ràdio Principat)

107.5 FM Andorra (Ràdio Principat) BISBAT D'URGELL

★ **ràdio
estel**
FM 106.6

Lleida

Segona novel·la del delegat de Missions

■ «Senzillament persones» és un cant a l'esperança en la persona

LLEIDA.— El rector de Sant Andreu de Lleida i delegat de Missions de la diòcesi, Mn. Carles Sanmartín, va presentar durant una taula rodona celebrada el 19 de gener a la sala d'actes del Col·legi Episcopal la seva segona novel·la: *Senzillament persones*. La primera, *Històries del cor*, la va escriure ara fa dos anys i va tenir una bona acollida.

Aquest jove capellà, esdevingut alhora escriptor de novel·les, ens presenta en els seus dos llibres les vivències humanes de diferents personatges, amb un llenguatge clar i un missatge vital i alhora ple d'esperança i amb molta, molta sinceritat. «Com la meua primera novel·la, aquesta ha sorgit a partir d'una vivència real, haver acompanyat durant un temps una persona immigrant que

estava malalta i va haver de ser ingressada en un hospital de Lleida. La meua intenció és explicar un seguit d'històries senzilles viscudes per personatges senzills, que puguin ajudar a donar pistes concretes per tirar endavant en la vida real als possibles lectors i lectores», explica Sanmartín.

L'autor diu alhora que la seva novel·la es dirigeix a persones amb una vida quotidiana normal, que tenen alegries i penes, que miren de tirar endavant en la vida com poden i que no necessàriament tenen gaire hàbit de llegir: «Com que els personatges de la novel·la són variats —joves, de mitjana edat i adults—, penso que persones amb aquestes característiques i edats són els lectors als qui jo he volgut adreçar-me i en qui pensava quan anava escrivint cada pàgina.»

El delegat de Missions afirma que *Senzillament persones* vol ser un cant a l'esperança en la persona, «perquè, per damunt de totes les diferències i coses bones i dolentes que tenim cadascú de nosaltres, en el fons som senzillament persones. El "senzillament" vol dir per a mi que el tret més gran que caracteritza els personatges de la novel·la en la ficció —i cada persona en la vida real— és el ser persona. Aquest, a més de la vida i la fe, és el tresor més gran que ens ha donat Déu Nostre Senyor».

Mn. Carles Sanmartín es defineix a si

Mn. Carles Sanmartín.

mateix com una persona a qui li encanta la gent i la comunicació sincera i que està convençuda de la importància dels mitjans de comunicació per donar a conèixer la Bona Nova de Jesucrist. Sens dubte que ell ho predica amb l'exemple, les seves dues novel·les en són un magnífic testimoni.

Jordi Curcó

Conferències quaresmals dedicades a la santedat

LLEIDA.— El bisbat de Lleida ha programat tres conferències quaresmals que tradicionalment tenen lloc en l'inici d'aquest temps litúrgic de preparació a la Pasqua i que enguany seran dedicades al tema de la santedat, amb ocasió de la propera beatificació del jove màrtir lleidatà Francesc Castelló i Aleu, que tindrà lloc a Roma el proper 11 de març.

Les conferències se celebraran a la catedral de Lleida els dies 27 de febrer, 1 i 2 de març, a les vuit del vespre. El primer dia serà el mateix bisbe de Lleida, Francesc Xavier Ciuraneta, qui parlarà sobre *Família cristiana, fogar de santedat*. La segona serà a càrrec del bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Joan Carrera, que oferirà la seva reflexió a l'entorn del tema *El jove, evangelitzador del món*. La darrera conferència la farà l'arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, Mons. Lluís Martínez Sistach, amb el títol *Santificar-se en el món*.

El dia 28 de febrer, dimecres de cendra, a les set del vespre se celebrarà a la catedral el tradicional viacrucis i tot seguit l'eucaristia amb imposició de la cendra, que serà presidida pel bisbe de la diòcesi. Diverses corals de la ciutat participaran en totes aquestes jornades. (J.C.)

TORTOSA

Trobada arxiprestal amb 120 catequistes

BENICARLÓ.— El diumenge 4 de febrer 120 catequistes de l'arxiprestat es congregaren a la parròquia de Sant Pere. Són joves i/o veterans que treballen en tots els nivells en les seves parròquies. Reconeixen sant Enric d'Ossó i a la llum d'aquell catequista i catequeta que fou el pare Enric s'actualitzà el seu missatge donant pistes de com ha de ser el catequista avui. M. Jesús Pons, religiosa de la Delegació diocesana de Catequesi, captà l'atenció juntament amb Mn. Tomàs Mor. Tots dos foren els organitzadors de la diada a la parròquia amfitriona, que regeix Mn. Josep Canelles. (J.B.B.)

Exposició de 53 cartells del Domund

La Delegació diocesana de Missions ha organitzat una exposició missional a Lleida que fins al 25 de febrer presenta un singular recull dels 53 cartells de les campanyes del Domund, des de l'any 1948 fins al 2000, amb tota la seva diversitat d'estils i missatges. La mostra, sota el lema «53 imatges diferents i un sol missatge», va ser inaugurada pel bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i el delegat de Missions, Carles Sanmartín, el 6 de febrer a la Biblioteca Pública de Lleida, on va romandre fins al dia 10. Des del 12 fins al 18 de febrer, els cartells del Domund poden visitar-se al vestíbul del santuari parròquia de Santa Teresina, dels pares Carmelites, mentre que del 19 al 25, a la parròquia de la Mare de Déu del Carme, on s'acabarà. Aquest recull de cartells és obra de la Delegació de Missions de Tarragona. La mostra té caràcter itinerant per tot Catalunya.

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

**CASA
GAY**

**SERVEI DE LLOGUER PER A
FESTES I BANQUETS.
CADIRES, TAULES, CRISTALLERIA,
VAIXELLA, ETC.**

ROGER DE LLÚRIA, 12 i 14
Tels. 933 181 495 - 933 016 731- Fax: 934 124 455

Catequesi

EL SANT DEL MES

18 de febrer

Santa Bernadeta Soubirous

«No ha fet més que plorar. Deu ser dolenta.» Això ho va dir algú després d'haver rebut el baptisme la primogènita de nou fills del matrimoni format per Francesc i Lluïsa. Els seus pares eren molt bones persones i cristians fidels, així doncs, no tenia gaires possibilitats de compliment aquella mala profecia feta a causa dels plors de la petita Bernadeta.

Bernadeta no va cridar mai l'atenció ni de nena ni de gran. Creixia una mica dèbil. Ben poc va poder freqüentar l'escola perquè havia de tenir cura dels seus germanets més petits, ja que la seva mare havia d'atendre altres necessitats d'aquella pobralla. Vivien en una casa pobre al carrer Petits-Fossés que els veïns coneixien com «La Masmorra».

Els seus coneixements eren pocs i pobres. El dia 2 de juny de l'any de les aparicions la va examinar el P. Pomian, el seu confessor i capellà de l'hospici: «Bernadeta què saps?» «El Parnostre, l'Ave Maria i el Credo.» «És prou per resar el Rosari.» I ben bé que ho era, la Mare de Déu ja se li havia aparegut i continuaria fent-ho fins a divuit vegades mentre totes dues juntes resaven aquesta corona d'avemaries...

La Mare de Déu tenia els seus plans. Feia quatre anys que el papa Pius IX havia declarat el dogma de la Immaculada Concepció de Maria i com si el cel volgués aprovar el que fa la terra la va enviar a visitar-la. I va prendre com a instrument aquesta nena pobletana. Era el fred dia 11 de

febrer del 1858. L'espagilada nena Joana, de dotze anys, companya de classes de Toneta, germana de Bernadeta, va proposar a la mare d'aquesta si les deixava anar totes tres a recollir una mica de llenya per escalfar-se en aquells dies tan freds. La bona Lluïsa els va donar el seu permís però va advertir a Bernadeta que per res del món es mullés els peus, perquè ja sabia que de seguida es constipava... «Així ho faré, mare, no patiu.»

En la primera aparició de la Mare de Déu, la petita Bernadeta creia que veia un fantasma... Va revelar el secret a la seva germana i amigueta amb la condició que no ho diguessin a ningú, però coses de nenes! així que van arribar a casa ho van descobrir.

Llavors va començar el calvari per a la pobre Bernadeta: prohibicions, càstigs, interrogatoris, pallisses... burles d'elles, etc. tot ho va suportar amb pau i fins amb alegria per la força que rebia de part d'aquella Visió que en la

setzena aparició se li va revelar com el que era: «Jo sóc —va dir— la Immaculada Concepció.» En altres ocasions li va manifestar el que desitjava dels sacerdots i de tots els cristians: un temple i molta reparació amb l'oració i penitència. Ella no es va fer la desentesa a aquests desitjos de la Mare del cel i tota la seva vida es pot dir que no va ser altra cosa que això: oració i penitència. Va voler ser religiosa carmelita de clausura i per la seva poca salut no la van admetre. Va abraçar després l'Institut de Nevers en el qual va ser tractada «com una escombra». «No serveix per a res. Què en farem, d'ella?...» Es complien així a la perfecció les paraules que en una aparició li havia fet la Mare de Déu: «No et faré feliç en aquest món, sinó en l'altre.»

Va exercir alguns càrrecs en la congregació, sobretot el d'infermera i malalta. Tots dos els va portar amb un lliurament i servei meravellosos. Tots admiraven la seva gran virtut, i, sobretot, la seva gran humilitat, ja que mai no parlava de les seves aparicions i se sentia l'última de totes. Bernadeta no cridava l'atenció per les seves qualitats de cap tipus, per això alguna superiora va arribar-ne a dir: «No entenc com la Mare de Déu s'ha fixat en Bernadeta quan n'hi ha de més agraciades que ella en tots els aspectes...» Finalment, repetint aquestes paraules: «Prega per mi, pobre pecadora, ara i en l'hora de la mort», va expirar. Era el 16 d'abril del 1879. El 8 de desembre del 1933 era canonitzada.

HISTÒRIES DE LA BÍBLIA

El profeta Natan

El Senyor va enviar Natan a David. Natan va entrar a la seva presència i li digué: «En una ciutat hi havia dos homes; l'un era ric, i l'altre, pobre. El ric tenia molts ramats d'ovelles i de vaques. El pobre no tenia sinó una ovella petita, que ell mateix havia comprat i havia criat. L'ovella creixia amb ell i amb els seus fills, menjava del seu plat, bevia del seu got i dormia als seus braços. La tenia com una filla. Un dia, el ric va rebre a casa seva un home que anava de pas i, com que li dolia de prendre un cap de bestiar dels seus ramats per servir-lo al foraster, va prendre l'ovella del pobre i la va servir al qui havia arribat a casa seva.» David es va indignar moltíssim contra aquell home i digué a Natan: «Ho juro per la vida del Senyor: l'home que ha fet això mereix la mort! Pagarà l'ovella quatre vegades, perquè no li ha dolgut gens ni mica això que ha fet!» Llavors Natan va dir a David: «Aquest home ets tu.» Això diu el Senyor, Déu d'Israel: «Jo t'he ungit rei d'Israel i t'he alliberat de les mans de Saül. T'he donat tota la família de Saül, el teu senyor, i he posat les seves dones als teus braços. T'he donat Israel i Judà i, per si tot això fos poc, estic disposat a afegir-hi més i més favors. Per què has menyspreat el Senyor cometent allò que t'ofen? Has fet matar Uriès, l'hitita, i has pres per esposa la seva muller. I a ell l'has fet morir amb l'espasa dels ammonites. Per això, ja que tu m'has menyspreat tot prenent per esposa la muller d'Uriès, l'hitita,

l'espasa no s'apartarà mai més de casa teva. Això diu el Senyor: faré que el mal s'aixequi de la teva pròpia família. Davant els teus ulls et prendré les dones i les donaré a un dels teus, que jaurà amb elles a plena llum del dia. Tu ho has fet d'amagat, però jo obraré a plena llum, davant de tot Israel.» David va dir a Natan: «He pecat contra el Senyor.» Natan li va respondre: «El Senyor passa per alt el teu pecat. No moriràs.»

(2 Samuel, 12)

Recordeu aquella història de l'home ric que va rebre una visita i va manar prendre l'ovella del pobre que era l'única que tenia?

—La història del profeta Natan?

—Aquesta!

—És curiós com Natan el va atrapar amb aquella història! El rei, sense adonar-se, va caure a la trampa. Tan bon punt va sentir la història va començar a jutjar a aquell tipus i, en to solemne, va dir: «Per la vida de Déu.» Va respirar profundament amb aire de jutge, doncs per a això era rei, i va afegir: «Aquest home és digne de mort! Tornarà quatre

vegades el valor de l'ovella!» (2 Samuel 12,5-6). I el profeta Natan, sense perdre la calma, va dir al rei d'Israel: «Aquest home ets tu!»

Troblem aquesta història en el segon llibre de Samuel: 12,1-15. És interessant llegir tota la història. Va obrir els ulls de David i pot obrir la nostra mirada per llegir la realitat d'avui. Vegem com va actuar Natan en aquesta situació.

Natan era un profeta que estava molt atent a tot el que passava prop o lluny. S'informava bé sobre la situació de guerra i tot el que passava a la rebotiga. Pots veure el text de 2 Samuel 11,1-27. El cas era seriós. Es tractava del rei. Anava a denunciar-lo o fer la vista grossa com si res no hagués passat? Però ell estava al corrent. Tothom ho sabia. Era un secret de domini públic. D'altra banda, tenia tant d'afecte pel rei, l'ungit de Déu! Com denunciar aquest fet?

Natan va mirar el cor del pobre i se li va fer un nus a l'estómac: «El pobre no tenia sinó una ovella petita, que ell mateix havia comprat i havia criat. L'ovella creixia amb ell i amb els seus fills, menjava del seu plat, bevia del seu got i dormia als seus braços» (2 Samuel 12,3).

El profeta observa, amb afecte i amor, els fets simples que donen sentit a la vida. En el cos d'un soldat mort en la guerra, descobreix la presència i el crit de Déu. No tracta d'un soldat «desconegut» i per això mateix oblidat. Té nom, Uriès. Deixa la seva família, la seva dona viuda, fills... No podia ser oblidat sense més! Déu estava parlant-li i cridant per aquella mort inútil i interessant. A aquell home li van prendre la seva «ovellita», l'única que tenia —com diu la història, no pas amb poca ironia— denunciant aquella pràctica i el que és pitjor: li van prendre la vida!

Davant d'això, Natan no podia callar i fer-se el despistat. Inventava una petita història per revelar-ne la veritat. Una història

LA PREGÀRIA

Fem un món de pau

Unim les nostres mans, els nostres esforços, els nostres desitjos i fem un món de pau.

On no hi hagi odi ni violència, on no hi hagi fam ni injustícia, on no hi hagi guerres, on no hi hagi nens sense família, on no hi hagi pares ni mares sense treball.

Fem un món de pau.

Vull començar per casa meua, la meua família, els meus amics, la meua escola.

Dóna'm forces, Senyor, per viure i transmetre que vull un món de pau.

Marcelo A. Murúa

que volia mostrar el pla de Déu en defensa de la vida i de la justícia. El rei, tan bon punt va sentir aquella història, va sentir que la fletxa l'havia atrapat. Va captar el missatge de Déu. Va canviar de vida (2 Samuel 12, 13).

P. Justino Martínez, combonià

Descobreix

les mil cares de foc

al Palau Robert

Palau Robert
Centre d'Informació Turística
de Catalunya
Pg. de Gràcia 107
Barcelona

Exposició

del 5 de desembre de 2000
al 30 de juny de 2001

Horari

dilluns de 16 a 19h 30 min
de dimarts a dissabte de 10 a 19h 30 min
diumenges i festius de 10 a 14h 30 min

Per concretar visites de grups:
Tel. 93 292 11 71

amb el patrocini de:

**Generalitat
de Catalunya**

CAM

Caja de Ahorros
del Mediterráneo

Ser portaveus de la realitat del Tercer Món

■ Gran participació de joves en els Camps de Solidaritat, organitzats pel SETEM

Els Camps de Solidaritat de SETEM són una oportunitat extraordinària per conèixer *in situ*, de tu a tu, la realitat que viuen els homes i les dones del Tercer Món: les seves inquietuds, els seus problemes, els seus anhels... Esdevenen una gran experiència que

pot fer canviar la manera d'entendre el món dels que hi participen, ja que els conviden a passar directament a l'acció, a comprometre's amb el proïsme més desvalgut i a promoure una consciència més madura en qüestions de solidaritat internacional.

participar en el programa Voluntariat Internacional, que permet estades llargues, d'un any com a mínim. Els tipus de formació i les condicions són diferents.

Per un món més igualitari

Un cop que els voluntaris han tornat, comença la tercera fase i la més significativa: la del compromís ferm i decidit que es concreta en el treball des del nostre país per aconseguir un món més igualitari i habitable. Molts d'ells formen part de comitès de solidaritat, que es reuneixen periòdicament per continuar la relació establerta amb les organitzacions que els han acollit i per difondre el que han viscut en pròpia pell. «Han de ser portaveus de la realitat que han viscut al Tercer Món», assenyala Jaume Casassas. Hi ha joves que s'impliquen en diferents campanyes, com ara la de l'Abolició del Deute Extern, la de Roba Neta (per a la dignitat del treball tèxtil), la del Bon Cafè (per a la promoció del cafè del comerç just), etc. Altres contacten amb els col·lectius d'immigrants procedents dels països on ells han estat i hi mantenen una col·laboració i una amistat.

Enguany hi ha unes dues-centes quaranta places a tot Catalunya per participar en quaranta-cinc camps (trenta a Amèrica Llatina, deu a Àfrica i cinc a Àsia). Per participar en un dels Camps de Solidaritat cal complir alguns requisits, com tenir més de vint-i-un anys, residir a Catalunya o estar disposat a participar en aquesta experiència amb una mentalitat oberta i responsable.

Miquel Àngel Codina

SETEM CATALUNYA

C/ BISBE LAGUARDA, 4

08001 BARCELONA

TEL. 934 415 335

FAX 934 432 069

a/e: catalunya@setem.org

www.setem.org/catalunya

Voluntaris que afermen llaços d'amistat amb els habitants de Togo.

Convivència amb les famílies

Els Camps de Solidaritat són un cicle de formació, cooperació i sensibilització social que es desenvolupa al llarg de quinze mesos, en tres fases. La primera, que té lloc de març a juny, s'estructura en un curs de formació de quaranta hores (en tres caps de setmana) per aprofundir, entre d'altres, en els temes següents: les causes socioeconòmiques i estructurals de la situació dels països empobrits; el passat, el present i el futur d'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina; les respostes i actuacions per a la solidaritat internacional; la cooperació oficial i la no governamental, i l'educació per a la solidaritat. També s'hi fan reunions de reflexió i debat «per tal de cohesionar el grup», subratlla Jaume Casassas.

La segona etapa es concreta en el viatge i l'estada durant un mes (juliol o

agost) en un país del Sud. Aquí es pretén que els voluntaris col·laborin amb organitzacions locals —amb les quals el SETEM coopera amb aquesta aportació de voluntariat a l'estiu— en el desenvolupament de les seves activitats i que facin una tasca valuosa al servei de la comunitat (plantació d'arbres per a la reforestació, tenir cura dels infants a casals d'estiu o colònies, construcció d'escoles...).

«Sempre es dóna prioritat al fet que els voluntaris visquin a casa de famílies vinculades a l'organització que els acull, i que comparteixen així les seves feines quotidianes. Si això no és possible, aleshores s'allotgen en altres dependències», informa el responsable del departament de Camps de Solidaritat de SETEM Catalunya. No es pretenen fer grans projectes, perquè un mes és molt poc temps. Qui vulgui estar-s'hi més temps, pot par-

SETEM (Servei Tercer Món) és una organització no governamental que es va fundar el 1968. A Catalunya té delegacions a Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona i Manresa. «L'objectiu primordial és treballar per la sensibilització i la formació de la gent sobre la problemàtica Nord-Sud i les desigualtats que s'hi donen», afirma Jaume Casassas Pons, responsable del departament de Camps de Solidaritat de SETEM Catalunya.

Des del 1990, més de dos mil cinc-cents joves de Catalunya i uns quatre mil a tot l'Estat espanyol han participat en aquesta activitat de formació i cooperació en països d'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina. Des del seu naixement, els Camps de Solidaritat han volgut ser un aprofitament respectuós i responsable a la realitat d'altres persones, organitzacions, pobles i cultures molt diferents de la nostra. L'ideari és difondre una nova cultura de la solidaritat internacional, disposada a rebre i aprendre, i no tan sols a donar o ajudar.

«D'uns anys ençà —explica Jaume Casassas—, moltes organitzacions no governamentals divulguen informació sobre el que passa al Sud. A casa nostra hi ha una gran tradició de voluntariat i de fer coses per als altres. Això no obstant, no n'hi ha prou amb veure, sentir, conèixer... També cal comprendre, interpretar i analitzar les causes reals de la profunda desigualtat que separa el Nord del Sud.» Per aquest motiu, la formació és una eina imprescindible per entendre les causes que originen la situació injusta en què viu (o malviu) gran part dels homes i les dones dels països del Tercer Món.

Dóna
Support
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVó!

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

«Vivim els valors evangèlics amb gran humanisme i solidaritat»

■ Andrea Riccardi, guanyador del Premi Internacional Catalunya

Andrea Riccardi, de 50 anys, és el fundador de la Comunitat de Sant Egidí. Llicenciat en Dret, s'ha especialitzat també en Història contemporània i Història de l'Església. Mitjançant una investigació molt seriosa, ha estudiat sobretot la relació entre el cristianisme i la modernitat. Poques hores després de la concessió del Premi Internacional Catalunya, concedia aquesta entrevista a Ràdio Estel.

—Quines són les seves primeres impressions després d'haver conegut la notícia?

—Estic molt content d'haver guanyat aquest premi. Quan em va trucar el president Pujol per comunicar-m'ho, em va omplir d'alegria, precisament perquè estic molt lligat a Catalunya. És un país, a més, on la Comunitat de Sant Egidí és molt present des del servei als pobres i des de la solidaritat. També és una zona mediterrània que es mostra sempre oberta i acollidora. Això, per a mi, és molt important perquè estic convençut que ser mediterrani és una realitat que afecta l'esperit.

—D'alguna manera, el premi és també per a la Comunitat de Sant Egidí, no?

—I tant! El premi, més que per a la meua persona, és per al treball de la Comunitat de Sant Egidí, tant pel treball que es fa a Catalunya com pel que es desenvolupa a Europa o arreu del món. I espero, en definitiva, que sigui per a la pau.

—Un dels motius de la concessió del premi és que vostè ha sabut «assumir el cristianisme d'una manera profunda i creativa, i que ha convertit la seva convicció i la vivència de la fe en acció evangèlica oberta i estesa per tot el món».

—Veig molt bonic tot això. Jo trauria «Andrea Riccardi» i hi posaria «Sant Egidí», que és un moviment d'homes i dones que viu els valors evangèlics des d'un gran humanisme i una gran solidaritat a tots els nivells.

—Però el senyor Andrea Riccardi té

Impulsor de pau i diàleg

Andrea Riccardi, que va fundar la Comunitat de Sant Egidí el 1968 a Roma, ha vist reconeguts amb el Premi Internacional Catalunya els seus esforços de pau i diàleg des de l'acció evangèlica. De fet, aquesta tretzena edició del guardó és un reconeixement a tot el moviment, que té ara una important presència a Catalunya. Mediacions com la del conflicte a Moçambic o la recent campanya per la moratòria de la pena de mort, així com diverses iniciatives ecumèniques, són algunes de les accions d'un col·lectiu que fonamenta el seu dia a dia en la pregària. La capella de Sant Llutz, a la plaça Pedró de Barcelona, s'ha convertit en un destacat punt de trobada entre els creients de casa nostra.

alguna cosa a veure amb aquesta comunitat, no?

—Sí, i molt! I això em fa feliç per mi,

Andrea Riccardi.

per la comunitat i també perquè m'uneix a Catalunya.

—Suposo que vostè ja ha vingut al nostre país.

—He estat sovint a Catalunya, sobretot a Barcelona i a Manresa. Conec bastant la vostra realitat i els catalans en general. A més, he de destacar que sempre hi ha hagut una representació de Catalunya a les nostres trobades interreligioses, de pregària i de diàleg per la pau. Hi han participat personalitats com Jordi Pujol, bisbes catalans o altres cristians. Catalunya és, en definitiva, un interlocutor dins el nostre diàleg mediterrani.

—Amb quins objectius principals va néixer Sant Egidí?

—Va néixer de la iniciativa d'uns joves que llegien l'Evangeli i vivien la solidaritat amb els pobres. Avui la comunitat està formada per adults, joves i gent gran que, a partir de l'escolta de la Paraula de Déu, donen sentit a la seva vida i viuen una solidaritat sense fronteres.

—Podem recordar com i quan va arribar la Comunitat de Sant Egidí a Catalunya?

—Va ser durant els anys vuitanta, a partir d'una trobada d'alguns joves, entre els quals hi havia Jaume Castro, amb la comunitat de Roma.

—Quines són les prioritats que es marca ara la Comunitat de Sant Egidí?

—Són dues: la lluita contra la pobresa a les nostres ciutats i la feina per la pau i el diàleg arreu del món. Juntament amb aquestes dues, jo hi afegiria una atenció especial a Àfrica.

—Parlem d'ecumenisme. Estem encara lluny de la unitat dels cristians per la qual vostè ha lluitat tant?

—Estem lluny de la unitat i de l'entesa, però cal anar endavant i lluitar en aquesta direcció. Al cap i a la fi, crec que el món es va unificant, la gent s'uneix i, per tant, és necessari conèixer i entendre els qui pertanyen a altres confessions.

—El 2000 va ser any jubilar i també l'any de la campanya per la moratòria de la pena de mort. Què ens pot dir sobre aquesta lluita?

—Tinc la sensació que hi estem arribant, que ho estem aconseguint. Encara estem recollint signatures i espero que l'opinió dels Estats Units canviï de sentit. Confio que aviat es prendran decisions importants en aquest país, perquè la seva influència al món és enorme. De fet, molts països ja han entrat en la moratòria, és a dir que no apliquen penes de mort. Sigui com sigui, espero que la batalla es pugui guanyar durant aquest segle XXI i de forma imminent.

—Vindrà vostè a Catalunya a recollir personalment el guardó el proper 15 de maig?

—Per descomptat! Aquest premi és una ocasió per viatjar a Barcelona. No em perdo mai cap ocasió per fer una visita a aquesta meravellosa ciutat. Ens hi veurem, és clar que sí!

Ignasi Miranda

Projectes per a la creació de llocs de treball

BARCELONA.— Acció Solidària contra l'Atur ha convocat el IV Premi Josep M. Piñol a la millor iniciativa de lluita contra l'atur. El termini de presentació de les iniciatives, que han de ser presentades per entitats amb personalitat jurídica pròpia, finalitza el 10 d'abril. Per a més informació: Acció Solidària contra l'Atur, c/ Riera de Sant Miquel, 1 bis, 3r 2a - 08006 Barcelona, tel. 932 170 288 i 932 179 997. (C.C.)

La terra va tremolar

Hola, amics! Estem vivint aquests dies una de les tragèdies més grans de la natura: un terratrèmol! El Salvador i l'Índia, ja prou castigats pels seus problemes, pateixen aquest desastre natural. A través dels mitjans de comunicació hem observat les desgràcies que s'han esdevingut i hem escoltat les peticions d'ajut. Siguem solidaris, obrim el nostre cor a les súpliques i procurem tots i cadascun de nosaltres ajudar-los en la mesura de les nostres possibilitats. No sé si algú de vosaltres us heu trobat mai de cop i volta sense res, és a dir, sense casa, sense aliments, sense mitjans per obtenir-ne i el que és més dolorós: patir la pèrdua d'algun ésser estimat. És terrible! En aquests moments cal sentir el suport moral i material del proïsme. Fem que enmig de tanta foscor continuï cremant la flama de l'esperança d'aquesta pobra gent, que no decaigui el seu ànim, que amb la seva fe i valor, i sobretot amb l'ajuda de Déu, puguin ressorgir de les seves cendres com l'au fènix. Tant de bo sigui així!

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

JARDÍ RESIDÈNCIA PEDRALBES

Residència assistida, totalment nova, adaptada a tot tipus de discapacitats i sense barreres arquitectòniques.

Ens avalen 18 anys d'experiència en geriatria.

Situada en una zona privilegiada. Habitacions dobles i compartides, amb bany. Cuina pròpia que permet adaptar-se a les necessitats dietètiques de cada persona.

c/ Bisbe Català, 14 - 08034 Barcelona
Tel. 932 051 103
932 036 095

Salut i dietes

La dieta emocional (III)

L'Encarna sempre ha estat molt llaminera. No ha tingut mai dificultat per mantenir el seu pes. Menja molts dolços i pastissos i sempre pren la seva beguda preferida, que és el refresc de cola. Des de fa temps sentia a vegades, després de menjar, mal de cap, ansietat, feblesa i una suor estranya. Aquests símptomes milloraven quan tornava a menjar, per tant, no els va donar cap importància i no va voler anar al metge.

Un dia va comentar el seu cas amb una amiga que pateix d'hipoglucèmia funcional. L'Encarna creia que ella també patia aquesta malaltia, per això va fer dieta i quan tenia una crisi, explicava que era «hipoglucèmica funcional» i que no podia prendre aliments rics en sucre. Amb aquesta explicació tots ho entenien i ho trobaven normal, però el seu marit li va aconsellar que anés al metge. A més, li van dir que hi havia unes proves de tolerància oral a la glucosa per mesurar-ne els nivells a la sang després dels àpats i que serveixen per avaluar la hipoglucèmia funcional.

Després d'una visita mèdica, els resultats van ser molt diferents dels que l'Encarna s'esperava. No era hipoglucè-

mica. Els seus perfils de glucosa a la sang després d'un consum alt de sucre eren normals.

«La hipoglucèmia funcional derivada d'un consum excessiu de sucre és una malaltia poc comuna», li va explicar el doctor. «Moltes vegades —va afegir— es confon el diagnòstic i els símptomes d'aquesta malaltia per una mala informació. Això fa que molts pacients s'autodiagnostiquin com a hipoglucèmics.»

«Llavors, què em passa?», va exclamar l'Encarna. El metge li va preguntar per la seva vida diària, sobre com se sentia, per les seves relacions personals i la seva vida familiar. L'Encarna va començar a explicar que tenia moltes preocupacions a causa que el seu marit està molt afeblit a la feina i que els diners dels seus sous no els arribaven a fi de mes.

L'Encarna millorarà, però el seu problema resideix en l'estrès i en els problemes econòmics i no en una malaltia metabòlica. Ara s'adona que, sense voler-ho, ha ocultat el seu veritable problema. En el fons, també preferia tenir una malaltia socialment més acceptable i no haver d'admetre que els símptomes que pateix eren de trastorn psicològic.

L'actitud de dir «tinc hipoglucèmia» proporciona als pacients una forma de «resoldre» fàcilment l'explicació dels seus trastorns. Seguint certes pautes dietètiques, creuen que poden eliminar amb efectivitat els seus símptomes emocionals. També la por de la persona, a vegades inconscient, a patir una malaltia greu pot fer que sigui preferible mantenir un diagnòstic d'hipoglucèmia funcional a enfrontar-se a la causa real.

Tal com es descrivia en el nostre article dedicat a aquesta malaltia —*Catalunya Cristiana*, 2 de setembre del 1999— la «veritable» hipoglucèmia funcional és la disminució habitual de sucre (glucosa) que circula a la sang per sota dels nivells fisiològics, després de la ingestió de menjars rics en sucre, cosa que causava, entre altres símptomes, sudoració, palpitacions, tremolors, mal de cap, ansietat i feblesa. La persona millora els seus símptomes quan els nivells de glucosa al plasma tornen a ser normals amb la ingestió d'aliments. Aquesta afecció no ha de ser confosa amb els símptomes inicials d'una diabetis juvenil.

M. José Camps
(22324fta@comb.es)

Amb l'assessorament mèdic del Dr. F. Tognetta

Els problemes d'alguns pacients no resideixen en una malaltia metabòlica, sinó en trastorns psicològics.

Tibidabo us informa

1

Recés Quaresmal

Dissabte, 3 de març 2001, a les 10,45 hores, **Recés Quaresmal** per a tots els Adoradors, diurns i nocturns. Tema. Reflexió. Eucaristia. *Dinar de Germanor. Visita a les exposicions permanents. Vespres i Benedicció Eucarística.*

2

Viatges i Peregrinacions

CASTELL DE PERELADA: 24 de març de 2001.
PIRINEU ARAGONÉS: 27, 28 i 29 d'abril de 2001.
TERRA SANTA I PETRA: 28 de maig al 6 de juny de 2001.
RUTA DE SANT PAU: 18 al 27 de setembre de 2001.

3

Trobada de Matrimonis del Tibidabo

Dissabte 17 de març, a les 11 hores. **Trobada general dels Matrimonis del Tibidabo.** «Tema-Col·loqui» pel matrimoni Ignasi Janer i Teresa Ortuño. Dinar de Germanor i Visita a les Exposicions permanents.

4

Noces d'Argent Matrimonials

Dissabte, 31 de març, a les 11 hores. **Festa i Convivència dels Matrimonis que fa 25 anys van celebrar la seva Boda en el Tibidabo.** Trobada. Eucaristia. Dinar de Germanor.

5

Il·luminació del Temple del Tibidabo

Hi han persones que col·laboren perquè el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo estigui il·luminat totes les nits. Tu també pots contribuir a fer possible aquesta realitat.

6

Adoració Perpètua

Us invitem a participar una hora al mes a l'Adoració Perpètua del Tibidabo.

ADORACIÓ DIURNA: de les 8 del matí fins a les 23 hores.

ADORACIÓ NOCTURNA: de les 23 hores fins a les 6 del matí.

Truqueu-nos al telèfon 934 175 686

Màster en Psicologia de la Família

MADRID.— El Pontifici Institut Joan Pau II impartirà a partir del 15 de febrer un Màster en Psicologia de la Família a les aules de la Universitat Sant Pau-CEU, que oferirà als alumnes una formació especialitzada en la veritat del matrimoni i la família. Els alumnes rebran un coneixement complet en psicologia, pedagogia i medicina especialitzada; a més, les classes es combinaran amb pràctiques orientades cap als camins que s'obren en l'àmbit psicològic, com ara l'orientació i la teràpia familiar. (C.C.)

Nombroses iniciatives socials de Caixa Penedès

Santiago Abella,
director general
adjunt de Caixa
Penedès, i
Ricard Pagès,
director general
de l'entitat.

VILAFRANCA DEL PENEDES.— L'Obra Social de Caixa Penedès ha destinat 833 milions de pessetes durant l'any 2000 a activitats culturals, docents i d'acció assistencial. En el terreny cultural destaca el patrocini del Cor de l'Orfeó Català, així com l'organització de concerts i la formació d'intèrprets. Es van realitzar més de noranta exposicions de diferents temàtiques, generalment a les Aules de Cultura de l'entitat, i es van editar dotze llibres i diverses revistes especialitzades.

Pel que fa a l'activitat docent i formativa, cal assenyalar la col·laboració amb l'Escola Familiar Agrària Camp Joliu, on els joves poden estudiar ensenyament se-

cundari obligatori, cursos de formació professional agroalimentària i ensenyament de postgraduats. Aquestes accions es duen a terme tant a la residència Inglada Via, que acull persones amb limitacions físiques i econòmiques, com als casals d'avis de Caixa Penedès i els gestionats en col·laboració amb diferents ajuntaments i amb residències concertades.

Finalment, a l'àrea assistencial han tingut rellevància especial les accions dirigides a centres de discapacitats, de malalts mentals i d'atenció a la tercera edat. El pressupost per a aquest any 2001 de l'Obra Social de Caixa Penedès és de 1.675 milions de pessetes. (C.C.)

cultura

L'Associació Cultural Sant Fructuós és l'encarregada d'escenificar aquesta «Passió».

Fructuós i els seus diaques es van lliurar al martiri d'una forma abnegada i valenta.

«La Passió de sant Fructuós», en llibre i vídeo

■ Una representació teatral que rememora els orígens del cristianisme a Tàrraco

TARRAGONA.— L'aula magna del Seminari de Tarragona va acollir el 20 de gener passat la presentació de *La Passió de sant Fructuós* en format de llibre i vídeo. Estracta de la representació teatral de l'obra d'Andreu Muñoz Melgar, basada en les Actes del martiri del primer bisbe tarragoní, Fructuós, i que va assolir la seva màxima expressió escènica l'estiu del 2000, any del Jubileu.

Unes dues-centes persones van acudir a l'aula magna del Seminari de Tarragona per visionar el vídeo que, al llarg de mitja hora, recull les imatges que rememoren els orígens del cristianisme a Tàrraco. La representació teatral de l'obra d'Andreu Muñoz Melgar —basada en el relat del martiri del bisbe Fructuós i dels seus diaques Auguri i Eulogi— està escenificada per l'Associació Cultural Sant Fructuós, amb seu al barri tarragoní de Sant Pere i Sant Pau.

Aquest esdeveniment té connotacions especials, tal com es va dir a l'acte de presentació, «ja que la publicació del llibre de *La Passió de sant Fructuós. Text, memòria i imatge. A.D. 2000* és el resultat d'un desig d'agraïment. Els seus continguts són ben senzills com el títol indica. Per primera vegada s'ha publicat el text íntegre i revisat de *La Passió de sant Fructuós* i aquest és un tret important a fi i efecte que l'obra quedi materialitzada, que pugui ser consultada per qualsevol persona interessada».

Tres espais escènics diferents

L'activitat principal que porta a terme l'Associació Cultural Sant Fructuós des del 1990, conjuntament amb la Schola Cantorum i l'orquestra dels Amics de la Catedral, és la representació de *La Passió de sant Fructuós* a l'amfiteatre romà de la

ciutat. L'any passat es va executar per primer cop en tres espais escènics diferents. Al ja conegut amfiteatre romà se li van afegir la torre del Pretori de la plaça del Rei i la necròpoli paleocristiana en les representacions que van tenir lloc el dies 30 de juny i l'1 i 2 de juliol del 2000.

A l'esmentada torre del Pretori es van representar les escenes inicials de l'obra, que van culminar amb la del judici als tres màrtirs. En l'espai natural fins ara de *La Passió*, l'amfiteatre, es va dur a terme el martiri. A més, la necròpoli paleocristiana va ser l'escenari de culminació dels tres dies de representació. L'enterrament dels màrtirs en aquest espai al segle III dC va servir com a excusa per poder oferir una mirada a la vida dels primers cristians de Tàrraco, concretament en el tractament de les exèquies d'una persona cristiana del segle IV dC.

El llibre inclou també la música que acompanya a la representació. El recull de les partitures apareix conjuntament amb el text escrit per Mn. Miquel Barbarà, actual vicari general de l'arxidiòcesi, on s'ha historiat el perquè de les músiques que s'han integrat a *La Passió*. L'obra es complementa amb la memòria visual, a través de fotogrames extrets del vídeo i que constitueix un repàs en imatges dels tres dies de la representació de l'any 2000, documentades amb vivències de quatre persones directament vinculades al projecte.

Sant Fructuós i la història

Cada 21 de gener l'Església universal celebra la festivitat dels sants màrtirs tarragonins Fructuós, Auguri i Eulogi. La seva història es remunta a la segona meitat del segle III i la coneixem gràcies a l'existència de les *Actes del martiri del bisbe Fructuós i els seus diaques Auguri i Eulogi*, escrita per un autor anònim contemporani als fets. Ningú no dubta de la seva autenticitat i constitueixen, dins del seu gènere, les actes martirials més antigues de tota la península Ibèrica.

Les Actes expliquen que l'any 259, sota la persecució del governador Valerià, el governador de la província Tarracense va ordenar l'empresonament del bisbe de la ciutat i dels seus dos diaques. El 21 de gener, divendres, els màrtirs van ser jutjats i condemnats a morir cremats vius a l'amfiteatre per no voler renegar

del Déu que veneraven. Fructuós i els seus diaques, segurs de la salvació que esperaven, es van lliurar al martiri d'una forma abnegada i valenta. Van pregar per l'Església universal i van reconfortar la comunitat amb la promesa que ja no li mancava mai pastor.

Joan Boronat

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

El menjador de la fàbrica

El menjador de la fàbrica era ple a vessar. El meu paper aquell dia era comprovar, per expressa invitació del director, la combinació dels plats del menú. El cuiner que havien contractat els havia deixat plantats perquè no s'adaptava a l'alimentació dels menjadors col·lectius, assumpte de gran actualitat com a conseqüència de la distància entre la llar i el lloc de treball, la manca de temps o la jornada laboral continuada. No he de ser jo qui us descobreixi la gran quantitat de gent que menja cada dia fora de casa. Per això és important que, als menjadors col·lectius, també es tingui en compte la necessitat d'una dieta equilibrada. Des del punt de vista nutricional, el menjar col·lectiu no ha de ser pitjor que el menjar que fem a casa. Tanmateix, la forma de preparació del menú en qüestió pot donar lloc a modificacions en el seu valor nutricional, ja que els aliments preparats han de mantenir-se calents un cop cuinats fins que són consumits. És justament durant el reescalfament que es produeixen les pèrdues més grans de nutrients. Això sí, si als menjadors col·lectius hi ha bons professionals la cosa hauria d'anar sobre rodes.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Recetas para realizar en un santiamén y vivencias gastronómicas* truqueu al tel. 938 793 402.

Obres mestres de la pintura al Museu de Montserrat

MONTSERRAT.— Des del 3 de febrer passat, el Museu de Montserrat ha reobert les seves portes després d'haver tancat durant quatre setmanes a causa de les obres que es realitzen a les places de l'Abadia. Provisionalment l'entrada es fa des del peu de la torre de la façana del monestir.

El Museu de Montserrat, després d'aquest mes de tancament forçat per les obres realitzades a les places dissenyades per Josep Puig i Cadafalch als anys vint, continuarà mostrant el seu fons d'arqueologia de l'Orient bíblic, orfebreria, pintura i escultura modernes, i pintura antiga, a més de l'exposició temporal *Manuel Capdevila. Pintor + orfebre*, que es pot visitar fins al 20 d'abril.

Fins al mes de maig, a més, en l'apartat de pintura antiga s'hi podrà veure l'obra d'un dels mestres italians més reconeguts, Bernardo Strozzi, del segle XVI, concretament el quadre titulat *L'elemosina di san Lorenzo*. Aquest oli sobre tela (120 x 161 cm) s'exposa com a contrapartida de la cessió al Palazzo Giustiniani de Roma del *Sant Jeroni penitent*, de Caravaggio, que pertany al Museu de Montserrat.

El Caravaggio de Montserrat romandrà exposat a Roma fins al mes de maig i d'allà anirà a una altra mostra, a la Gemäldegalerie de Berlín, que, a canvi, cedirà temporalment a Montserrat el quadre *Verge resant* (1518), d'Albrecht Dürer. D'aquesta manera, el Museu de Montserrat mostrarà obres mestres de la pintura antiga mentre duri la cessió del seu Caravaggio. Cal recordar que a la sala de pintura antiga ja s'hi exposen obres d'El Greco, Tíepolo, Berruguete o Morales. (C.C.)

El quadre «Verge resant», d'Albrecht Dürer, s'exposarà al Museu de Montserrat.

Joc d'identificació d'iconografia religiosa

VIC.— Félix de la Fuente, director del Museu d'Art de la Pell, de Vic, ha qualificat de «notable» la resposta que està tenint el joc editat per l'entitat i que consisteix a identificar imatges d'iconografia religiosa entre el conjunt de peces que mostra el museu. El joc està adreçat especialment als infants, però també als més grans, ja que «està pensat perquè es pugui jugar en família i també individualment», segons ha explicat Félix de la Fuente. A partir d'uns símbols que remetien a algun sant o personatge vinculat a la història de l'Església, els participants han de saber relacionar-los, amb l'al·licient de conèixer una mica més sobre la història cultural i religiosa, i de guanyar un conjunt de productes de pell i un catàleg del museu. (F.A.)

Any Sant de Liébana

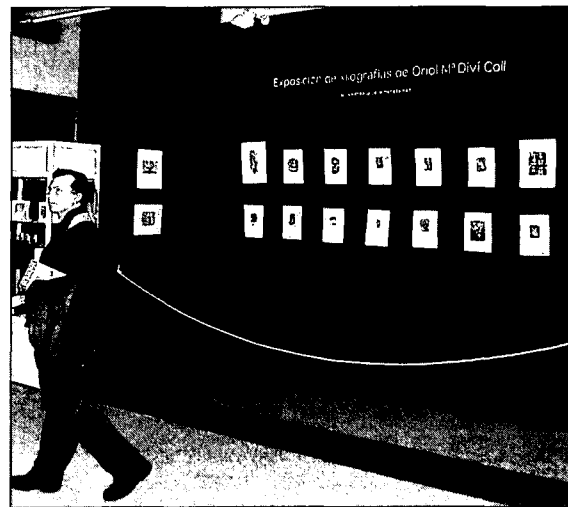
LIÉBANA.— Entre el 30 d'abril del 2000 i el 29 d'abril del 2001 el monestir de Sant Toribi de Liébana, situat al cor dels Pics d'Europa de Cantàbria, celebra l'Any Sant de Liébana. Fins al 31 de desembre del 2000 hi havien peregrinat uns vuit-cents mil fidels. A l'esmentat monestir es conserva la relíquia del *Lignum Crucis*, molt venerada, que és el fragment més gran existent de la Creu del Senyor. (SIC)

Cal·ligrafia medieval

BARCELONA.— El Cercle d'Investigació i Documentació Medieval de Catalunya ha organitzat recentment un curs de cal·ligrafia medieval que s'ha dut a terme a l'Escola Groc de Barcelona. L'objectiu era donar a conèixer tot allò que més va influir en l'execució d'alguns exemplars, com ara els *Beatus* amb les seves extraordinàries miniatures. (C.C.)

Xilografies del P. Diví Coll

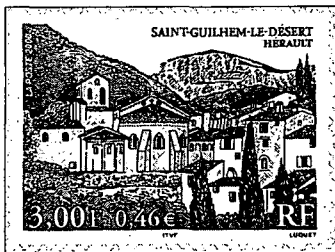
MADRID.— Al II Saló de la Litúrgia, Imatgeria i Patrimoni Ekumene, celebrat fa unes setmanes a Madrid, els més de cinc mil visitants van poder admirar el contingut variat de la mostra i les exposicions que s'hi van organitzar. Una d'elles es va centrar en una selecció de xilografies, exlibris i gravats del P. Oriol M. Diví Coll, monjo de Montserrat. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Saint-Guilhem-Le-Désert

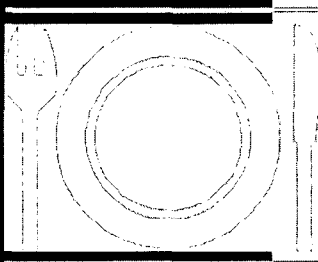

Antigament el poble francès Saint-Guilhem-Le-Désert es deia Gellone. Posteriorment li van posar el nom de Guilhem, el seu fundador. Guilhem (755-812) tenia molta amistat amb el seu cosí Carlemany, que el va convertir en lloctinent. Va destacar en la conquesta d'Aquitània, de la qual fou nomenat governador. A la mort de la seva esposa, va viure a la vall Gellone. El 804 hi va aixecar un monestir, on va passar els últims anys de la seva vida, entre dejunis i oracions. L'església abacial conserva les seves despulles, així com una rèplica de la Sagrada Creu.

Pastís de Santiago

INGREDIENTS:

4 ous
300 g d'ametlles crues
100 g de farina
1 got d'aigua
200 g de sucre
1 cullerada de llevat en pols
1 cullerada de pell de llimona ratllada
300 g de sucre avainillat

PREPARACIÓ:

En primer lloc, triturem les ametlles i les posem en un bol de vidre amb els ous, l'aigua i el sucre. Després barregem la farina, el llevat i la llimona i ho incorporem a la mescla anterior. A continuació untem un motlle rodó amb una base desmuntable i l'omplirem amb la preparació. Amb una espàtula allisem bé el contingut i ho posem al forn a una temperatura de 190 graus, durant uns 50 minuts. Finalment, traiem el pastís del forn i el deixem refredar. Retalleu una plantilla de cartró en forma de creu i la col·loqueu a sobre del pastís. Tireu-hi el sucre i us quedarà dibuixada la creu de Santiago.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Llibres

Tractat d'antropologia cristiana

El llibre del professor Sayés que presentem és breu, clar i concís. Profundament orientador en un tema on avui no abunda la claredat i la veritat. Abordar avui el tema de la moral sexual en clau cristiana és difícil. Com afirma l'autor en la introducció, vivim una situació d'accentuat erotisme i d'una exacerbació de l'ambient tan tenaç i persistent que, sovint, resten enfosquits els valors intrínsecs d'una moral de gran profunditat i bellesa. La moral cristiana brota de l'ésser cristià, de l'adhesió i pertinença a Crist i de la renovació que efectua en nosaltres l'Esperit. També la dimensió sexual de la persona. Crist ha redimit i il·luminat tots els aspectes de la nostra vida, i totes les dimensions del nostre ésser han de ser sotmeses a Ell per la fe i la conversió constant.

Moltes vegades s'ha presentat la moral sexual cristiana com una negació antipàtica dels anhels de felicitat de l'home. La visió de la moral que ens presenta aquest preciós llibre és

realista i raonable, coherent amb la doctrina de la fe. En el fons, és un tractat particular d'antropologia cristiana. L'autor exposa positivament la bellesa de la consideració cristiana del sexe. Amb lucidesa, Sayés estudia el fenomen de l'hedonisme i del subjectivisme i presenta els principis antropològics cristians de la moral sexual. La llista de temes que tracta amb encert és gran i actual: relacions prematrimonials, festeig, masturbació, control de la natalitat, homosexualitat... Felicitem l'autor per la seva perfecta sintonia amb la doctrina del Magisteri de l'Església. És un llibre que recomano vivament als joves i als pares i educadors cristians.

Dr. Joan Antoni Mateo Garcia

Professor de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

José Antonio Sayés, *Moral de la sexualidad*. Editorial Edicep, Col·lecció Emaús, València 2000, 140 pàg.

José Antonio Sayés

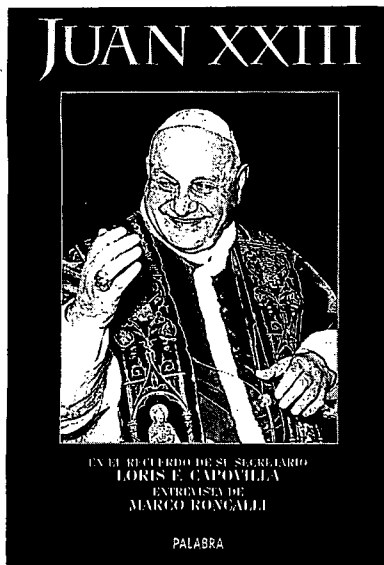
MORAL de la SEXUALIDAD

El rostre bondadós del catolicisme

El papa Joan XXIII (1881-1963) és un dels personatges més fascinants del segle XX. Interpretant «profèticament» el ministeri pontifici, va donar un gir decisiu a la vida de l'Església. La celebració del Vaticà II, un concili que va modificar profundament el rostre del catolicisme, va ser la manifestació més important del seu pontificat. La seva fama d'home extraordinari s'ha estès més enllà de l'Església, s'ha difós arreu del món i persisteix malgrat el pas dels anys. La riquesa del patrimoni de les seves idees i del seu esperit està documentada en els seus escrits i, sobretot, està viva a la memòria de la multitud de persones que li tenen devoció. L'origen d'aquest llibre és la trobada entre Mons. Loris F. Capovilla, el seu secretari durant deu anys, i Marco Roncalli, un periodista a la recerca de la memòria del «gran de la família». (C.C.)

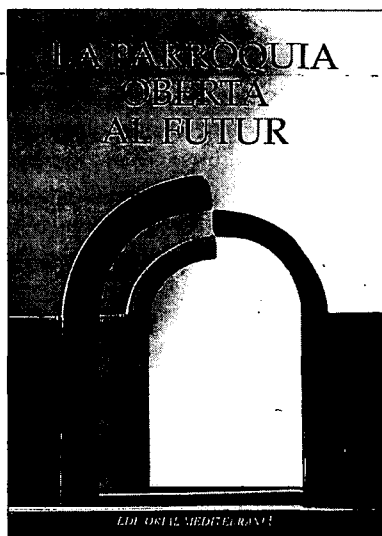
Marco Roncalli, *Juan XXIII*. Editorial Palabra, Col·lecció Ayer y Hoy de la Historia, Madrid 2000, 276 pàg.

La vigència de la institució parroquial

La comunitat parroquial de Sant Ildefons, a Barcelona, ha publicat aquest llibre on es recullen les ponències del simposi que es va organitzar al maig del 1999 sobre la vigència de la institució parroquial en l'Església d'avui. Aquella trobada va servir per interrogar-se obertament entorn de la continuïtat del model parroquial en l'actual context urbà i modern. Amb aquesta publicació s'ha posat el punt final als actes del cinquantenari de la seva fundació. Els cinquanta anys transcorreguts des del nomenament del primer rector, Mn. Narcís Saguer, fins al rector actual, Mn. Lluís Saumell, passant per l'etapa de Mn. Joan Alemany s'han caracteritzat per una vivència valenta, sense por, de la fe i per un desig immens de pau i llibertat. (C.C.)

AA.DD., *La parròquia oberta al futur*. Editorial Mediterrània, Col·lecció Temes d'Ara Mateix, Barcelona 2000, 142 pàg.

La vista en el punt de mira

«El que es troba en aquestes pàgines pretén ser útil, a part d'entretenir, per divulgar el coneixement de l'ull, del sentit de la visió i de la medicina aplicada a resoldre defectes o malalties de la vista. S'intenta omplir un buit en la popularització de l'oftalmologia», escriu l'autor en el pròleg. Llicenciat i doctor en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Barcelona i president de l'organització no governamental Metges Cristians de Catalunya, José M. Simón Castellví posa de manifest que el seu objectiu principal en escriure aquest llibre ha estat facilitar informació al lector «per saber més i millor» sobre el món de l'ull —l'òrgan principal de la nostra relació amb l'exterior—, les seves atencions i malalties. (C.C.)

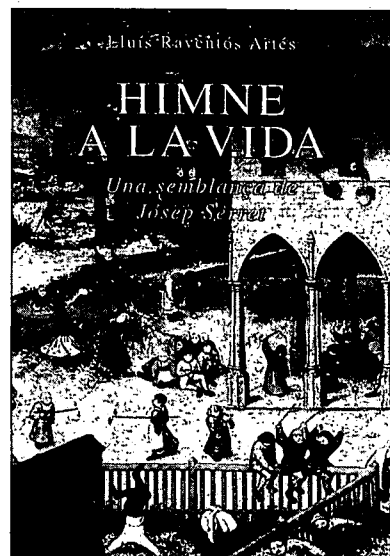
José M. Simón Castellví, *Los ojos del ciudadano*. Editorial Club de Autores, Barcelona 2000, 158 pàg.

Una vida exemplar de fe

Lluís Raventós Artés, autor d'aquesta breu semblança sobre Josep Serret i Borda (1941-1993), comunica al lector des de la presentació del volum el següent: «No hi cerquis el rigor d'una biografia; accepta-la, però, tal com és: una tertúlia amable on es reviu el record d'un amic inoblidable, una tertúlia on tothom hi té veu.» Va desgranant una multitud de records sobre Josep Serret, tant en l'àmbit familiar, laboral, religiós... Fidel a la seva vocació de supernumerari en la Prelatura de l'Opus Dei, va ser un cristià íntegre que va deixar com a llegat unes virtuts practicades amb senzillesa i heroicitat. Va morir en accident de trànsit el 25 de gener del 1993 quan tornava de Madrid per anar a una reunió de pares en el col·legi dels seus fills. (C.C.)

Lluís Raventós Artés, *Himne a la vida. Una semblança de Josep Serret*. Editorial Albada, Terrassa 1998, 114 pàg.

El llibre de la setmana

De l'amor i la fidelitat

L'edició de les últimes notes de Maria Àngels Anglada és un regal autèntic per als amants de la bona literatura, i que tenen un plaer especial quan assaboreixen un text ben escrit, amb un estil fluid i ple d'emoció, i en un llenguatge i una llengua que conviden a somiar que el retrobament amb la veritable obra d'art encara és possible.

Perquè *L'àngel*, tot i ser breu, és, senzillament una petita mostra del que pot arribar a ser la literatura transparent, sense necessitat de sotmetre el lector a la tortura d'arguments vacus o necessàriament inflats per poder dir alguna cosa que es pot expressar en poques paraules. Aquí s'escau el repetit pensament de Gracián, «lo bueno, si breve, dos veces bueno».

Aquest text, recuperat entre notes aparentment oblidades, és molt curt i, no obstant això, també és profundament humà. Maria Àngels Anglada ha recollit en tan sols cent pàgines, gairebé tot el que la vida dona de si quan es viu en fidelitat: l'experiència de l'amor i del dolor; l'alegria del record, l'angoixa del silenci, la sorpresa del retrobament, l'absurd de la

Maria Àngels ANGLADA,
L'àngel.
Empúries/Narrativa, Barcelona 2000, 109 pàg.

condició humana quan s'oblida de la solidaritat, la satisfacció de poder comunicar il·lusió i pau als que creixen al nostre voltant.

Després de tantes narracions sobre vencedors i vençuts en la realitat cruel de les últimes postguerres —civil espanyola del 36, mundial del 39— la història de Maria i Antoniet resulta una evocació dolorosa sense ressentiments. Exigent, això sí, i acusadora en cadascuna de les seves línies, però viscuda en una intimitat sense exabruptes, i en una agonia sense paraules.

Maria parla del seu dolor, i en ell hi ha implícit el drama dels exilis, i l'absurd increïble de Mathausen i els forns crematoris. Una manera d'acusar i de condem-

nar la crueltat humana des de la realitat de la persona que l'experimenta, no des de la retòrica ni el prejudici.

I, juntament a les narracions del dolor, *L'àngel* també recull una experiència de les possibles contradiccions, divergències i batalles campals que es poden viure en el matrimoni, quan el que impera és l'egoisme i el desamor. La història del desventurat Geli és d'un dramatisme casual que esgarrija.

Les últimes pàgines, amb els contes

«d'en Bernat» resulten una distracció agradable per oblidar-nos de les tempestes col·lectives i domèstiques de què parlen els primers capítols.

L'àngel és un llibre per tenir entre les petites obres d'art que regalem a qui volem fer un bon obsequi, o que guardem a casa per tornar a llegir de tant en tant per oxigenar-nos els pulmons amb bona literatura.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Sardanes i cultura popular catalana a Roma

Els dies 17 i 18 de gener la cobla La Principal de La Bisbal i el grup de Pastorets de Calaf van actuar a Roma. El motiu va ser l'acte d'investidura del musicòleg català Josep M. Llorens, com a doctor *honoris causa* de l'Institut Pontifici de Música Sacra de Roma, que es va celebrar a la ciutat del Vaticà. Les actuacions es van fer a l'acte de la investidura i a l'audiència privada que el papa Joan Pau II va concedir a la delegació catalana, amb la qual la cobla bisbalenca va actuar per primera vegada davant del Papa. D'altra banda, a l'església de Santa Maria la Major de Roma es va interpretar un concert de tenora i orgue. La part

de tenora va anar a càrrec de Josep Gisbert.

Al l'acte també hi va assistir una representació de la Federació Sardanista de Catalunya, acompanyant el grup de Pastorets de Calaf, la música dels quals és obra de mossèn Valentí Miserachs, president de l'Institut Pontifici de Música Sacra, qui va actuar a l'ensens com a presentador de la representació catalana a l'audiència papal. Recordem també que Valentí Miserach és igualadí, de Sant Martí de Sesgueioles, i autor de la sardana del Pubillatge d'Igualada.

Josep Ventura

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 12.480 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'12.480 ptes.
per any

☐ Amb dos pagaments
semestral de 6.240 ptes.

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Pastoral catequètica: la catequesi d'adults (IV)

Dins del procés evangelitzador

FINALITATS

Primer, desitjo agrair-vos novament els vostres correus electrònics, en rebo una mitjana de dotze diaris. També us demano disculpes si no els puc respondre tots a la vegada. Els que no responc és perquè ja ho faig en el contingut dels meus articles. No obstant això, avui també farem un apartat de consultes.

Donada la situació cultural actual, l'evangelització d'adults és necessària i urgent. Per això, convé precisar el lloc que ocupa aquesta catequesi dins del **procés evangelitzador**.

La secularització social deixa patent una gran diversitat de nivells de fe en els adults. Des de la indiferència religiosa fins al compromís seriós amb la fe, hi ha una sèrie de nivells en la fe de l'adult a considerar.

En la catequesi d'adults es busca evangelitzar cadascuna de les seves etapes, amb les finalitats següents:

1. Anunciar-li la realitat de l'Evangeli.
2. Donar-li testimoni de la nova manera de ser i de viure.
3. Educar la fe de qui es converteix.
4. Incorporar-lo a la comunitat de creients, mitjançant els sagraments, presència del Senyor i do de l'Esperit.

L'acció pastoral ha de ser l'adequada al nivell de la fe de les persones a qui ens adrecem.

5. Transformar amb la força del seu testimoni la vida social.

ETAPES

L'evangelització de l'adult ve estructurada en diverses etapes o fases. Té moments diferents entre si i convé saber

creients que la formem, ha de ser **integral**. No n'hi ha prou amb renovar un únic aspecte o vessant, com per exemple el cultural o el social. És urgent plantejar l'evangelització pastoral eficaç en tot l'ésser humà i en totes les seves circumstàncies: des del seu temps dedicat a la professió fins al seu temps d'oci, personalitat, etc.

Per això, he tornat a subratllar que les tres dimensions de la catequesi d'adults són essencials: una evangelització missionera, catequètica i pastoral. Les tres són importants, les tres són necessàries. Així, hem d'evitar accions pastorals inadequades segons els nivells de la fe de les persones a les quals ens adrecem.

L'evangelització d'adult avui dia resulta més diversificada i es posa al servei de les diverses situacions que viu l'home actual.

En el proper article examinarem l'eta-

CATEQUESI «CONSULTING»

—Roberto és un advocat que dedica els caps de setmana a col·laborar en la seva parròquia dirigint un grup d'adults i desitja incorporar més membres al grup...

—Primer has de conèixer la realitat de l'adult, quines inquietuds té i com aconseguir motivar-lo perquè assisteixi a les vostres trobades. No és fàcil. Però primer jo aniria pel costat humà. És a dir, si parles, com em dius, de la família, del treball, de l'educació dels fills... miraria de fer-li veure que necessita almenys conèixer-vos per compartir les seves experiències, per donar solució als seus problemes emparat per un grup que pensa com ell, que també posseeix les mateixes inquietuds i comparteix una problemàtica semblant.

—Un capellà de Sabadell desitja formar un grup d'adults i fer catequesi. En la seva parròquia col·laboren els adults en la litúrgia però mai no ha organitzat una catequesi per a ells... com aconseguir-ho?

—Evidentment no pots anunciar jocs ni un altre tipus d'activitats com si fossin nens, per atraure'ls. Aquí has d'anar d'un en un, parella per parella o família per família. Mitjançant un dinar o un sopar, per exemple, celebrant alguna cosa, com el sant de la parròquia, o el teu aniversari... els pots proposar la creació d'aquest grup, perquè tens tothom reunit, i després d'haver passat un dia animat. Però abans recorda que has d'haver despertat en ells l'interès personal, coneixent les seves inquietuds, necessitats, i molt important: el temps del qual disposen.

—Maria Antonia és una mare de família que ja fa anys que treballa en la catequesi d'adults en una parròquia de Barcelona. Desitja consells per aconseguir més fruits en el seu treball pastoral i aconseguir més membres per al seu grup.

—Abans que res pregar. Posar en les mans de Crist i de Maria tot el teu esforç i la teva creativitat per evangelitzar els adults, per arribar als seus cors amoïnats per problemes tan humans com el treball, els diners i la salut. I després, organitza't. No treballis «inventant» o com dient «a veure què surt». Treballa amb un programa, una guia i un calendari, és a dir, amb objectius clars, mitjans a l'abast de les teves mans i amb un calendari on puguis organitzar activitats interessants i adequades a cada mes de l'any. No vulguis fer molt, el poc que facis procura que sigui eficaç, que els arribi, i que ells mateixos es comprometin a portar amics, companys de feina o coneguts del seu entorn social al grup. Pots aconseguir-ho amb facilitat si evangelitzes organitzadament.

A través de les activitats lúdiques també podem treballar el creixement personal en adults iniciats en la fe.

quins són i com es desenvolupen per aconseguir l'eficàcia en el nostre apostolat.

Aquestes etapes, serien:

1. **L'acció missionera.** Va adreçada als no creients i als allunyats de la fe cristiana. Cerca suscitar en aquests adults la fe i una conversió inicial.

2. **L'acció catequètica.** Va adreçada als adults que han optat conscientment per l'Evangeli. Cerca conduir-los a una maduresa en la fe, mitjançant un aprofundiment en allò que creuen i en la seva vida moral i social.

3. **L'acció pastoral.** Va adreçada als membres de la comunitat cristiana, adults ja iniciats en la fe. Cerca en ells el creixement continu en totes les dimensions de les seves vides: espiritualitat, professió, vida social, familiar... segons els valors de l'Evangeli.

PER UNA EVANGELITZACIÓ INTEGRAL

La nova evangelització que avui es demana a l'Església, és a dir, al conjunt de

pa de l'acció missionera, i en posteriors, l'acció catequètica i l'acció pastoral.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado
(stein@mixmap.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL

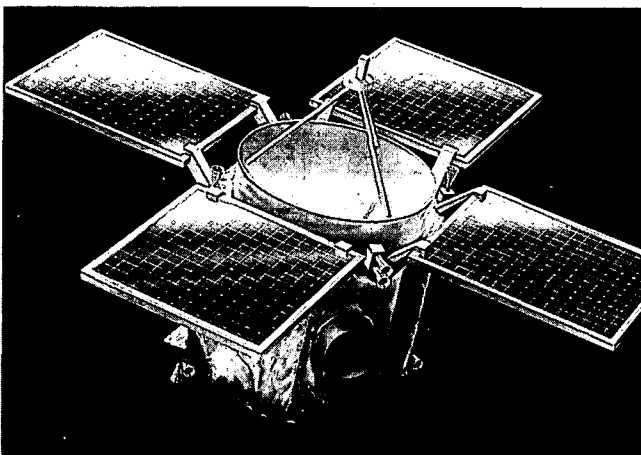
Informe-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Augmenta la investigació sobre els asteroides

Els asteroides són uns astres fascinants. Tenen unes propietats singulars ja que pròpiament no són planetes ni tampoc simples roques com els meteorits, però tenen una mica de les dues coses. Com que no arriben a la grandària de planetes no tenen prou gravetat per haver-se reduït a formes rodones i són força exòtics en els seus aspectes; però també són prou grans per aguantar gravitacionalment els fragments que els integren. Entre els astrofísics hi ha un deler de conèixer-los més. I es van fent cada vegada més plans per estudiar-los. Al número del 14 de novembre del 2000 de *Catalunya Cristiana* ja vam explicar que la nau *Near* va ser llançada per estudiar l'asteroide Eros. Ara ja podem dir que va ser un èxit. Actualment orbita al seu voltant.

Hi gira a poc a poc, a la velocitat d'un ciclista que es passeja. I ja ha enviat a Houston un munt de dades obtingudes amb les càmeres fotogràfiques, espectròmetres i magnetòmetres que porta a bord. Els de la NASA n'estan joiosos.

Però hi ha nous projectes. A part de sondes per investigar les cues dels

La «Near».

cometes (cosa que també mereix atenció) s'han ideat noves naus que ens captin més detalls dels asteroides amb missions semblants a la de la *Near*. De la investigació de les cues cometàries hem de dir que el febrer del 1999 es va posar en òrbita la sonda *Stardust* (el nom vol dir «pols dels astres») amb el destí de trobar-se amb el cometa Wild 2, agafar partícules de la seva cua i retornar a la Terra el 2006. I pel que fa als asteroides els japonesos tenen el projecte de llançar a l'espai el 2002 la sonda *Muses-c* per posar-la a l'òrbita de Nereus, asteroide molt interessant. Aquesta nau deixarà sobre la superfície de l'astre un vehicle construït per la NASA que en recorrerà la superfície saltant com una puça; tindrà rodes també, però sembla que la dèbil fricció que li oferirà l'asteroide no serà suficient per poder-hi rodar. Per la seva banda també l'Agència Espacial europea ha ideat una nau, la *Rosetta*, que emprendre el vol el 2003 per «visitar» dos asteroides i després, el 2011, trobar-se amb el cometa Wirtanen. Els desitgem a tots que tinguin èxit i després ens en puguin dir coses interessants.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

La matemàtica i els matemàtics

58 Cayley i Sylvester, la teoria dels invariants

Encara hi ha dos anglesos més del segle XIX que mereixen que en parlem en el nostre recorregut per la història de la matemàtica. Van fer un descobriment important en l'estudi de les transformacions matemàtiques que resultà ser molt fecund per a investigacions posteriors. Van arribar a ser molt bons amics, tot i ser molt diferents de caràcter i d'educació. Per parlar de les seves vides gairebé és obligat fer-ho simultàniament:

Un matemàtic que es fa advocat sense deixar les matemàtiques

Arthur Cayley (1821-1895) va néixer un 16 d'agost a Richmond (Surrey) d'una família benestant i de talent. El pare era un comerciant que tenia tràfic amb Rússia. Per això el noi va rebre bona educació: als 8 anys estudià en una escola privada de Blackheath, i als 14 entrava al King's College School de Londres. Ja des d'infant demostrà una sorprenent facilitat per al càlcul numèric i els professors aconsellaren el pare, que, no pas de gaire bona gana, va donar el seu consentiment perquè el noi als 16 anys anés al Trinity College de Cambridge a estudiar matemàtiques.

El jove Arthur va ser un alumne molt aprofitat. Al tercer any despuntava tant per damunt dels condeixebles que el posaren a classe a part, ell tot sol, perquè pogués avançar més. I això que també aprenia llengües estrangeres a més de llatí i el grec; va arribar a llegir i escriure el francès amb tanta facilitat com l'anglès. Als 21 anys entrava com a *senior* lloreat a la llista d'honor dels qui havien cursat matemàtiques. També va obtenir el primer lloc en el premi Smith. I un any abans ja havia publicat un estudi basat en Lagrange i Laplace. Va ser elegit professor al Trinity per un

període de tres anys, durant els quals publicà vint-i-cinc articles.

Però el 1846, amb 25 anys, es trobà, en abandonar Cambridge, que no tenia cap sortida com a matemàtic, i es decidí entrar al Lincoln Inn per preparar-se per a una advocacia. Tres anys més tard ja exercia. Va fer d'advocat durant catorze anys. Durant aquest temps va continuar publicant assajos de temes matemàtics, més de dos-cents; alguns d'ells han esdevingut clàssics. I va ser en aquest període que va conèixer Sylvester, amb el qual establí una amistat que duraria tota la vida. Qui era aquest Sylvester?

Un jueu polifacètic molt dotat per a les matemàtiques

James Joseph Sylvester (1814-1897) era set anys més gran que Cayley. Va néixer a Londres un 3 de setembre de pares jueus ortodoxos, el darrer d'una llista de germans i germanes. Com el que després seria el seu amic, també de petit manifestà gran capacitat per a les matemàtiques. Entre els 6 i els 14 anys va estudiar en escoles privades, però els últims cinc mesos de quan tenia 14 anys va poder assistir a Londres a les classes que donava De Morgan, del qual sempre se'n considerarà deutor. Als 15 entrava a la Royal Institution de Liverpool, on estudià matemàtiques dos anys. Al segon també tingué una classe per a ell tot sol, per haver-se manifestat tant per damunt dels altres.

Als 17 anys, el 1831, ja entrava al St. John's College de Cambridge, però no obtingué el graduat fins al 1837 perquè una malaltia bastant greu el retingué separat dels estudis tot un curs. Despuntà com a bon matemàtic, però ell tenia interès per tot: sabia llatí i grec com per llegir tranquil·lament els clàssics en els seus textos originals, i estava familiaritzat amb la literatura

en general, no tan sols amb l'anglesa, sinó també amb la francesa, l'alemanya i la italiana. Estimava la poesia (s'han publicat alguns dels molts versos que va escriure) i la música (era un bon cantant).

El 1838, als 24 anys, obtenia el primer lloc de treball: professor de Filosofia Natural (o sigui física i temes de ciència en general) a la University College de Londres. El seu nom comença a ser conegut i a l'altra banda de l'oceà, a la universitat de Virgínia, s'interessaren per ell, el qual acceptà anar-hi a fer de professor de matemàtiques, però només hi aguantà tres mesos. Va dimitir perquè les autoritats acadèmiques no volgueren castigar un alumne que l'havia agredit amb un bastó després que ell li havia criticat durament la mala dissertació que havia fet a classe. Havent tornat a Anglaterra, hagué de col·locar-se d'actuari d'una companyia d'assegurances per poder-se guanyar la vida. De matemàtiques només podia donar-ne classes particulars. El 1846 decidí preparar-se per a la carrera de lleis, ingressant a l'Inner Temple. I el 1850 ja era inclòs en el que podríem dir «Col·legi d'advocats». Això es pot dir que va ser providencial per a la seva carrera matemàtica: hi conegué Cayley. Ell tenia 36 anys i Cayley 29, però un dia Sylvester dirà: «Encara que més jove que jo, Cayley és el meu pare espiritual», referint-se a com li va animar l'esperit per continuar investigant en matemàtiques.

Els invariants algebriacs i altres temes matemàtics

La teoria general dels invariants algebriacs van crear-la entre tots dos passejant pels patis de Lincoln Inn. En què consisteix aquesta teoria?

El problema de trobar què es manté invariant quan s'aplica una transformació a una equació algebrica, com és per exemple, substituir x per $y = (px+q)/(rx+s)$, ja feia temps que s'havia plantejat. En el cas de l'equació de 2on grau Boole ja havia descobert que amb aquesta substitució s'obtenia una altra equació que tenia el mateix discriminant, b^2-4ac , multiplicat per un fac-

tor positiu que només depenia de p, q, r, s . El jove alemany F. Eisenstein (1823-1852), a partir del resultat de Boole va descobrir invariàncies en algunes altres expressions. Però el mètode general per obtenir la invariància a qualsevol fórmula va ser obra conjunta de Cayley i Sylvester. El 1845 Cayley ja havia publicat la memòria *On the theory of Linean Transformations* que va obrir un nou camí que arribà al final el 1850 per obra de tots dos, que són considerats els fundadors de la «Teoria dels invariants algebriacs», aplicada per Einstein a la seva teoria general de la relativitat.

El 1863 la universitat de Cambridge va oferir la nova càtedra de matemàtiques (la *saldleriana*) a Cayley, que ja tenia 42 anys, i ell l'acceptà i la retingué fins a la mort. Aquell mateix any es casava amb Susan Moline. Sylvester, que el 1854 havia entrat de professor a la Royal Military Academy de Woolwich, restà solter tota la vida. A Woolwich donà classe fins al 1870, que hagué de retirar-se «per jubilació forçosa», però el 1876 a la universitat de Johns Hopkins (Baltimore) li oferiren la càtedra de matemàtiques. Taspasà una altra vegada l'Atlàntic i aquest cop hi restà set anys sense cap entrebanc fins al 1883 en què acceptà una càtedra a Oxford, a Anglaterra. Dos anys abans, el 1881, Cayley acceptà una invitació de Johns Hopkins per donar-hi un curs d'un semestre i els dos amics s'abraçaren i pogueren conèixer aquells sis mesos. No cal dir que Sylvester anà molt devot a les classes del seu amic.

L'obra d'aquests dos il·lustres matemàtics no s'acabà pas amb la teoria dels invariants. Seria llarg enumerar les seves descobertes. Només cal dir que Cayley publicà 966 treballs (ocupen 14 volums en l'edició de 1899) i tractà, entre altres qüestions, de les geometries de n dimensions i del càlcul matricial (que resultà després tan útil a Heisenberg per a la mecànica quàntica). Sylvester inventà els recíprocs o invariants diferencials. Cayley va morir el 26 de gener del 1895 a Cambridge. Sylvester, que el 1883 havia acceptat la càtedra a Oxford, hi morí dos anys més tard, el 15 de març del 1897.

RADIO

Des de les 02.15 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 20.30 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia). Presentat per Dani Vilaró.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
 21.15-22.00 *L'altra lluna* (oci alternatiu). Presentat i dirigit per Xavier Pereira.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels* (Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Natàlia Torrent.
 23.00-00.00 *Planisferi* (viatges i turisme). Presentat per Cristina Bar-rufet.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Xavier Aguilar.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba* (poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
 02.05-02.10 *Dietari de Música i Músics* (efemèrides musicals). Presentat per Joan Úbeda.
 02.10 *Evangeli*

Dimarts

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Cum laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet i Enric Violan.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Foto de Família*. Presentat i dirigit per Montse Girbau.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dimecres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Planeta blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Cristina Crespo.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Mar de Claror* (catequesis). Presentat per Rosa Deulofeu.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dijous

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Bojos per la ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni Paris.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-01.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 01.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Divendres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-22.00 *Els temps de la música* (música clàssica). Presentat i dirigit per Joan Úbeda i Roger Padullés.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
 00.00-02.00 *La Gruta* (acompanyament a malalts de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes). Presentat i dirigit per Antoni Deulofeu.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dissabte

21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarria i Xavier Cazeneuve.
 22.00-23.00 *El zoo de vidre* (actualitat teatral). Presentat i dirigit per Aure Farran.
 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (cinema). Presentat per Montse Viadé i Àlex Vicente.
 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (jazz i blues). Presentat per Gemma Abellán.
 01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Diumenge

09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per J. M. Rojo i Eva Franquès.
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari, lectures i Evangeli del dia). Presentat per Carles Rivas.
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i eucaristia des de la Catedral de Barcelona).
 20.00-20.30 Selecció musical
 20.30-21.00 *La Prorrroga* (esports i resum de la jornada). Presentat per David Amador.
 21.00-23.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Anna Molins.
 00.00-00.05 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat i dirigit per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat per Joan Casas.
 01.00-01.30 *Cova de country*. Presentat per Rafael Corbí.
 01.30-02.00 Selecció musical
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

RÀDIO BARCELONA SER

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Jacinto Peraire, autor del llibre *La otra cara de la Iglesia*. El llibre explica com posar-se al costat dels marginats; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau.)

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00-09.15 *Informatiu matí el Temps Agenda*
 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius el Temps*
 13.15, 19.15 *Inf. migdia*
 14.00-14.15 *Recomanació*
 20.00-20.15 *Inf. vespre el Temps*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 10.45, 17.45 *Recomanació turística*
 12.45, 18.45 *Agenda*

Dimarts

00.00-00.30 *Estels sobre el Principat*

Dimecres

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

09.00-09.30 *Una setmana més*
Recomanació
 13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

TELEVISIÓ

2

Diumenge 18

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant)
 Realitzador: Javier Santamaria.
 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 12)
 «Tejedores de sueños.» A l'altiplà guatemalenc, el 90% dels indígenes viu per sota del llindar de la pobresa i la seva expectativa de vida arriba tan sols als 48 anys. Els camperols, amb l'ajuda de Mans Unides, s'han organitzat per portar a terme projectes de desenvolupament.
 10.00 *Últimas preguntas*
 «La sociedad española ante el tercer milenio.»
 10.25 *Testimonio*
 Meditació sobre un tema religiós (catòlic).
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació de la Coral Polifònica Arrels de Joventut de l'Hospitalet (Barcelonès), sota la direcció de Víctor Gregorio.
 (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)
 11.20 *Esglésies de Catalunya*
 Sèrie documental.

Dilluns 19

17.20 *Pueblo de Dios*

3

Dissabte 17

09.30 *Signes dels Temps*
 «Els nous cardenals de l'Església.» El 21 de febrer, el papa Joan Pau II crearà 44 nous cardenals. Quines són les funcions del col·legi cardenalici? Qui són els homes que hauran d'escollir el futur papa? Conversa amb Josep M. Martí i Bonet, professor d'Història de l'Església i canonge de la Catedral de Barcelona, i amb Enric Juliana, subdirector de *La Vanguardia*.
 Altres temes:
 —Presentació de les jornades *Cinema i transcendència*, amb el monjo de Montserrat Pius-Ramon Tragan.
 —Comentari de cinema amb Jordi Cabanes.
 —Entrevista al vicari episcopal de Vic, Josep M. Riba, sobre el Pla Diocesà 2001-2003.
 —Presentació del llibre *La parròquia oberta al futur*, amb Lluís Saumell i Josep M. Puigjaner, de la parròquia de Sant Ildefons de Barcelona.
 —Comentari de l'Evangeli.
 (Presentat per Teresa Pou i dirigit per Francesc Rosaura.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 00.30 h de la nit pel Canal 33; el diumenge a les 11.40 h del matí pel Canal TVC Internacional; i el diumenge a les 12.35 h de la tarda pel Canal TVC Sat.

Divendres 16

20.30 *Creure avui*: «Parlem dels mitjans de comunicació de l'Església.»
 Presenta: Stefi Leonardi. Coordina: Albert Dresaire. El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

a partir de les 21.30, *Paraula i vida*: gloses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. El programa repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

L'últim dijous de mes

a partir de les 22.00, *Aquí, tots*
 Magazin de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església. Es repeteix l'últim divendres de mes a les 14.40 h.

Cada divendres

23.00 *Camí de vida*
 Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia programa quinzenal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (nit) i el diumenge (matí, tarda i nit).

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

Internet

• **EL ROSARI PER LA PAU.**— És una iniciativa de Grans Blancs, el nom de la qual fa referència a les mans blanques que rebutgen el terrorisme i als grans del rosari que conviden a passar una vegada i una altra en la recerca de la pau. Qui vulgui col·laborar només es compromet a resar un misteri del rosari al dia i demanar a Nostra Senyora del Rosari la pau. La manera d'afegir-se a aquesta iniciativa és comunicar-ho a Alejandro Burgos, sacerdot de la diòcesi de Valladolid. Es publicarà el nom de la persona a la pàgina web de Grans Blancs i així es podrà mesurar l'efecte d'aquesta iniciativa i animar-la. Internet: www.usuarios.tripod.es/Piedrablanca/id25.htm, a/e: piedrablanca@lycos.es

• **NOTICIARI DE FUNDACIÓ BALMESIANA.**— Espanyol: www.balmesiana.org/Noticiario_2.htm, català: www.balmesiana.org/Noticiari_2.htm, anglès: www.balmesiana.org/News_2.htm

Altres bisbats

• **TURBALLOS.**— La comunitat de Turballos convida el 25 de febrer a viure una experiència de silenci i contemplació. Més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726.

• **CONFER.**— El Departament de Formació organitza del 10 a l'11 de març el III Encontre de Formadors i Formadores sobre *El arte de acompañar*, amb Guillermo Echegaray, o.f.m. Més informació: av. Alfons XIII, 97 - Madrid, tel. 915 193 635, a/e: confer@planalfa.es, Internet: www.planalfa.es/confer

Barcelona

• **XII JORNADES PEDAGÒGIQUES.**— Els dies 17 i 24 de febrer, sobre *Cap a una pedagogia social de l'ensenyament*, dirigides a professors i professores d'educació infantil, secundària, batxiller-

rat i cicles formatius. Centre Educatiu Pineda, c/ dels Joncs, 1 - L'Hospitalet de Llobregat. Més informació: tel. 932 637 990 (M. Rosa Garreta).

• **JORNADES D'ESTUDI SOBRE L'APROFUNDIMENT DE LA DEMOCRÀCIA.**— Els dies 17 i 18 de febrer, i 3 i 4 de març, se celebren «Demos», unes jornades de participació i debat on es tractarà el paper de la democràcia a la societat actual. Les jornades estan organitzades pel Servei Civil Internacional-Catalunya i es faran a la Casa del Mar, c/ Albareda, 13 - Barcelona. Inscripció i informació: tel. 934 417 079, Internet: www.navegalia.com/personal/demosweb

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El 18 de febrer, a les 11.15, concert de l'orquestra de cambra Amics dels Clàssics, amb Dora Salica (soprano). Dirigeix: Andreu Biosca. Hi interpretaran peces de Vivaldi, Purcell, Mozart i Morera. C/ Astúries, 83 - Barcelona.

• **DIA DE LA FAMÍLIA.**— La parròquia de Santa Maria del Mar convida a celebrar aquest dia el 18 de febrer a tots els matrimonis casats en aquesta basílica. A les 13.00 se celebrarà l'eucaristia on es renovarà de nou o per primer cop la promesa del dia del casament i s'acabarà amb un dinar de germanor. Per confirmar l'assistència o demanar més informació: tel. 933 190 516, dilluns, dimecres i dijous de 18.30 a 21.30 (Mn. Josep Vidal).

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza l'Aula d'Extensió Universitària CIC de la Gent Gran. La propera sessió serà el 19 de febrer, a les 17.00, sobre *Revelació i Mariologia: criteris no «narcisistes» sinó eclesials de la mariologia*, a càrrec d'Antoni Bentué, professor a la Universitat Catòlica de Santiago de Xile. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575.

• **EQUIPS DE PASTORAL OBRERA DE BADALONA-SANT ADRIÀ.**— El 19 de febrer, a les 19.30, xerrada sobre *Pasar por la cárcel, ¿condena de por vida?*, amb Antonio Montilla, educador a la presó de Quatre Camins, i la presència d'un pres i un exprès. Parròquia de Sant Jaume, av. Marquès de Montroig, 130 - Badalona. Més informació: tel. 934 603 608, a/e: glorca11@sjtar.org

• **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— El 19 de febrer comença un curs sobre *Els equips humans a les ONL*. Més informació: c/ Entença, 157 - Barcelona, tel. 934 101 602, fax 934 394 515, a/e: if@peretaires.org

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 19 de febrer, a les 20.45, escola de pregària amb Cristina Kaufmann, c.d., sobre *Sólo Dios basta (sta. Teresa)*. El 20 de febrer, de 19.30 a 21.30, claus de lectura de les nòti- es del mes amb Luis Sols. El 24 de febrer, de 10.30 a 13.30 i de 16.30 a 19.00, curs breu sobre *La abnegación según san Ignacio*, a càrrec d'Adolfo M. Chércoles, s.j. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13, 1r - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094, a/e: espinal@redestb.es, Internet: www.fespinal.com

• **ESCLAVES DEL SAGRAT COR DE JESÚS.**— Cicle d'espiritualitat els dies 19, 20, 21 i 22 de febrer, a les 17.30, per Aurora Royo. Les xerrades finalitzaran amb una missa. C/ Mallorca, 234 - Barcelona, tel. 932 152 584.

• **PASTORAL DEL SORD.**— El 20 de febrer, a les 21.30, conferència per als pares sobre *Influència de la imatge en els adolescents*, per Asun Balonga. Interpretada amb llengua de signes per als sords. Parròquia de Santa Teresa del Nen Jesús, via Augusta, 68 - Barcelona, entrada per c/ Sant Marc, 30.

• **PARRÒQUIA DELS SANTS GERVASI I PROTASI I MARE DE DÉU DE LA BONANOVA.**— El 20 de febrer, a les 21.30, conferència del Dr. Antoni Bentué sobre *Fi del món? Judici (particular o final?) Purgatori*. Aquesta xerrada s'emmarca en el curs «Mort i més enllà» que organitza la parròquia. Plaça Bonanova, 12 - Barcelona, tel. 934 175 858.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El 20 de febrer, a les 19.30, conferència de Ramon Alcoberro, professor de la Universitat de Girona, sobre *Bioètica. Repte tecnològic i repte humà*. C/ Canuda, 6 - Barcelona, tel. 933 436 121, fax 933 171 525, a/e: ateneubarcelones@eresmas.com

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 21 de febrer, a les 17.30, Joan Botam, parlarà sobre *El diàleg entre les religions com expressió d'amor a la veritat*. Prèviament, a les 16.30, eucaristia. Riera de

Sant Miquel, 1 bis - Barcelona.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA PER A JOVES.**— El 22 de febrer, a les 20.00, en el cor de la catedral de Barcelona. És un espai diocesà de pregària compartida i acompanyada per la reflexió del cardenal Ricard M. Carles. Retransmissió en directe per Ràdio Estel.

• **FILOSOFIA.**— Del 22 de febrer al 29 de març, cicle de conferències sobre *Grans corrents filosòfics del segle xx*, dirigit per Francisco Fernández Buey i Pere Lluís Font. Informació i inscripcions: Institut d'Educació Contínua, c/ Balmes, 132 - Barcelona, tel. 935 421 800, fax 935 421 808, a/e: idec@upf.es, Internet: www.upf.es/idec i Fundació Joan Maragall, c/ València, 244, 2n - Barcelona, tel. 934 880 888, fax 934 882 444, a/e: fjm@fundaciojoanmaragall.org, Internet: www.fundaciojoanmaragall.org

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.**— El 23 de febrer, a les 19.00, tindrà lloc una nova sessió del curs de formació permanent per a religiosos i religioses. El tema serà *El servicio del Reino desde los pobres y la justicia*, a càrrec de Fr. Evelio José Ferreras Galende, o.p., llicenciat en Filosofia i Teologia. Expert en Teologia de la Vida Consagrada. És director del Centre de Sant Tomàs d'Aquino de Buenos Aires (Argentina). Més informació: tel. 932 463 300.

• **SAMUEL RUIZ.**— El 24 de febrer, a les 19.00, el Fòrum Vida i Evangeli i la parròquia del Pi conviden a escoltar Mons. Samuel Ruiz, bisbe emèrit de Chiapas que parlarà sobre *Valores y contravalores de la Iglesia del 2001*. En finalitzar presidirà l'eucaristia. Lloc: església Santa Maria del Pi.

• **CARMEL. TALLER D'ORACIÓ.**— Per conèixer i fruit de l'experiència de Déu dels místics carmelites i per aprofundir en la interioritat. Animació: Marià Rosanas, Bonaventura Gilabert i Rafael González, carmelites descalços. Serà el 25 de febrer, de 10.00 a 13.00, sobre *La crisi de l'home davant Déu*. Casa d'oració dels Carmelitans, passeig de Matadepera, 42 - Matadepera, tel. 937 871 250.

• **NEN JESÚS DE PRAGA.**— La Confraria del Nen Jesús de Praga celebrarà el 25 de febrer, a les 17.00, al monestir de la

L'AFECTE I LA PRÀCTICA DE LES BONES MANERES

為人子方少時
親師友習禮儀

Com a fill de pares que
ets, des de petit,
demostra afecte
envers els teus professors
i amics i practica les
normes de cortesia.

TERTÚLIES AMB
PETER YANG

Entrada gratuïta
el dissabte 17 de
febrer a les
18.30 hores.

TAI - TXI ZEN CRISTIA

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE
40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

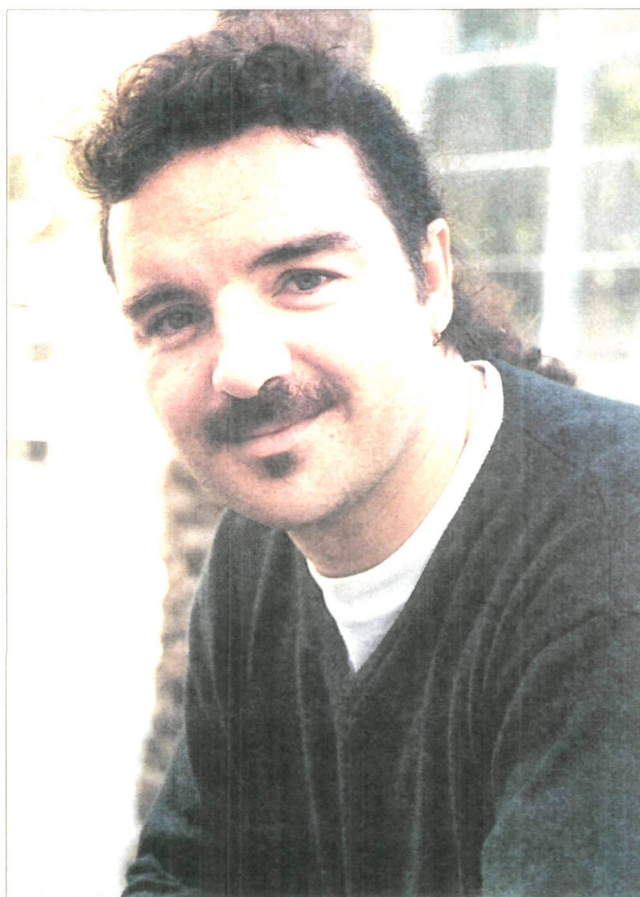
FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN

CFCA/España C/ Avda. de Madrid, 21, 1º B. - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcnpa@teleline.es

Des del carrer

No s'ajusta als estereotips ni respon al que és políticament correcte. Migueli és un rebel amb causa que està una mica cansat d'haver de donar explicacions sobre el tipus de música que fa. Ell és músic i és cristià, i d'aquesta barreja explosiva sorgeixen les seves cançons. Cançons que han enganxat molts joves a l'Església i que es vol continuar enganxant molts més, dins i fora d'ella. Per això, propugna un producte «cristià» de qualitat, com es mereix Jesús i el seu missatge. «No pot ser "cutre" una cosa que parla de la Vida amb majúscula», expressa sense tallar-se un pèl. Així ho viu i així ho intenta transmetre. Se sent mogut per una gran esperança, que alimenta la seva vida, i que irremeiablement també arriba a les lletres de les seves cançons. Amb naturalitat, amb desimboltura... i amb molt de ritme.

Migueli és un dels músics que més bé sonen a l'Església

«El secret de les meves cançons és la sinceritat»

—De nou a Barcelona, què t'hi ha portat aquesta vegada?

—He vingut per participar en un programa de ràdio que es retransmetia en directe des de la presó de la Trinitat de Barcelona. Tinc molt bona relació amb els realitzadors, són gent molt inquietada, i com que el tema de presons és un tema que ells consideren que conec força, em van cridar i em vaig animar.

—És bo portar la música cristiana a tots els ambients?

—Penso que és molt important. Fa molts anys que toco en llocs on la gent simplement va a escoltar música, cerca entreteniment i acaben trobant-se també amb l'anunci de la Bona Notícia. Crec que he aconseguit crear una gran sintonia entre el públic i els organitzadors, que tot i que no comparteixen la meua fe els sembla molt positiu que estigui dins de la seva programació, com una oferta molt nova.

—Els sorprèn escoltar música «cristiana» com la teua, tan diferent de la que estem acostumats?

—Hi ha uns quants prejudicis, tant dins com fora de l'Església. Molts pen-

sen que tot allò cristià és de mala qualitat, avorrit, ancorat en l'antigor... i el cert és que «flipen» força quan senten les meves cançons. Es queden amb una sensació molt forta i en aquest sentit tinc algunes experiències precioses.

—Explica'ns-en alguna...

—Fa poc una parella va venir a veure'm després d'un concert en un bar. Es mostraven molt carinyosos i agraïts. Era el segon concert meu al qual assistien i em van explicar que el primer els va impressionar moltíssim. Mai no havien parlat de Déu en la seva parella, però des del meu concert parlen amb gran facilitat aquests temes. Allò em va omplir, perquè va ser una cosa molt senzilla, però molt forta.

—Per què et molesta tant que t'encasellin com a músic cristià?

—Jo sóc cristià i l'important per a mi és que això sigui el primer, que ho visqui amb intensitat i no en renegui. Alhora, sóc músic des de sempre i expresso tot el que em passa. Tinc cançons que expressen directament allò que visc amb gent que viu grans tragèdies, que vénen de la presó i que mai no

han tingut una estona de pau. Plegats cerquem una esperança... I això ho faig perquè sóc cristià, perquè tinc una raó importantíssima per viure, pel meu entusiasme davant de la figura de Jesús, el seu missatge i el que provoca en la meua vida. A partir d'aquí la música que em surt simplement és música, i que es deixin estar de rotllos de si és cristiana o no... Simplement és música.

—Fa molts anys que compons i amb molt d'èxit entre l'«Església més jove», el secret?

—Part de l'èxit que té el meu material és que està fet amb molta sinceritat. Diuen que resulto molt sincer a l'hora d'expressar l'alegria amb què visc en Déu, amb ganes d'anunciar la Bona Notícia per a la gent que té males notícies. A més he denunciat problemes o he parlat de situacions properes de dolor. Algunes de les cançons amb més èxit, especialment de la meua primera època, han estat algunes pregàries d'un cert disgust amb Déu, una cosa que tots tenim i amb les quals molta gent s'ha identificat.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Quan el missatge desborda l'anàlisi

La Comunitat de Sant Egidi ha celebrat a Roma el 33è aniversari del seu naixement i, en aquest context, el seu fundador, Andrea Riccardi, es preguntava: «Què podem fer els cristians, en el moment d'entrar en el nostre tercer mil·lenni?» La pregunta, ja interessant per si mateixa, em crida especialment l'atenció per la persona que la feia: un laic que el 1968 tenia 18 anys i va aconseguir d'engegar un corrent de vida cristiana que avui continua ple de vida i creix arreu del món. Què ens proposaria?

Riccardi va passar de puntetes per l'anàlisi de la situació: un temps complex, de grans oportunitats, marcat per la secularització d'occident i per la misèria creixent i la violència a grans zones del món... I va entrar tot seguit en la necessitat de viure i de transmetre el missatge, l'Evangeli. La resposta, va dir, no és un mètode ni un programa: és Ell, és Jesucrist. L'important és que nosaltres formem realment una comunitat de deixebles seus i que plantem la seva porta al món. Una porta humanament

feble, a la qual faci bo d'entrar. No es tracta de fer grans institucions, sinó d'optar per la humanitat, per la misericòrdia, per l'amistat, per la pregària... Es tracta de teixir xarxes de solidaritat amb els pobres, que no troben portes obertes. Els pobres mirats no només com a problema social, sinó, sobretot, com a amics. Parlà també de sant Francesc d'Assís, el qual, en un segle d'enemistats i violències, treia els frares dels monestirs i els feia sortir als carrers. En aquesta línia de comunicació viva de la fe va citar un capellà rus que deia: «Només atraurem, si sabem mostrar la bellesa de la litúrgia...»

Algú podrà titllar aquest discurs d'idealista. Però Riccardi pot parlar, al mateix temps, de la pau a Moçambic, del treball de reconciliació als Balcanes, d'un gran moviment d'aproximació ecumènica basat més en l'amistat dels cristians que en la discussió teològica, d'una presència creativa i joiosa entre els infants abandonats, els vells, els discapacitats..., que són fruit d'aquest idealisme.

Sentint-lo, recordava l'última carta pastoral de Martini sobre la Mare de Déu del dissabte sant: «M'han suggerit de no escriure una carta programàtica..., de reprendre, més aviat, la visió i l'alè...»; «la Mare de Déu del dissabte sant viu la memòria com a lloc de profecia: recorda per esperar, rumia el passat per obrir-se al futur, en la certesa que Déu és fidel en les seves promeses...»

I recordava la *Novo millennio ineunte*, en la qual Joan Pau II reprèn la pregunta que adreçaven a Pere: «Què hem de fer, germans?» (Ac 2,37). Ens ho preguntàvem també nosaltres, diu el Papa, amb renovat optimisme. «No, no serà una fórmula el que ens salvi, però sí una Persona i la certesa que ella ens infon: Jo sóc amb vosaltres» (29).

¿És un signe dels temps, a la porta del tercer mil·lenni, un cert alliberament de les anàlisis obsessives i potser estèrils, i un recentrament esperançat en el missatge?

Rauxa

Auguris per a un segle

En una pel·lícula acabada d'estrenar una família centreeuropea celebra el pas del segle XIX al XX. Tocades les dotze brinden i tots alhora pronostiquen en veu ben alta que el segle que enceten serà de «pau, amor i progrés». Són jueus. En sentir aquelles paraules, dites amb somriures i confiança, em vaig esgarriar de pensar com n'estaven, d'equivocats. Ells no veien per enlloc indicis que els fessin sospitar mínimament les desgràcies que en poc temps abatrien Europa, i de les quals ells no escaparien pas: la Primera Guerra Mundial, el nazisme, la Segona Guerra Mundial —amb l'extermini de mitja família— i l'estalinisme.

L'escena del brindis em va fer pensar ràpidament en el canvi de segle que vam viure fa unes setmanes. Molts de nosaltres també devíem pronunciar expressions semblants a les d'ells, farcides de bons auguris. El mateix optimisme de cent anys enrere, ara avalat, certament, per una vida prou confortable en general. Comprovar que els personatges de la pel·lícula i nosaltres compartíem una confiança idèntica en el futur em va fer prendre amb cautela, però sense catastrofismes, les nostres bones expectatives per al segle XXI.

Eduard Brufau